

Raport

o stanie rolnictwa ekologicznego
w Polsce
w latach 2011–2012

IJHARS

Raport

o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

© Główny Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych

Opracowanie
Biuro Rolnictwa Ekologicznego i Produktów Regionalnych

IJHARS

Główny Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
www.ijhars.gov.pl
sekretariat@ijhars.gov.pl

Redakcja
Izabela Zdrojewska

Warszawa 2013

Realizacja
Agencja Reklamowo-Wydawnicza A. Grzegorzczak
www.grzeg.com.pl

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Przepisy prawa w zakresie rolnictwa ekologicznego obowiązujące w latach 2011–2012	7
2.1. Przepisy Unii Europejskiej	8
2.2. Przepisy krajowe	8
3. System nadzoru, kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym.	9
3.1. System kontroli i certyfikacji w Unii Europejskiej	10
3.2. System kontroli i certyfikacji w Polsce	10
3.3. Zadania JHARS w zakresie rolnictwa ekologicznego	11
3.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi	11
3.5. Jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym w Polsce	12
3.6. Nadzór nad produkcją ekologiczną	13
3.7. Egzaminy dla osób ubiegających się o wpis do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego	13
3.8. Import produktów rolnictwa ekologicznego	14
3.8.1. Import produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych w państwie trzecim wymienionym na liście KE	14
3.8.2. Import produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych w państwie trzecim niewymienionym na liście KE	15
3.8.3. Upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście KE, wydane przez Głównego Inspektora JHARS	15
3.9. Odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej	16
3.9.1. Decyzje wydane w sprawie odstępstw od zasad produkcji ekologicznej w 2011 i 2012 r.	16
3.10. Audyt Komisji Europejskiej w zakresie funkcjonowania rolnictwa ekologicznego w Polsce	17

4. Dane statystyczne dotyczące rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012	19
4.1. Producenci ekologiczni w latach 2011–2012	20
4.1.1. Producenci ekologiczni w 2011 r.	20
4.1.2. Producenci ekologiczni w 2012 r.	21
4.1.3. Zmiana liczby producentów ekologicznych	21
4.1.4. Przetwórstwo ekologiczne w latach 2011–2012	23
4.2. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w latach 2011–2012	24
4.2.1. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w 2011 r.	24
4.2.1.1. Struktura ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r.	24
4.2.2. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w 2012 r.	25
4.2.2.1. Struktura użytków rolnych w Polsce w 2012 r.	25
4.2.3. Zmiana powierzchni ekologicznych użytków rolnych w latach 2011–2012	25
4.2.4. Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych w latach 2011–2012	26
4.3. Produkcja wybranych ekologicznych artykułów rolno-spożywczych w latach 2011–2012	27
4.4. Program rolnośrodowiskowy	27
4.5. Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej	28
5. Załączniki	30
Załącznik 1 - Jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym.	31
Załącznik 2 - Import produktów ekologicznych do UE	34
Załącznik 3 - Odstępstwa od zasad produkcji ekologicznej	38
Załącznik 4 - Producenci ekologiczni	40
Załącznik 5 - Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych	43
Załącznik 6 - Produkcja wybranych ekologicznych artykułów rolno-	45
Załącznik 7 - Program rolnośrodowiskowy w latach 2011–2012	46
Załącznik 8 – Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej	52
Załącznik 9 - Wykaz wybranych instytucji działających w zakresie rolnictwa ekologicznego	53
6. Dane statystyczne dotyczące rolnictwa ekologicznego, wg województw	54

1. Wstęp

1. Wstęp

Niniejszy *Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012* stanowi szóstą już publikację Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych na temat rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce. Raport zawiera informacje dotyczące sektora rolnictwa ekologicznego, poczynając od ram prawnych i organizacji systemu kontroli w UE i Polsce, zadań realizowanych przez Inspekcję JHARS w tym zakresie, oraz dane statystyczne dotyczące producentów ekologicznych.

Rolnictwo ekologiczne rozwija się w Polsce już od wielu lat. Pierwsze regulacje prawne w tym zakresie wprowadziła ustawa o rolnictwie ekologicznym z 2001 r. Od 2004 r. w Polsce obowiązują wspólnotowe przepisy dotyczące rolnictwa ekologicznego. Obserwowany systematyczny wzrost znaczenia produkcji ekologicznej w europejskim sektorze rolniczym wymusił na przestrzeni ostatnich lat zmiany obowiązującego w tym zakresie prawa. Zmiana przepisów prawa związana była z określeniem bądź doprecyzowaniem poszczególnych wymagań w zakresie produkcji ekologicznej oraz zadań właściwych organów państw członkowskich w obszarze sprawowanego nadzoru w systemie kontroli rolnictwa ekologicznego. Wspomniane zmiany miały na celu utrzymanie i zwiększenie zaufania konsumentów do żywności ekologicznej oraz zapewnienie w ramach tego sektora uczciwej konkurencji.

Z informacji zawartych w *Raporcie* wynika, że w latach 2011–2012 odnotowano dalszy wzrost zarówno liczby producentów ekologicznych jak i powierzchni użytków rolnych, na których stosowane były ekologiczne metody produkcji. Liczba producentów ekologicznych w Polsce, według stanu na dzień 31 grudnia, wynosiła odpowiednio 23 847 w 2011 r. oraz 26 376 w 2012 r. W porównaniu do 2010 r., liczba producentów ekologicznych w 2011 r. zwiększyła się o 13,8%, a w 2012 r. o 10,6%, w stosunku do 2011 r. Zainteresowanie rolników podejmowaniem produkcji ekologicznej z pewnością ma związek z pomocą finansową dla tego sektora, która oferowana jest w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Raport został opracowany m.in. na podstawie danych otrzymanych przez IJHARS od jednostek certyfikujących oraz danych własnych IJHARS dotyczących realizacji ustawowych zadań w sektorze rolnictwa ekologicznego. W celu przedstawienia możliwie pełnego obrazu rolnictwa ekologicznego w Polsce niniejszy *Raport* zawiera także dane o dopłatach wypłaconych producentom ekologicznym w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne programu rolnośrodowiskowego finansowanego ze środków PROW. Dane te pochodzą z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Przepisy prawa w zakresie rolnictwa ekologicznego obowiązujące w latach 2011–2012

2. Przepisy prawa w zakresie rolnictwa ekologicznego obowiązujące w latach 2011–2012

2.1. Przepisy Unii Europejskiej

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007 r., ze zm.);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. UE L 250 z 18.9.2008 r., ze zm.);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 334, z 12.12.2008 r., ze zm.).

2.2. Przepisy krajowe

- Ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz.U. Nr 116, poz. 975);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie jednostek organizacyjnych oceniających i potwierdzających zgodność środków do produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego oraz prowadzących wykaz tych środków (Dz.U. Nr 54, poz. 326, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie niektórych warunków produkcji ekologicznej (Dz.U. Nr 56, poz. 348);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie nabywania uprawnień inspektora rolnictwa ekologicznego (Dz.U. Nr 94, poz. 607);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 października 2009 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym, oraz sposobu jego przekazywania (Dz.U. Nr 178, poz. 1378, ze zm.).

3. System nadzoru, kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym

3. System nadzoru, kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym

3.1. System kontroli i certyfikacji w Unii Europejskiej

Zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej, wszystkie państwa członkowskie zobowiązane zostały do stworzenia systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym, w ramach którego powinien zostać wyznaczony jeden lub kilka właściwych organów państwowych, odpowiedzialnych za kontrole spełniania wymagań zawartych w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego. Państwa członkowskie mogły również przekazać wspomniane zadania kontrolne jednej lub kilku prywatnym jednostkom certyfikującym, pod warunkiem, że został wyznaczony organ odpowiedzialny za uznawanie tych jednostek i nadzór nad nimi.

Państwa członkowskie, niezależnie od tego, czy przekazały zadania kontrolne jednostkom certyfikującym, czy też wyznaczyły organy kontrolne, muszą m.in. zagwarantować, że wyznaczone podmioty zachowują obiektywność i bezstronność w działaniach podejmowanych w zakresie rolnictwa ekologicznego oraz że dysponują wykwalifikowanym personelem i zasobami niezbędnymi do sprawowania swoich funkcji.

3.2. System kontroli i certyfikacji w Polsce

W Polsce, podobnie jak w większości państw UE, przyjęty został system kontroli oparty na prywatnych jednostkach certyfikujących, uznawanych oraz nadzorowanych przez wyznaczone organy państwa.

W skład polskiego systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym wchodzi wymienione niżej podmioty.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – który upoważnia jednostki certyfikujące do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – która sprawuje nadzór nad jednostkami certyfikującymi i nadzór nad produkcją ekologiczną.

W ramach nadzoru nad jednostkami certyfikującymi i nadzoru nad produkcją ekologiczną Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych współpracuje z:

- **Inspekcją Handlową** – w zakresie wprowadzania do obrotu detalicznego żywych lub nieprzetworzonych produktów rolnych oraz przetworzonych produktów rolnych przeznaczonych do spożycia,
- **Inspekcją Weterynaryjną** – w zakresie pasz,
- **Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa** – w zakresie wegetatywnego materiału rozmnożeniowego i nasion do celów uprawy,
- **Polskim Centrum Akredytacji** – organem akredytującym jednostki certyfikujące.

Jednostki Certyfikujące – upoważnione do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Warunkiem rozpoczęcia przez jednostkę certyfikującą działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego jest posiadanie upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów w zakresie rolnictwa ekologicznego. Upoważnienie mogą otrzymać wyłącznie jednostki akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie wymogów określonych w normie EN: 45011 lub przewodniku ISO 65: „Ogólne wytyczne dotyczące akredytacji jednostek certyfikujących wyroby w odniesieniu do wymagań normy EN 45011:2000”.

3.3. Zadania IJHARS w zakresie rolnictwa ekologicznego

Zgodnie z ustawą o *rolnictwie ekologicznym*, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wykonuje następujące zadania w zakresie rolnictwa ekologicznego:

- sprawuje nadzór nad jednostkami certyfikującymi oraz nadzór nad produkcją ekologiczną;
- upoważnia producentów do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich nie wymienionych na liście Komisji Europejskiej;
- dopuszcza do swobodnego obrotu we Wspólnocie przesyłki produktów rolnictwa ekologicznego z krajów trzecich, przez sprawdzenie przesyłki i potwierdzenie świadectwa kontroli;
- gromadzi, przechowuje i przetwarza informacje o producentach w rolnictwie ekologicznym;
- rozpatruje wnioski o pozwolenie na zastosowanie przewidzianych prawem odstępstw od zasad produkcji ekologicznej;
- przejmuje uprawnienia jednostki certyfikującej, której zostało cofnięte upoważnienie oraz informuje producentów ekologicznych objętych przez daną jednostkę certyfikującą kontrolą, o cofnięciu upoważnienia tej jednostce;
- przeprowadza egzaminy na inspektorów rolnictwa ekologicznego oraz prowadzi rejestr tych inspektorów.

3.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi

W ramach nadzoru nad jednostkami certyfikującymi Główny Inspektor JHARS wykonuje następujące zadania:

- przeprowadza audyty i inspekcje jednostek certyfikujących;
- dokonuje sprawdzenia u producentów ekologicznych prawidłowości kontroli wykonanych przez jednostki certyfikujące;
- przekazuje jednostkom certyfikującym wnioski pokontrolne;
- nakazuje wykonanie odpowiednich działań naprawczych związanych z funkcjonowaniem jednostek certyfikujących;
- przeprowadza analizy danych i informacji dostarczanych przez jednostki certyfikujące.

3.5. Jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym w Polsce

W latach 2011–2012, w Polsce działało 10 jednostek certyfikujących posiadających upoważnienie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów w zakresie rolnictwa ekologicznego. Były to:

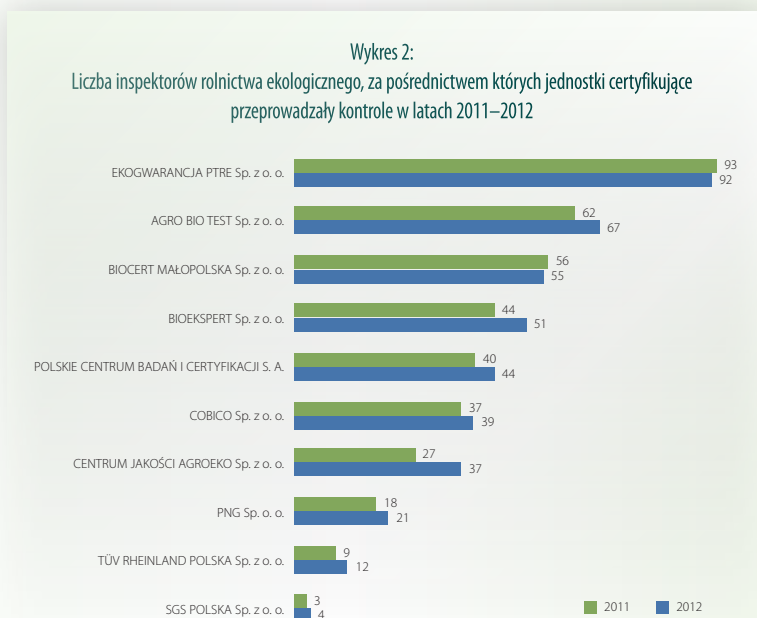
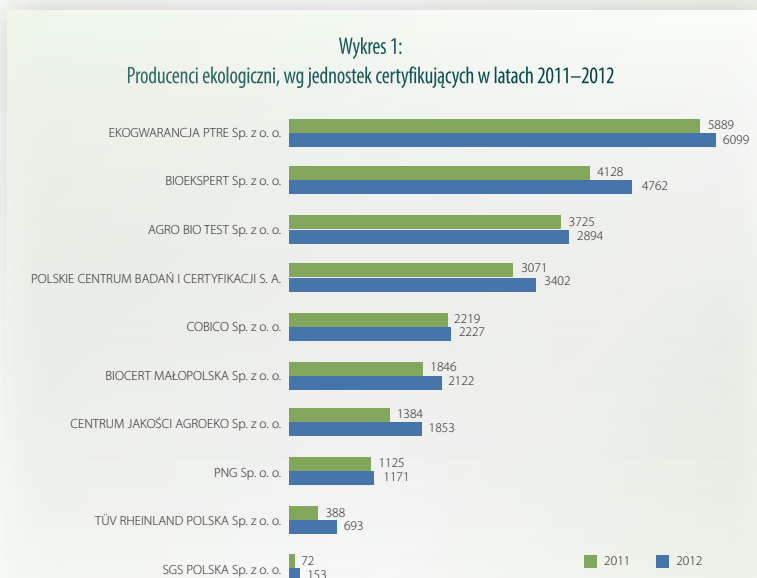
- *EKOOWARANCJA PTRE Sp. z o.o.*
- *PNG Sp. o.o.*
- *COBICO Sp. z o.o.*
- *BIOEKSPERT Sp. z o.o.*
- *BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o.o.*
- *POLSKIE CENTRUM BADAŃ I CERTYFIKACJI S.A.*
- *AGRO BIO TEST Sp. z o.o.*
- *CENTRUM JAKOŚCI AGROEKO Sp. z o.o.*
- *TÜV RHEINLAND POLSKA Sp. z o.o.*
- *SGS POLSKA Sp. z o.o.*

Wykaz jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym w Polsce, wraz z informacją o zakresie ich upoważnienia, przedstawiony jest w tabeli 1 załącznika 1.

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. we wszystkich jednostkach certyfikujących odnotowano wzrost liczby kontrolowanych producentów ekologicznych, przy czym największy wzrost miał miejsce w jednostce certyfikującej Bioekspert Sp. z o.o. (o 634 producentów ekologicznych) oraz w jednostce Centrum Jakości AgroEko Sp. z o.o. (o 469 producentów ekologicznych).

Szczegółowe informacje dotyczące liczby producentów ekologicznych kontrolowanych przez jednostki certyfikujące w latach 2011–2012 zawarte są w tabeli 2 załącznika 1.

Od 2011 r. jednostki certyfikujące wykonują kontrole u producentów ekologicznych za pośrednictwem osób wpisanych do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, prowadzonego przez Głównego Inspektora JHARS. W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. w 8 jednostkach certyfikujących odnotowano wzrost liczby inspektorów rolnictwa ekologicznego, przy czym największy wzrost wystąpił w jednostce certyfikującej Centrum Jakości AgroEko Sp. z o.o. (o 10 inspektorów rolnictwa ekologicznego) oraz w Bioekspert Sp. z o.o. (o 7 inspektorów rolnictwa ekologicznego). Analizując ww. dane stwierdzono, że wzrost liczby inspektorów rolnictwa ekologicznego był związany ze wzrostem liczby producentów ekologicznych, kontrolowanych przez poszczególne jednostki certyfikujące.

3.6. Nadzór nad produkcją ekologiczną

W ramach nadzoru nad produkcją ekologiczną Główny Inspektor JHARS wykonuje następujące zadania:

- prowadzi kontrole u producentów, którzy nie zgłosili podjęcia działalności w rolnictwie ekologicznym, w celu ustalenia, czy nie naruszają oni przepisów o rolnictwie ekologicznym;
- sprawdza u producentów ekologicznych (którzy zgłosili podjęcie działalności w rolnictwie ekologicznym), czy produkcja ekologiczna jest zgodna z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

Zadania związane z nadzorem nad produkcją ekologiczną Główny Inspektor JHARS może powierzyć wojewódzkim inspektorom jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, właściwym ze względu na miejsce, w którym prowadzone są czynności związane z tym nadzorem.

3.7. Egzaminy dla osób ubiegających się o wpis do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego

Od dnia 1 stycznia 2011 r. upoważnione jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym zobowiązane są do przeprowadzania kontroli u producentów ekologicznych wyłącznie za pośrednictwem osób wpisanych do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, który prowadzony jest przez Głównego Inspektora JHARS na stronie internetowej Inspekcji. Rejestr zawiera imiona i nazwiska inspektorów rolnictwa ekologicznego oraz informacje o posiadanych przez nich uprawnieniach do prowadzenia kontroli w zakresie poszczególnych rodzajów specjalizacji, określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie nabywania uprawnień inspektora rolnictwa ekologicznego (Dz.U. Nr 94, poz. 607).

Do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego mogą zostać wpisane osoby, które posiadają wiedzę niezbędną do prowadzenia kontroli u producentów ekologicznych, potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

W 2011 r. Główny Inspektor JHARS wyznaczył 11 terminów egzaminów. W 2011 r. do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego zostało wpisanych 260 inspektorów rolnictwa ekologicznego, którzy uzyskali 381 uprawnień do kontroli (niektórzy w zakresie kilku rodzajów specjalizacji).

W 2012 r. Główny Inspektor JHARS wyznaczył 4 terminy egzaminów. W 2012 r. do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego zostało wpisanych 62 inspektorów rolnictwa ekologicznego, którzy uzyskali 92 uprawnienia do kontroli (niektórzy w zakresie kilku rodzajów specjalizacji).

Spadek liczby egzaminów w 2012 r., w stosunku do 2011r., spowodowany był zmniejszeniem liczby osób zainteresowanych przystąpieniem do egzaminu.

Wg stanu na dzień 10 października 2012 r. (tj. po ostatnim egzaminie w 2012 r.) w rejestrze znajdowało się 503 inspektorów rolnictwa ekologicznego.

TABELA 1. Liczba osób, które zostały wpisane do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego w zakresie poszczególnych rodzajów specjalizacji w 2011 i 2012 r.

Lp.	Zakres specjalizacji	Liczba osób, wpisanych do rejestru		
		2011	2012	Suma
1.	Ekologiczna uprawa roślin i utrzymanie zwierząt	249	59	308
2.	Zbiór ze stanu naturalnego	27	6	33
3.	Pszczelarstwo	25	6	31
4.	Produkty akwakultury i wodorosty morskie	15	4	19
5.	Przetwórstwo produktów ekologicznych oraz produkcja pasz lub drożdży	32	8	40
6.	Wprowadzanie na rynek produktów ekologicznych, w tym importowanych z państw trzecich	33	9	42

W 2012 r. Główny Inspektor JHARS wydał 2 decyzje dotyczące skreślenia z rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego z powodu wykazania nierzetelności lub stronnictwa, czy też oczywistej nieudolności lub niedbałości przy przeprowadzaniu kontroli przez inspektora rolnictwa ekologicznego.

3.8. Import produktów rolnictwa ekologicznego

Produkty uzyskane metodami ekologicznymi w państwach trzecich (nie należących do Unii Europejskiej), które importowane są na terytorium Wspólnoty i odnoszą się w swym oznakowaniu do ekologicznej metody produkcji, muszą spełniać wymagania w zakresie metod produkcji oraz zasad kontroli, uznane za równoważne do tych, które obowiązują producentów w Unii Europejskiej. Produkty rolnictwa ekologicznego, importowane zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Rady (WE) Nr 834/2007 do jednego z państw UE, mogą być swobodnie wprowadzane do obrotu we wszystkich państwach członkowskich.

W 2011 r. w Polsce było 17 producentów ekologicznych, kontrolowanych przez jednostki certyfikujące w zakresie importu produktów ekologicznych z państw trzecich. W 2012 r. odnotowano wzrost liczby producentów prowadzących działalność w tym zakresie do 30.

Producent ekologiczny prowadzący działalność w zakresie importu produktów ekologicznych z państw trzecich może importować produkty ekologiczne od producentów ekologicznych prowadzących działalność w państwie trzecim:

- wymienionym na liście Komisji Europejskiej stanowiącej załącznik III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008;
- niewymienionym na liście Komisji Europejskiej pod warunkiem posiadania upoważnienia do przywozu ww. produktów, wydanego przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- niewymienionym na liście Komisji Europejskiej pod warunkiem, że producent ten jest kontrolowany przez jednostkę certyfikującą wymienioną w wykazie stanowiącym załącznik IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008.

3.8.1. Import produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych w państwie trzecim wymienionym na liście KE

Komisja Europejska opublikowała listę państw trzecich, stanowiącą załącznik III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008, z których mogą być wprowadzane do obrotu na terytorium Wspólnoty określone kategorie produktów rolnictwa ekologicznego.

W ww. załączniku w 2011 r. znajdowały się następujące państwa: Argentyna, Australia, Kostaryka, Indie, Izrael, Szwajcaria, Nowa Zelandia, Tunezja, Japonia oraz Kanada, wraz ze wskazaniem:

- kategorii produktów, które można importować z poszczególnych uznanych państw trzecich jako produkty rolnictwa ekologicznego;
- właściwych organów w uznanych krajach trzecich, odpowiedzialnych za system kontroli;
- uznanych przez Komisję Europejską jednostek certyfikujących i organów kontroli, mogących przeprowadzać kontrole na równoważność z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 oraz wydawać świadectwa kontroli w poszczególnych państwach trzecich;
- terminu ważności wpisu państwa trzeciego do wykazu.

W 2012 r. do załącznika III wpisano Stany Zjednoczone Ameryki. Od dnia 1 czerwca 2012 r. producenci mogą importować produkty rolnictwa ekologicznego z tego państwa wymienione na certyfikacie zawierającym załącznik (tzw. certyfikat uzupełniający, potwierdzający zachowanie szczególnych zasad produkcji), którego wzór stanowi załącznik XIIa do rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008.

Producenci zamierzający importować produkty rolnictwa ekologicznego z państw trzecich wymienionych na liście KE, wyprodukowane i wprowadzone do obrotu przez producentów objętych systemem kontroli przez jednostki certyfikujące i/lub organy kontroli wymienione na ww. liście, nie muszą posiadać upoważnienia do przywozu ww. produktów, wydanego przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Importerzy ww. produktów zobowiązani są natomiast zgłosić zamiar podjęcia działalności w rolnictwie ekologicznym w zakresie importu wybranej upoważnionej jednostce certyfikującej, na formularzu Zgłoszenia działalności w rolnictwie ekologicznym, oraz uzyskać od tej jednostki certyfikat zgodności z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 obejmujący działalność w zakresie importu produktów rolnictwa ekologicznego.

3.8.2. Import produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych w państwie trzecim niewymienionym na liście Komisji Europejskiej

Import produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście KE, stanowiącej załącznik III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008, może zostać dokonany pod warunkiem, że importer otrzymał upoważnienie do przywozu ww. produktów, wydane przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Ponadto, w 2012 r. Komisja Europejska opublikowała *Wykaz jednostek certyfikujących i organów kontroli do celów równoważności*, który stanowi załącznik IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008. Wymienione w tym wykazie jednostki certyfikujące i organy kontroli zostały uznane przez Komisję Europejską i w poszczególnych krajach trzecich mogą przeprowadzać kontrole, w zakresie określonych kategorii produktów, na równoważność z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007. Od dnia 1 lipca 2012 r. import produktów rolnictwa ekologicznego z państwa trzeciego, niewymienionego na liście, stanowiącej załącznik III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008, jest możliwy bez ubiegania się u Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych o wydanie upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego, jeśli produkty te są objęte certyfikatem oraz *świadectwem kontroli* wydanym przez wymienioną w wykazie jednostkę certyfikującą lub organ kontroli uznany przez Komisję Europejską do przeprowadzania kontroli w danym państwie trzecim, w zakresie określonej kategorii produktów. Na certyfikacie oraz w oznakowaniu importowanych produktów rolnictwa ekologicznego powinien znajdować się numer kodowy jednostki certyfikującej przeprowadzającej kontrolę w danym państwie trzecim, zgodny z wykazem.

3.8.3. Upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście KE, wydane przez Głównego Inspektora JHARS

W 2011 r. Główny Inspektor JHARS wydał łącznie 19 decyzji w sprawie importu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich, w tym:

- 16 decyzji upoważniających do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z następujących państw trzecich: Ukraina, Republika Peru, Stany Zjednoczone Ameryki, Federacyjna Republika Brazylii, Republika Białoruś, Republika Serbii, Republika Turcji, Chińska Republika Ludowa, Ukraina, Republika Chile, Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki;
- 1 decyzję uchylającą upoważnienie do importu produktów rolnictwa ekologicznego z Chińskiej Republiki Ludowej;
- 2 decyzje odmawiające wydania upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich: Chińska Republika Ludowa oraz Federacyjna Republika Brazylii.

Zestawienie produktów, na które Główny Inspektor JHARS wydał w 2011 r. upoważnienia do ich importu z państw trzecich, zawarte jest **w tabeli 1 załącznika 2**.

W 2012 r. Główny Inspektor JHARS wydał łącznie 18 decyzji w sprawie importu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich, w tym:

- 15 decyzji upoważniających do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich (Chińska Republika Ludowa, Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki, Republika Białorusi, Republika Chile, Republika Indonezji, Republika Peru, Republika Serbii, Republika Turcji, Ukraina);
- 2 decyzje uchylające upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego z Demokratyczno-Socjalistycznej Republiki Sri Lanki i Ukrainy;
- 1 decyzję odmawiającą wydania upoważnienia do importu produktów rolnictwa ekologicznego z Republiki Kenii.

W 2011 i 2012 r. do najczęściej importowanych produktów należały produkty, które nie są wytwarzane w Polsce tj., kawa i herbata, kakao, a także inne produkty, takie jak przyprawy, zioła oraz runo leśne.

Zestawienie produktów, na które Główny Inspektor JHARS wydał w 2012 r. upoważnienia do importu z państw trzecich, zawarte jest **w tabeli 2 załącznika 2**.

3.9. Odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej

Zasady produkcji obowiązujące w rolnictwie ekologicznym zostały określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008. Ww. przepisy przewidują w określonych przypadkach, elastyczne podejście do ww. zasad, umożliwiające dostosowanie norm i wymogów produkcji ekologicznej do lokalnych warunków klimatycznych lub geograficznych, szczególnych praktyk gospodarskich i stopnia rozwoju. Możliwość zastosowania przez producentów odstępstw od obowiązujących zasad produkcji ekologicznej jest jednak ograniczona do minimum i dotyczy ściśle określonych w przepisach przypadków.

W ustawie o *rolnictwie ekologicznym* przyjęto, że zgoda na odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej udzielana jest przez wojewódzkiego inspektora JHARS lub Głównego Inspektora JHARS, po zapoznaniu się z opinią jednostki certyfikującej, kontrolującej danego producenta. Wnioski o odstępstwa producenci ekologiczni składają do wojewódzkich inspektorów JHARS na formularzach opracowanych przez Głównego Inspektora JHARS, udostępnionych na stronie internetowej administrowanej przez Inspekcję JHARS.

3.9.1. Decyzje wydane w sprawie odstępstw od zasad produkcji ekologicznej w latach 2011–2012

W 2011 r. wojewódzcy inspektorzy JHARS wydali producentom ekologicznym, w drodze decyzji, 2587 pozwoleń na zastosowanie odstępstw od zasad produkcji ekologicznej. W 99 przypadkach odmówili wydania pozwolenia.

W 2011 r. do Głównego Inspektora JHARS nie wpłynął żaden wniosek o wydanie pozwolenia na odstępstwo, na które zgoda jest udzielana przez Głównego Inspektora JHARS. W 2011 r. najczęściej pozwoleń dotyczyło takich odstępstw jak: trzymanie bydła na uwięzi (2094 pozwolenia), wprowadzenie do ekologicznej jednostki produkcji drobiarskiej nieekologicznego drobiu (254 pozwolenia) oraz trzymanie w budynkach inwentarskich bydła na uwięzi (95 pozwolenia). Decyzje zezwalające na zastosowanie ww. trzech odstępstw stanowiły 94,4% wszystkich decyzji zezwalających.

W 2012 r., wojewódzcy inspektorzy JHARS wydali producentom ekologicznym, w drodze decyzji, 2168 pozwoleń na zastosowanie odstępstw od zasad produkcji ekologicznej. W 84 przypadkach odmówili wydania pozwolenia.

W 2012 r. do Głównego Inspektora JHARS nie wpłynął żaden wniosek o wydanie pozwolenia na odstępstwo, na które zgoda jest udzielana przez Głównego Inspektora JHARS.

W 2012 r. najczęściej pozwoleń dotyczyło takich odstępstw jak: trzymanie bydła na uwięzi (1769 pozwoleń), wprowadzenie do ekologicznej jednostki produkcji drobiarskiej nieekologicznego drobiu (233 pozwolenia) oraz trzymanie w budynkach inwentarskich bydła na uwięzi (62 pozwolenia). Decyzje zezwalające na zastosowanie ww. trzech odstępstw stanowiły 95,2% wszystkich decyzji zezwalających i wynikały głównie z problemów związanych z zarządzaniem ekologiczną produkcją zwierzęcą oraz specyfiki polskich gospodarstw rolnych.

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. liczba wniosków o odstępstwa składanych przez producentów ekologicznych uległa zmniejszeniu, co może świadczyć o lepszym dostosowaniu gospodarstw do wymogów produkcji ekologicznej.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby decyzji wydanych przez wojewódzkich inspektorów JHARS w 2011 r. oraz w 2012 r. w sprawie zastosowania poszczególnych odstępstw przedstawiono w tabeli 1 załącznika 3.

3.10 Audyt Komisji Europejskiej w zakresie funkcjonowania rolnictwa ekologicznego w Polsce

Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) przeprowadził w 2011 roku kontrolę prawidłowości funkcjonowania systemu kontroli w sektorze rolnictwa ekologicznego w Unii Europejskiej. ETO jest organem odpowiedzialnym za kontrolę finansów UE uprawnionym do weryfikacji każdej organizacji dysponującej środkami unijnymi – w ten sposób usprawnia zarządzanie finansami UE oraz czuwa nad tym, by pieniądze europejskich podatników były wydawane właściwie.

Przeprowadzona przez ETO kontrola skoncentrowana była w szczególności na ocenie skuteczności systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym oraz na tym, w jaki sposób różne zaangażowane w tym obszarze instytucje – Komisja Europejska oraz właściwe organy, jednostki akredytujące i jednostki certyfikujące w poszczególnych państwach członkowskich – realizowały swoje zadania zarówno w zakresie systemu kontroli w ramach UE, jak i w zakresie importu produktów ekologicznych z państw trzecich. W ramach kontroli weryfikowano czy system kontroli produktów ekologicznych w UE gwarantuje, że wymagania w zakresie produkcji ekologicznej, przetwarzania, dystrybucji i importu są spełnione. W zaleceniach sformułowanych przez ETO, w wyniku przeprowadzonej kontroli, położono nacisk m.in. na konieczność wzmocnienia nadzoru nad jednostkami certyfikującymi, poprawę wymiany informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi w zakresie kontroli rolnictwa ekologicznego oraz wzmocnienie kontroli prowadzonych u producentów.

W związku z wynikami kontroli ETO Biuro ds. Żywności i Weterynarii (Food and Veterinary Office) Komisji Europejskiej rozpoczęło w 2012 r. serię audytów w państwach członkowskich i w państwach trzecich dotyczących prawidłowości funkcjonowania systemu kontroli w produkcji ekologicznej. Jednym z pierwszych ze wspomnianej serii audytów był audyt Komisji Europejskiej [nr DG(SANCO)2012-6569] przeprowadzony w Polsce w dniach 11-21.09.2012 r.

Inspekcja JHARS, jako organ pełniący zasadniczą rolę w funkcjonowaniu systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym w Polsce, była jednym z podmiotów skupiającym zainteresowanie audytorów z FVO. W ramach tego audytu badali oni także funkcjonowanie innych instytucji zajmujących się w Polsce rolnictwem ekologicznym, w tym Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polskiego Centrum Akredytacji, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz upoważnionych jednostek certyfikujących.

W ramach audytu Główny Inspektor JHARS koordynował prowadzone przez część wojewódzkich inspektoratów JHARS – przy współudziale Inspekcji Handlowej – kontrole w zakresie identyfikowalności („traceability”) produktów wskazanych do kontroli przez audytorów, polegające na prześledzeniu i udokumentowaniu kolejnych etapów dystrybucji, przygotowania i produkcji tych produktów.

Zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z audytu, w ujęciu ogólnym w Polsce wprowadzono prawidłowy system kontroli i sankcji, w szczególności w zakresie nadzoru nad jednostkami certyfikującymi. Uznano, że właściwe organy i jednostki certyfikujące podejmują odpowiednie środki związane z nieprawidłowościami i nakładają sankcje we właściwym czasie.

1. Ustalenia z kontroli ETO zawarto w Sprawozdaniu specjalnym nr 9/2012 „Kontrola systemu kontroli produkcji, przetwarzania, dystrybucji i przywozu produktów ekologicznych”.

2. Ustalenia z audytu KE i FVO zostały zawarte w „Sprawozdaniu z audytu przeprowadzonego w Polsce w dniach 11-21 września 2012 roku w celu dokonania oceny systemów kontroli produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych” (znak: DG(SANCO) 2012-6569 - MR FINAL).

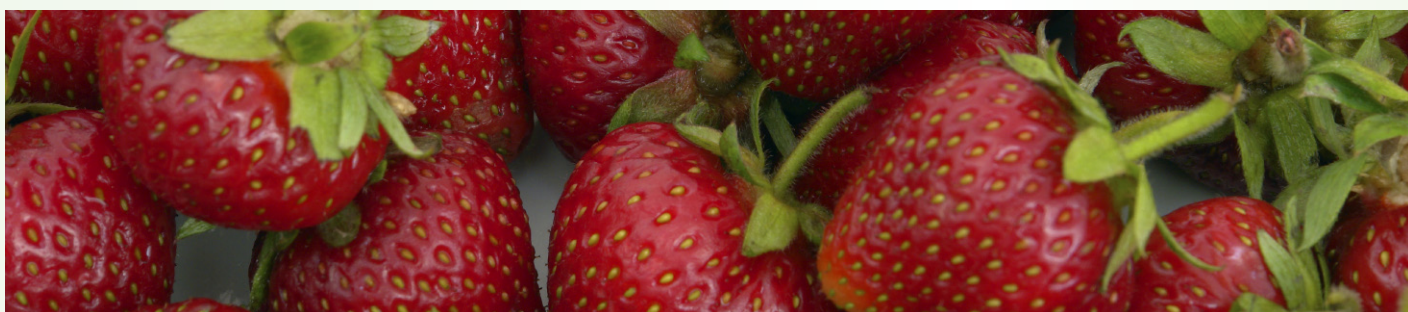
Audytorzy stwierdzili jednakże pewne niedociągnięcia, mogące mieć wpływ na skuteczność systemu kontroli. Niedociągnięcia stwierdzone w odniesieniu do dokumentacji i prowadzenia rejestrów przez producentów ekologicznych oraz do planowanych dodatkowych, niezapowiedzianych kontroli przez jednostki certyfikujące były stosunkowo niewielkie, chociaż w ujęciu całościowym audytorzy uznali, że mogą mieć negatywny wpływ na skuteczność systemu kontroli. Na podstawie kontroli u producentów zajmujących się produkcją konwencjonalną i ekologiczną, audytorzy uznali, że właściwe organy mają odpowiednią wiedzę o produkcji krajowej, jednakże brakuje systematycznych i opartych na analizie ryzyka kontroli rynku produktów ekologicznych. W ocenie audytorów wymagana jest również poprawa w zakresie sprawdzania skuteczności kontroli przeprowadzanych przez jednostki certyfikujące, w szczególności w zakresie analizy informacji na temat działań jednostek certyfikujących.

W związku z rekomendacjami KE przygotowanymi w oparciu o wyniki audytu, Główny Inspektor JHARS wskazał jednostkom certyfikującym obszary, na które powinny one zwrócić szczególną uwagę w działaniach prowadzonych w zakresie rolnictwa ekologicznego. Dotyczyły one m.in.:

- wymagania przez jednostki certyfikujące od producentów ekologicznych prawidłowego prowadzenia dokumentacji oraz należytego prowadzenia przez nie kontroli w tym zakresie;
- zapewnienia, że kontrole urzędowe prowadzone przez jednostki certyfikujące u producentów ekologicznych opierają się na ocenie ryzyka oraz gwarantują identyfikowalność każdego produktu na wszystkich etapach produkcji, przygotowania i dystrybucji;
- prowadzenia kontroli dodatkowych, zasadniczo w formie kontroli niezapowiedzianych.

Ponadto w kontrolach prowadzonych u producentów ekologicznych przez wojewódzkie inspektoraty JHARS w ramach nadzoru w rolnictwie ekologicznym w okresie po zakończeniu audytu KE, wzmożono weryfikację w obszarach, w których audytorzy zidentyfikowali niedociągnięcia.

Niezależnie od tego, że w ustaleniach z audytu KE pojawiły się pewne wskazania co do możliwości dalszego doskonalenia systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym w Polsce, należy zauważyć ogólnie pozytywny wynik oceny audytorów i wysoki poziom polskiego systemu kontroli w zestawieniu z wynikami podobnych audytów w innych państwach członkowskich UE.

4. Dane statystyczne dotyczące rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

4. Dane statystyczne dotyczące rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

4.1. Producenci ekologiczni w latach 2011–2012

Według stanu na dzień 31 grudnia, liczba producentów ekologicznych w Polsce wynosiła odpowiednio 23 847 w 2011 r. oraz 26 376 w 2012 r. W 2011 r. odnotowano wzrost liczby producentów ekologicznych o 13,8% w porównaniu do 2010 r., a w 2012 r. liczba producentów ekologicznych wzrosła o 10,6% w stosunku do stanu z 2011 r.

Analizując dane dotyczące liczby producentów ekologicznych na przestrzeni ostatnich lat, można stwierdzić, że sektor produkcji ekologicznej w Polsce systematycznie się rozwija, co przedstawiono na wykresach 3, 4 i 5.

Zdecydowana większość producentów ekologicznych w Polsce to ekologiczni producenci rolni. W latach 2011–2012 stanowili oni ok. 98% wszystkich producentów. Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie:

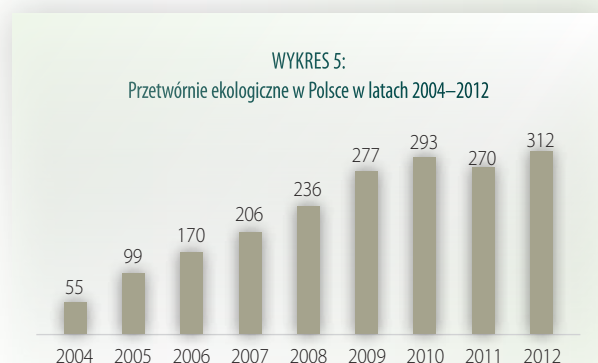
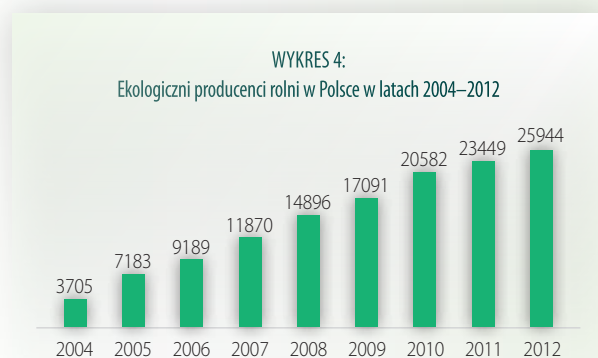
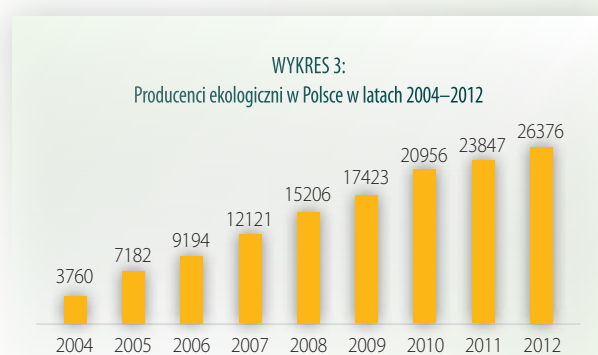
- przetwórstwa produktów ekologicznych,
- wprowadzania na rynek produktów ekologicznych (z wyłączeniem produktów importowanych z państw trzecich),
- wprowadzania na rynek produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich,
- dostawy kwalifikowanego materiału siewnego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego,
- zbioru produktów ze stanu naturalnego,
- pszczelarstwa,
- akwakultury i wodorostów morskich,

stanowili łącznie tylko ok. 2% wszystkich producentów ekologicznych, zarówno w 2011 r., jak i w 2012 r.

W porównaniu do 2011 r., w 2012 r. odnotowano wzrost liczby producentów ekologicznych w większości kategorii działalności z wyjątkiem producentów ekologicznych prowadzących działalność w zakresie zbioru ze stanu naturalnego (-3) i producentów ekologicznych prowadzących działalność w zakresie akwakultury i wodorostów morskich (-1).

4.1.1. Producenci ekologiczni w 2011 r.

Spośród wszystkich 23 847 producentów ekologicznych w 2011 r., najwięcej prowadziło działalność na terenie województw: zachodniopomorskiego (3090), warmińsko-mazurskiego (3040) oraz podlaskiego (2449). Łącznie producenci ekologiczni z wymienionych województw stanowili 36,0% liczby wszystkich producentów ekologicznych w Polsce.

W tych samych województwach odnotowano największą liczbę ekologicznych producentów rolnych: w zachodniopomorskim (3 065), w warmińsko-mazurskim (3 033) i w podlaskim (2 440), co łącznie stanowiło 34,4% wszystkich producentów ekologicznych prowadzących działalność w tym zakresie (23 449).

W 2011 r. w Polsce działalność prowadziło 270 przetwórci ekologicznych, z czego najwięcej w województwach: mazowieckim (54), wielkopolskim (41) oraz lubelskim (28). Łącznie liczba przetwórci ekologicznych w wymienionych województwach stanowiła 45,6% wszystkich przetwórci prowadzących działalność na obszarze całego kraju.

W 2011 r. najmniej producentów ekologicznych prowadziło działalność w województwach: opolskim (89), śląskim (259) oraz kujawsko-pomorskim (384). W tych samych województwach było także najmniej ekologicznych producentów rolnych (opolskie – 86, śląskie – 238 i kujawsko-pomorskie – 371). Najmniej przetwórci ekologicznych funkcjonowało w województwach: opolskim (1), lubuskim (6) oraz podlaskim (6).

Dane dotyczące liczby producentów ekologicznych w Polsce w 2011 r. zawarte są **w tabeli 1 załącznika 4.**

4.1.2. Producenci ekologiczni w 2012 r.

W 2012 r. działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego prowadziło 26 376 producentów ekologicznych. Najwięcej z nich prowadziło działalność na terenie województw: warmińsko-mazurskiego (3 803), zachodniopomorskiego (3 600), oraz podlaskiego (2 932). Łącznie producenci ekologiczni z wymienionych województw, stanowili 39,2% liczby wszystkich producentów ekologicznych w Polsce.

W tych samych województwach było najwięcej ekologicznych producentów rolnych (warmińsko-mazurskie – 3 793, zachodniopomorskie – 3 579 i podlaskie – 2 924). Rolnicy ekologiczni z tych trzech województw stanowili łącznie 39,7% wszystkich ekologicznych producentów rolnych prowadzących działalność w Polsce (25 944).

W 2012 r. w kraju działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego prowadziło 312 przetwórci, z czego najwięcej w województwach: mazowieckim (59), wielkopolskim (42) oraz lubelskim (36). Łączna liczba przetwórci z wymienionych województw stanowiła 43,9% ogólnej liczby przetwórci ekologicznych w Polsce.

W 2012 r. najmniej producentów ekologicznych było w województwach: opolskim (95), śląskim (257) oraz kujawsko-pomorskim (406). W tych samych województwach było także najmniej ekologicznych producentów rolnych: w opolskim – 90, w śląskim – 236 i w kujawsko-pomorskim – 390. Najmniej przetwórci ekologicznych było w województwach: opolskim (2), podlaskim (5) oraz lubuskim (6).

Dane dotyczące liczby producentów ekologicznych w Polsce w 2012 r. zawarte są **w tabeli 2 załącznika 4.**

4.1.3. Zmiana liczby producentów ekologicznych

W 2012 r. odnotowano wzrost liczby producentów ekologicznych w 11 województwach. Spadek liczby producentów ekologicznych, w porównaniu do 2011 r., odnotowano w województwach: dolnośląskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim i świętokrzyskim. Podobnie sytuacja przedstawiała się w przypadku producentów rolnych. W 2012 r. odnotowano wzrost liczby producentów prowadzących działalność w zakresie produkcji rolnej w 11 województwach (z wyjątkiem województw: dolnośląskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego).

W odniesieniu do producentów rolnych posiadających grunty w okresie konwersji, w 2012 r. odnotowano spadek ich liczby w 14 województwach (z wyjątkiem województw lubuskiego i warmińsko-mazurskiego). Liczba producentów rolnych posiadających grunty po zakończonym okresie konwersji, w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wzrosła w 15 województwach (z wyjątkiem województwa podkarpackiego).

W 2012 r. nastąpił wzrost liczby przetwórci ekologicznych w 13 województwach: dolnośląskim (wzrost z 11 do 13), kujawsko-pomorskim (wzrost z 12 do 15), lubelskim (wzrost z 28 do 36), łódzkim (wzrost z 12 do 15), małopolskim (wzrost z 23 do 24), mazowieckim (wzrost z 54 do 59), opolskim (wzrost z 1 do 2), pomorskim (wzrost z 11 do 17), śląskim (wzrost z 13 do 16), świętokrzyskim (wzrost z 9 do 10), warmińsko-mazurskim (wzrost z 7 do 10), wielkopolskim (wzrost z 41 do 42) oraz zachodniopomorskim (wzrost z 16 do 24).

W 2 województwach nastąpiło zmniejszenie liczby przetwórci: podkarpackim (z 20 do 18) oraz podlaskim (z 6 do 5). Zmian w liczbie przetwórci nie odnotowano w województwie lubuskim.

Zmiana liczby producentów prowadzących działalność w pozostałych kategoriach działalności rolnictwa ekologicznego w 2012 r., w stosunku do 2011 r.:

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie wprowadzania na rynek produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich.**

W 2011 r. w Polsce było 17 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta wzrosła do 30. Wzrost liczby producentów odnotowano w 7 województwach tj. w dolnośląskim (wzrost z 0 do 1), łódzkim (wzrost z 0 do 1), małopolskim (wzrost z 0 do 1), mazowieckim (wzrost z 6 do 13), pomorskim (wzrost z 0 do 1), śląskim (wzrost z 0 do 1) oraz świętokrzyskim (wzrost z 1 do 3). Spadek liczby producentów w tej kategorii odnotowano wyłącznie w województwie wielkopolskim (z 5 do 4). W pozostałych 8 województwach nie odnotowano zmian.

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie wprowadzania na rynek produktów ekologicznych (z wyłączeniem produktów importowanych z państw trzecich).**

W 2011 r. w Polsce było 202 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta wzrosła do 252. Wzrost liczby producentów odnotowano w 12 województwach, tj. w dolnośląskim (wzrost z 12 do 16), kujawsko-pomorskim (wzrost z 6 do 7), lubelskim (wzrost z 27 do 34), lubuskim (wzrost z 1 do 3), łódzkim (wzrost z 7 do 9), małopolskim (wzrost z 15 do 16), mazowieckim (wzrost z 54 do 75), opolskim (wzrost z 3 do 4), podlaskim (wzrost z 5 do 6), pomorskim (wzrost z 3 do 9), warmińsko-mazurskim (wzrost z 1 do 6) oraz wielkopolskim (wzrost z 19 do 25). Spadek liczby producentów z tej kategorii odnotowano w 2 województwach: podkarpackim (z 24 do 18) i zachodniopomorskim (z 10 do 9). W pozostałych 2 województwach (śląskim i świętokrzyskim) nie odnotowano zmian.

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie dostawy kwalifikowanego materiału siewnego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego.**

W 2011 r. w Polsce było 11 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta wzrosła do 24. Wzrost liczby producentów odnotowano w 8 województwach: łódzkim (wzrost z 0 do 2), małopolskim (wzrost z 1 do 2), mazowieckim (wzrost z 1 do 3), opolskim (wzrost z 0 do 1), pomorskim (wzrost z 1 do 2), warmińsko-mazurskim (wzrost z 1 do 2) wielkopolskim (wzrost z 3 do 5) oraz zachodniopomorskim (wzrost z 0 do 4). W żadnym województwie nie odnotowano spadku liczby producentów z tej kategorii działalności. W pozostałych 8 województwach nie odnotowano zmian.

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie pszczelarstwa.**

W 2011 r. w Polsce było 11 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta wzrosła do 21. Wzrost liczby producentów odnotowano w 6 województwach: lubuskim (wzrost z 0 do 1), łódzkim (wzrost z 0 do 1), podkarpackim (wzrost z 5 do 7), podlaskim (wzrost z 0 do 1), pomorskim (wzrost z 0 do 3) oraz zachodniopomorskim (wzrost z 0 do 2). W żadnym województwie nie odnotowano spadku liczby producentów z tej kategorii działalności. W 10 województwach nie odnotowano zmian.

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie zbioru ze stanu naturalnego.**

W 2011 r. w Polsce było 11 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta wzrosła do 21. Wzrost liczby producentów odnotowano w 2 województwach: podkarpackim (wzrost z 4 do 5) oraz pomorskim (wzrost z 4 do 5). Spadek liczby producentów w tej kategorii odnotowano w 3 województwach: mazowieckim (z 3 do 0), podlaskim (z 4 do 3) oraz śląskim (z 1 do 0). W pozostałych 11 województwach nie odnotowano zmian.

- **Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie akwakultury i/lub wodorostów morskich.**

W 2011 r. w Polsce było 3 producentów prowadzących działalność w tej kategorii, w 2012 r. liczba ta zmalała do 2. Spadek liczby producentów w tej kategorii odnotowano w województwie zachodniopomorskim (z 1 do 0). W pozostałych 15 województwach nie odnotowano zmian.

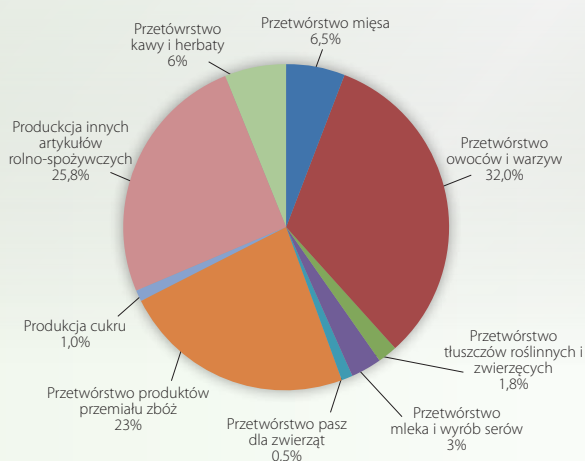
Dane dotyczące zmiany liczby producentów prowadzących działalność w poszczególnych województwach w zakresie ekologicznej uprawy roślin i utrzymania zwierząt w latach 2011–2012, zawarte są w tabeli 3 załącznika 4.

4.1.4. Przetwórstwo ekologiczne w latach 2011–2012

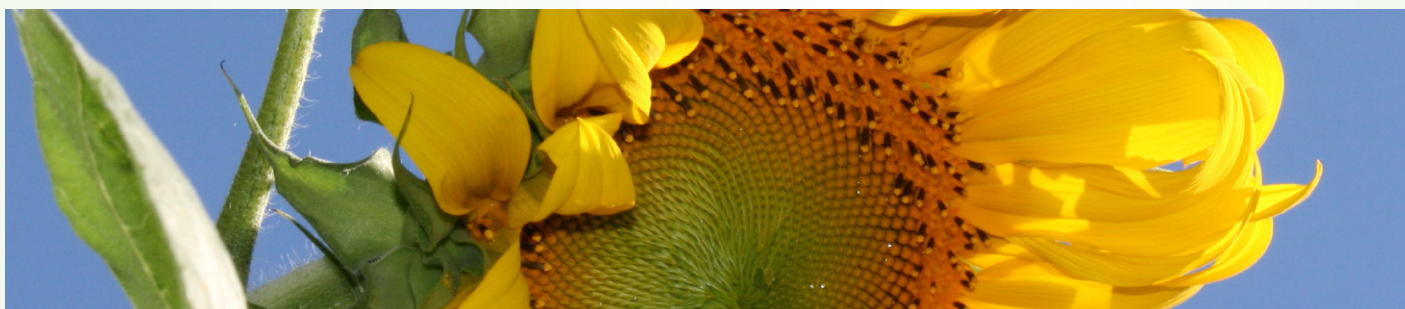
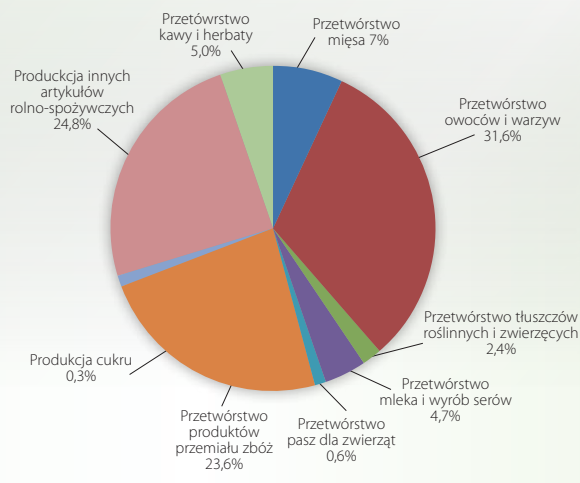
Najwięcej z ogólnej liczby 270 przetwórci ekologicznych prowadzących działalność w 2011 r. zajmowało się przetwórstwem owoców i warzyw – 32,0% i produkcją związaną z przemiałem zbóż – 23,0%. Zdecydowanie mniejszy był udział przetwórstwa kawy i herbaty – 6,0%, mięsa – 6,5% oraz mleka – 3,0% (wykres 6). Produkcją innych artykułów rolno-spożywczych zajmowało się 25,8% przetwórci. Do produktów z grupy inne artykuły rolno-spożywcze zaliczono przyprawy, napoje, kakao, czekoladę i wyroby cukiernicze, dania gotowe oraz inne przetworzone produkty.

W 2012 r. udział poszczególnych branż w całkowitej produkcji sektora ekologicznego kształtował się podobnie. Zmianie uległy jedynie wartości procentowe dotyczące poszczególnych branż. W 2012 r. odnotowano nieznaczny wzrost w branżach: przetwórstwo mleka i wyrób serów (o 1,7 p.p.), przetwórstwa mięsa (o 0,5 p.p.), przetwórstwo zbóż (o 0,6 p.p.).

WYKRES 6:
Procentowy udział branż w przetwórstwie ekologicznym w 2011 roku

Wykres 7:
Procentowy udział branż w przetwórstwie ekologicznym w 2012 roku

4.2. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w latach 2011–2012

W 2011 r. powierzchnia użytków rolnych, na których prowadzona była produkcja ekologiczna, stanowiła ok. 3,2% ogółu użytków rolnych w Polsce. W 2012 r. udział ten wzrósł do 3,5%.

W 2011 r. łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce wynosiła 605 519,6 ha, z czego 229 483,7 ha stanowiła powierzchnia użytków rolnych w okresie konwersji, natomiast 376 035,9 ha powierzchnia użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji. W 2012 r. łączna powierzchnia użytków rolnych, na których prowadzona była produkcja ekologiczna, zwiększyła się o 9,2% w stosunku do roku 2011 roku i wynosiła 661 687,3 ha, z czego 204 598,8 ha stanowiło powierzchnię użytków rolnych w okresie konwersji, a 457 088,5 ha powierzchnię użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji.

Podobnie jak w przypadku liczby producentów ekologicznych, analiza danych dotyczących powierzchni ekologicznych użytków rolnych na przestrzeni ostatnich lat, także potwierdziła fakt, że sektor produkcji ekologicznej w Polsce systematycznie się rozwija, co przedstawiono na wykresie 8.

4.2.1. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w 2011 r.

W 2011 r. powierzchnia użytków rolnych w okresie konwersji stanowiła 37,9%, natomiast powierzchnia użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji 62,1% łącznej powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce.

W 2011 r. największą łączną powierzchnię ekologicznych użytków rolnych odnotowano w następujących województwach: zachodniopomorskim (119 780,0 ha), warmińsko-mazurskim (98 473,1 ha) oraz podlaskim (52 065,9 ha). W wymienionych trzech województwach znajdowało się 44,6% łącznej powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce. Najmniejsza była powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w województwach: opolskim (2702,9 ha), śląskim (6786,7 ha) oraz kujawsko-pomorskim (8375,9 ha).

W 2011 r. we wszystkich województwach powierzchnia użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji była większa od powierzchni użytków rolnych w okresie konwersji.

Dane dotyczące powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r., w podziale na województwa zawarte są w tabeli 1 załącznika 5.

4.2.1.1. Struktura ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r.

W 2011 r. największy odsetek, tj. 38,2% powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce, stanowiły łąki i pastwiska. Na drugim miejscu znajdowały się uprawy roślin na paszę, które zajmowały 28,5% użytków rolnych. Grunty pod zbożami zajmowały 18,1% ekologicznych użytków rolnych. Pozostałe grupy upraw zajmowały łącznie 15,2% ekologicznych użytków rolnych.

W 2011 r. 76,6% wszystkich ekologicznych producentów rolnych prowadziło gospodarstwa zajmujące się wyłącznie produkcją roślinną, natomiast 23,4% producentów gospodarstwa zajmujące się zarówno produkcją roślinną jak i zwierzęcą.

TABELA 2: Struktura ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r.

Kategoria uprawy	udział powierzchni użytków rolnych dla danej kategorii uprawy [%]
łąki i pastwiska	38,2
rośliny na paszę	28,5
zboża	18,1
uprawy sadownicze i jagodowe	11,9
warzywa	1,2
rośliny strączkowe na suche nasiona	0,7
rośliny przemysłowe	0,5
pozostałe uprawy	0,5
ziemniaki	0,4
razem	100,0

³ wyliczone na podstawie danych GUS 2011 r.

4.2.2. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w 2012 r.

W 2012 r. powierzchnia użytków rolnych w okresie konwersji stanowiła 69,1%, natomiast powierzchnia użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji 30,9% łącznej powierzchni ekologicznych użytków rolnych.

W 2012 r. największa łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych była w województwach: zachodniopomorskim (135 366,8 ha), warmińsko-mazurskim (112 945,3 ha) oraz podlaskim (56 367,3 ha). W wymienionych trzech województwach znajdowało się 46,0% łącznej powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce. Najmniejsza była powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w województwach: opolskim (2 930,3 ha), śląskim (7 125,0 ha) oraz kujawsko-pomorskim (8 812,4 ha).

Analizując dane dotyczące powierzchni ekologicznych użytków rolnych w 2012 r. można stwierdzić, że we wszystkich województwach powierzchnia użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji była większa od powierzchni użytków rolnych w okresie konwersji.

Dane dotyczące powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2012 r., w podziale na województwa, zawarte są w tabeli 2 załącznika 5.

4.2.2.1. Struktura ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2012 r.

W 2012 r., podobnie jak w roku poprzednim, największy udział w powierzchni upraw rolnych miały łąki i pastwiska, przy czym udział ten wynosił 35,4%. Na drugim miejscu znajdowały się uprawy roślin na paszę, które zajmowały 33,7% użytków rolnych. Zboża stanowiły 18,6% ekologicznych użytków rolnych. Pozostałe grupy upraw zajmowały łącznie 12,3% użytków rolnych.

W 2012 r., 76,5% wszystkich producentów rolnych prowadziło gospodarstwa zajmujące się wyłącznie produkcją roślinną, a 23,5% – gospodarstwa zajmujące się zarówno produkcją roślinną jak i zwierzęcą.

4.2.3. Zmiana powierzchni ekologicznych użytków rolnych w latach 2011–2012

W 2012 r. łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych wzrosła o 9,3% (56 167,7 ha) w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost powierzchni użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji wyniósł 21,6%, natomiast powierzchnia użytków rolnych w okresie konwersji zmalała o 10,8%.

W 2012 r. w większości województw (z wyjątkiem województw: dolnośląskiego, małopolskiego i podkarpackiego) nastąpił wzrost, w stosunku do 2011 r., łącznej powierzchni ekologicznych użytków rolnych. W przypadku powierzchni użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji odnotowano spadek wyłącznie w województwie podkarpackim.

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., w większości województw (z wyjątkiem województw lubuskiego i łódzkiego) zmalała powierzchnia użytków rolnych w okresie konwersji.

Informacje o zmianach wielkości powierzchni ekologicznych użytków rolnych w podziale na województwa w latach 2011–2012 zawarte są w tabeli 3 załącznika 5.

TABELA 3. Struktura ekologicznych upraw rolnych w Polsce w 2012 r.

Kategoria uprawy	udział powierzchni użytków rolnych dla danej kategorii uprawy [%]
łąki i pastwiska	35,3
rośliny na paszę	33,7
zboża	18,6
uprawy sadownicze i jagodowe	8,9
warzywa	1,4
rośliny strączkowe na suche nasiona	0,9
rośliny przemysłowe	0,5
ziemiaki	0,4
pozostałe uprawy	0,3
razem	100,0

4.2.4. Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych w latach 2011–2012

W 2011 r. największy odsetek gospodarstw ekologicznych (24,2%) stanowiły gospodarstwa o powierzchni upraw od 5 do 10 ha. Gospodarstwa największe, powyżej 100 ha, stanowiły 4,7% ogólnej liczby gospodarstw ekologicznych.

W 2012 r. największy odsetek gospodarstw ekologicznych (25,5%) stanowiły gospodarstwa o powierzchni upraw od 10 do 20 ha. Gospodarstwa o powierzchni upraw do 5 ha stanowiły 19,3%, natomiast gospodarstwa największe, powyżej 100 ha, stanowiły 4,6% ogólnej liczby gospodarstw.

W omawianym okresie gospodarstwa o powierzchni do 20 ha stanowiły odpowiednio 69,1% ogólnej liczby gospodarstw ekologicznych w 2011 r. oraz 68,9% w 2012 r.

TABELA 4. Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych w latach 2011–2012

wielkość gospodarstwa	2011		2012	
	liczba	udział [%]	liczba	udział [%]
do 5 ha	4 947	21,1	5 001	19,3
5-10 ha	5 673	24,2	6 257	24,1
10-20 ha	5 572	23,8	6 626	25,5
20-50 ha	4 010	17,1	4 514	17,4
50-100 ha	2 150	9,2	2 355	9,1
pow. 100 ha	1 097	4,7	1 191	4,6
razem	23 449	100,0	25 944	100,0

TABELA 5. Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych po zakończonym okresie konwersji w latach 2011–2012

wielkość gospodarstwa	2011		2012	
	liczba	udział [%]	liczba	udział [%]
do 5 ha	3 801	25,0	3 991	21,9
5-10 ha	3 720	24,4	4 390	24,1
10-20 ha	3 270	21,5	4 254	23,4
20-50 ha	2 471	16,2	3 077	16,9
50-100 ha	1 320	8,7	1 661	9,1
pow. 100 ha	652	4,3	814	4,5
razem	15 234	100,0	18 187	100,0

TABELA 6. Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych w okresie konwersji w latach 2011–2012

wielkość gospodarstwa	2011		2012	
	liczba	udział [%]	liczba	udział [%]
do 5 ha	1 403	17,1	1 348	17,4
5-10 ha	1 966	23,9	1 873	24,1
10-20 ha	2 202	26,8	2 291	29,5
20-50 ha	1 484	18,1	1 346	17,4
50-100 ha	774	9,4	619	8,0
pow. 100 ha	386	4,7	280	3,6
razem	8 215	100,0	7 757	100,0

4.3. Produkcja wybranych ekologicznych artykułów rolno-spożywczych w latach 2011–2012

Produkcja mleka krowiego w 2011 r. wyniosła 395 425,8 hektolitrow. W 2012 r. spadła o 13,7% i kształtowała się na poziomie 341 298,2 hektolitrow. W 2011 r. jak i w 2012 r. największą produkcją mleka ekologicznego charakteryzowały się województwa: małopolskie, podkarpackie i warmińsko-mazurskie.

W 2011 r. produkcja ekologiczna przetworów z owoców i warzyw wynosiła 2 134,7 ton, natomiast w 2012 r. – 4 903,1 ton.

Dane dotyczące produkcji ekologicznej wybranych artykułów rolno-spożywczych w poszczególnych województwach w latach 2011–2012 przedstawione są w tabeli 1 i 2 załącznika 6.

4.4. Program rolnośrodowiskowy

Rozwój rolnictwa ekologicznego jest wspierany ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz współfinansowanego z budżetu krajowego.

PROW 2004–2006

Wsparcie dla rolników prowadzących działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego było przewidziane już w PROW 2004–2006. Otrzymanie wsparcia z tytułu przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i dotyczących poprawy dobrostanu zwierząt było uwarunkowane zobowiązaniem się beneficjenta płatności do realizacji tego programu w okresie 5 lat. Ostatnie płatności z funduszy PROW 2004–2006 zostały przyznane w 2011 r.

Wsparcie rolnictwa ekologicznego ze środków PROW 2004–2006 realizowane było w ramach Pakietu 2: „rolnictwo ekologiczne” w ramach Działania 4: „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt”. Realizacja pakietu polegała na podejmowaniu przez rolnika działań, które miały przyczynić się do upowszechnienia systemów produkcji rolniczej, zgodnych z wymogami ochrony środowiska oraz ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Pakiet „rolnictwo ekologiczne” (kod So2) zawierał 8 możliwych do realizacji wariantów.

PROW 2007–2013

Obecnie rolnicy ekologiczni mogą przystępować do programów wsparcia w ramach PROW 2007–2013.

W ramach PROW 2007–2013 rolnicy ekologiczni mogą uzyskać wsparcie w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemie jakości żywności” lub „Działania informacyjne i promocyjne” z osi I „Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego”.

Jednocześnie wsparcie finansowe można uzyskać w ramach osi II „Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich”, w działaniu 214 „Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe)” pakiet 2 „rolnictwo ekologiczne”. Pakiet „rolnictwo ekologiczne” obejmuje 12 możliwych do realizacji wariantów.

Informacje dotyczące wsparcia dla producentów rolnych z programu rolnośrodowiskowego w latach 2011–2012 zawarte są w załączniku 7.

TABELA 7. Rodzaje wariantów w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne w PROW 2004–2006

Kod wariantu	Rodzaj wariantu
S02a01	Uprawy rolnicze (bez certyfikatu)
S02a02	Uprawy rolnicze (z certyfikatem)
S02b01	Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu)
S02b02	Trwałe użytki zielone (z certyfikatem)
S02c01	Uprawy warzywnicze (bez certyfikatu)
S02c02	Uprawy warzywnicze (z certyfikatem)
S02d01	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu)
S02d02	Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem)

TABELA 8. Rodzaje wariantów w ramach pakietu rolnictwo ekologiczne w PROW 2007–2013

Kod wariantu	Rodzaj wariantu
2.1	Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)
2.2	Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)
2.3	Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności)
2.4	Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)
2.5	Uprawy warzywne (z certyfikatem zgodności)
2.6	Uprawy warzywne (w okresie przestawiania)
2.7	Uprawy zielarskie (z certyfikatem zgodności)
2.8	Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)
2.9	Uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)
2.10	Uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)
2.11	Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)
2.12	Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)

4.5. Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej⁴.

Według danych za 2011 r., w państwach Unii Europejskiej było ponad 231 tys. gospodarstw ekologicznych i ponad 35 tys. przetwórci. Najwięcej gospodarstw ekologicznych funkcjonowało we Włoszech (41 831), Hiszpanii (32 195) oraz w Polsce (23 449). Najwięcej przetwórci ekologicznych było w Niemczech (8905), Francji (8785) oraz we Włoszech (6375). W 2011 r. w państwach członkowskich Unii Europejskiej powierzchnia ekologicznych użytków rolnych wynosiła ponad 9,6 mln hektarów. Największa powierzchnia ekologicznych użytków rolnych była w Hiszpanii (1 803 661 ha), we Włoszech (1 096 889 ha) i w Niemczech (1 015 626 ha).

Według danych za 2012 r., w państwach Unii Europejskiej było ponad 239 tys. gospodarstw ekologicznych i około 36 tys. przetwórci. Najwięcej gospodarstw ekologicznych funkcjonowało we Włoszech (43 852), Hiszpanii (30 462) oraz w Polsce (25 944). Najwięcej przetwórci ekologicznych było w Niemczech (9183), Francji (8957) oraz we Włoszech (5873). W 2012 r. w państwach członkowskich Unii Europejskiej powierzchnia ekologicznych użytków rolnych wynosiła ponad 8,7 mln hektarów. Największa powierzchnia ekologicznych użytków rolnych była w Hiszpanii (1 593 197 ha), we Włoszech (1 167 362 ha) i we Francji (1 032 939 ha).

Szczegółowe informacje dotyczące liczby gospodarstw ekologicznych, przetwórci ekologicznych oraz powierzchni ekologicznych użytków rolnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej zawarte są **w załączniku 8**.

⁴ Na podstawie danych EUROSTAT 2013

⁵ Brak danych z 3 państw członkowskich (Cypr, Litwa, Luxemburg)

⁶ Brak danych z 5 państw członkowskich (Cypr, Litwa, Luxemburg, Irlandia, Portugalia)

5. Załączniki

5. Załączniki

Spis załączników:

Załącznik 1 – Jednostki certyfikujące

Tabela 1: Wykaz jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym

Tabela 2: Producenci ekologiczni kontrolowani przez jednostki certyfikujące w latach 2011–2012 w podziale na województwa

Załącznik 2 – Import produktów ekologicznych do UE

Tabela 1: Zestawienie produktów, na które Główny Inspektor JHARS wydał w 2011 r. upoważnienia do importu z państw trzecich

Tabela 2: Zestawienie produktów, na które Główny Inspektor JHARS wydał w 2012 r. upoważnienia do importu z państw trzecich

Załącznik 3 – Odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej

Tabela 1: Informacje dotyczące decyzji wydanych przez wojewódzkich inspektorów JHARS w latach 2011–2012, w związku z wnioskami producentów o pozwolenie na zastosowanie odstępstw

Załącznik 4 – Producenci ekologiczni

Tabela 1: Producenci ekologiczni w 2011 r., w podziale na kategorie prowadzonej działalności i województwa

Tabela 2: Producenci ekologiczni w 2012 r., w podziale na kategorie prowadzonej działalności i województwa

Tabela 3: Producenci prowadzący działalność w zakresie ekologicznej uprawy roślin i utrzymania zwierząt w latach 2011–2012

Załącznik 5 – Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych

Tabela 1: Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r.

Tabela 2: Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2012 r.

Tabela 3: Zmiany wielkości powierzchni ekologicznych użytków rolnych w poszczególnych województwach w latach 2011–2012

Załącznik 6 – Produkcja ekologiczna

Tabela 1: Produkcja ekologiczna wybranych artykułów rolno-spożywczych w poszczególnych województwach w 2011 r.

Tabela 2: Produkcja ekologiczna wybranych artykułów rolno-spożywczych w poszczególnych województwach w 2012 r.

Załącznik 7 – Program rolnośrodowiskowy w latach 2011–2012

Tabela 1: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2004–2006 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (S02a01-S02b02).

Cd. tabela 1: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2004–2006 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (S02c01-S02d02).

Tabela 2: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (2.1-2.6)

Cd. tabeli 2: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (2.7-2.12)

Tabela 3: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2012 w poszczególnych wariantach (2.1-2.6)

Cd. tabeli 3: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2012 w poszczególnych wariantach (2.7-2.12)

Załącznik 8 – Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej

Załącznik 9 – Wykaz wybranych instytucji działających w zakresie rolnictwa ekologicznego

Załącznik 1 – Jednostki certyfikujące

Tabela 1: Wykaz jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym w 2012 r.

Numer identyfikacyjny nadany w upoważnieniu jednostce certyfikującej	Nazwa upoważnionej jednostki certyfikującej i adres siedziby	Zakres upoważnienia do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym wg stanu na dzień 31 grudnia 2012r. ¹					
		Ekologiczna uprawa roślin i utrzymanie zwierząt	Zbiór ze stanu naturalnego	Pszczelarstwo	Produkty z akwakultury i wodorosty morskie	Przetwórstwo produktów ekologicznych oraz produkcja pasz i drożdży	Wprowadzanie na rynek produktów ekologicznych, w tym importowanych z państw trzecich
PL-EKO-01	EKOGWARANCJA PTRE Sp. z o.o. 02-679 Warszawa ul. Modzelewskiego 27 tel.: +48 81 501 68 30, fax: +48 81 501 68 49 www.ekogwarancja.pl e-mail: biuro@ekogwarancja.pl	X	X	X	X	X	X
PL-EKO-02	PNG Sp. z o.o. Cisów 77A 26-021 Daleszyce tel.: +48 41 306 40 00 tel. kom.: 607 373 695, 609 725 591 fax: +48 41 306 48 13 www.png.ecofarm.pl e-mail: png@ecofarm.pl	X	X	X	X	X	X
PL-EKO-03	COBICO Sp. z o.o. Przebieczany 529 32-020 Wieliczka tel.: +48 12 632 35 71, +48 12 630 90 90 fax: +48 12 416 36 46 www.cobico.pl e-mail: cobico@cobico.pl	X	X	X	-	X	X
PL-EKO-04	BIOKSPERT Sp. z o.o. ul. Belgijska 5 m 4, 02511 Warszawa tel.: +48 22 825 10 78, +48 22 499 53 66 fax: +48 22 825 18 12, +48 22 499 53 67 tel./fax: +48 23 679 70 90 www.bioekspert.waw.pl e-mail: bioekspert@bioekspert.waw.pl adres biura: ul. Narbutta 3A m1, 02-564 Warszawa	X	X	X	-	X	X
PL-EKO-05	BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o.o. ul. Lubicz 25 A 31-503 Kraków tel.: +48 12 430 36 06 tel. kom.: 509 668 424 www.biocert.pl e-mail: sekretariat@biocert.pl	X	X	X	X	X	X
PL-EKO-06	Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. ul. Kłobucka 23 A 02-699 Warszawa Oddz. w Piła ul. Śniadeckich 11 64-920 Piła tel.: +48 67 213 87 00 fax: +48 67 213 83 84 www.pcbc.gov.pl e-mail: pbcpcila@pcbc.pila.pl	X	X	X	X	X	X

⁶ aktualny wykaz jednostek certyfikujących jest dostępny na stronie internetowej MRiRW: www.minrol.gov.pl

PL-EKO-07	AGRO BIO TEST Sp. z o.o. ul. Nowoursynowska 166 02-787 Warszawa tel.: +48 22 847 87 39 www.agrobiotest.pl e-mail: agro.bio.test@agrobiotest.pl	X	-	X	-	X	X
PL-EKO-08	TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. ul. 17 Stycznia 56 02-146 Warszawa tel.: +48 22 846 79 99, +48 22 846 51 63 fax: +48 22 868 37 42 www.tuv.pl e-mail: post@pl.tuv.com	X	X	X	X	X	X
PL-EKO-09	Centrum Jakości AgroEko Sp. z o.o. ul. Modlińska 6 lok. 27 03-216 Warszawa tel. kom.: 695 599 886, 668 410 227 fax: +48 22 486 44 15 www.agroeko.com.pl e-mail: sekretariat@agroeko.com.pl adres biura: ul. Modlińska 6 lok. 207, 03-216 Warszawa	X	X	X	-	X	X
PL-EKO-10	SGS Polska Sp. z o.o. ul. Bema 83 01-233 Warszawa tel.: +48 22 329 22 22, +48 22 329 22 03 fax: +48 22 329 22 20 www.pl.sgs.com e-mail: sgs.poland@sgs.com	X	X	-	-	X	X (z wyłączeniem wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego importowanych z krajów trzecich)

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

Tabela 2: Producenci ekologiczni kontrolowani przez jednostki certyfikujące w latach 2011–2012 w podziale na województwa

województwo	EKOOWARANCJA PTRE Sp. z o. o.		PNG Sp. z o. o.		Bioekspert Sp. z o. o.		Agro Bio Test Sp. z o. o.		Cobico Sp. z o. o.		PCBC S.A.		Biocert Małopolska Sp. z o. o.		Centrum Jakości AgroEko Sp. z o. o.		TÜV Rheinland Polska Sp. z o. o.		SGS Polska Sp. z o. o.	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
dolnośląskie	133	133	113	111	24	25	433	422	328	312	42	39	210	202	5	7	49	80	5	5
kujawsko-pomorskie	31	36	1	1	109	129	150	154	1	1	87	76	2	2	2	4	1	3	0	0
lubelskie	1703	1746	39	38	68	80	193	215	21	32	9	8	4	4	72	91	0	4	2	4
lubuskie	44	36	35	26	287	352	111	112	148	177	267	286	153	228	11	20	1	20	31	106
łódzkie	154	158	46	52	163	181	76	71	22	30	21	23	1	7	9	12	0	2	1	1
małopolskie	103	103	17	20	31	28	628	588	630	640	15	19	705	692	9	6	27	33	0	3
mazowieckie	898	911	96	129	410	454	319	328	32	36	69	62	49	57	249	330	94	158	12	11
opolskie	3	3	20	23	4	3	41	46	14	16	1	0	2	1	3	3	1	0	0	0
podkarpackie	652	614	317	306	278	261	38	39	604	542	8	6	166	180	0	2	15	21	1	0
podlaskie	580	575	3	3	965	1089	373	397	21	20	15	18	112	274	374	533	5	22	1	1
pomorskie	29	36	30	36	119	167	228	250	54	56	241	269	12	12	60	83	1	0	5	4
śląskie	15	15	8	7	10	8	116	117	48	46	9	7	39	41	11	14	3	2	0	0
świętokrzyskie	725	701	316	331	65	65	6	6	75	77	37	32	69	76	3	4	9	7	2	2
warmińsko-mazurskie	460	598	70	71	1346	1638	376	433	3	4	31	35	78	89	504	656	167	272	5	7
wielkopolskie	39	43	6	8	50	52	169	172	22	27	554	607	50	58	45	53	4	7	5	5
zachodniopomorskie	320	391	8	9	199	230	468	544	196	211	1665	1915	194	199	27	35	11	62	2	4
Polska	5889	6099	1125	1171	4128	4762	3725	3894	2219	2227	3071	3402	1846	2122	1384	1853	388	693	72	153

Załącznik 2 – Import produktów ekologicznych do UE

Tabela 1: Zestawienie produktów, na które w 2011 r. Główny Inspektor JHARS wydał upoważnienia do importu z państw trzecich

Lp.	Rodzaj produktu	Ilość	Państwo pochodzenia
1.	jeżyna	420 ton	Ukraina
	borówka brusznica	280 ton	
	żurawina	500 ton	
	rokitnik	80 ton	
	borowik szlachetny	100 ton	
	maślak zwyczajny	60 ton	
	podgrzybek brunatny	100 ton	
	mleczaj rydz	20 ton	
	pieprznik jadalny	200 ton	
	jarzębina	200 ton	
	tarnina	80 ton	
	owoce czarnego bzu	340 ton	
	jagoda czarna	1000 ton	
	dzika róża	60 ton	
kalina	40 ton		
ałyca	60 ton		
kwiaty czarnego bzu	40 ton		
2.	suszone owoce kolcowoju (jagody goji)	10 ton	Chińska Republika Ludowa
3.	ziarno kakaowca	10 ton	Republika Peru
	kakao w proszku	10 ton	
	kruszone ziarno kakaowca	5 ton	
	likier kakaowy	5 ton	
	masło kakaowe	5 ton	
4.	suszona śliwka kalifornijska z pestką	300 ton	Stany Zjednoczone Ameryki
5.	kawa ziarnista	10 ton	Federacyjna Republika Brazylii
	kawa rozpuszczalna	2 tony	
	cukier trzcinowy	2 tony	
6.	kakao (proszek czekoladowy)	2 tony	Federacyjna Republika Brazylii
7.	ziarno kakaowca	10 ton	Republika Peru
	likier kakaowy	10 ton	
	kruszone ziarno kakaowca	10 ton	
	kakao w proszku	10 ton	
	masło kakaowe	10 ton	
	algarroba (mesquite) suszone w proszku	10 ton	
	mąka z ekologicznej macy	10 ton	
	camu camu w proszku	10 ton	
	jagody inkaskie	10 ton	
	lucuma w proszku	10 ton	
8.	mrożona malina czerwona	200 ton	Republika Chile
9.	jagoda świeża	2000 ton	Republika Białoruś
	jagoda mrożona	2000 ton	
	kurka świeża	1000 ton	
	kurka mrożona	1000 ton	
	borówka brusznica świeża	1500 ton	
	borówka brusznica mrożona	1500 ton	
	żurawina świeża	2000 ton	
	żurawina mrożona	2000 ton	
	borowik – prawdziwek świeży	500 ton	
	borowik – prawdziwek mrożony	500 ton	
	jeżyna świeża	500 ton	
	jeżyna mrożona	500 ton	
	10.	malina mrożona	
jeżyna mrożona		200 ton	
11.	mrożona truskawka	200 ton	Republika Turcji

12.	herbata czerwona Rooibos herbata zielona Rooibos herbata zielona herbata czarna rumianek herbatka miętowo-owocowa Fruity Minty Delicious herbatka owocowo-ziółowa Berry Explosion	500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg	Republika Sri Lanki
13.	herbata Pu Erh	300 ton	Chińska Republika Ludowa
14.	jagody borówki czarnej jagody jeżyny dzikiej jagody borówki brusznicy żurawina rokitnik owoce jarzębiny tarnina owoce czarnego bzu borowik szlachetny maślak zwyczajny/ziarnisty mleczaj rydz podgrzybek brunatny pieprznik jadalny	800 ton 420 ton 280 ton 500 ton 80 ton 100 ton 80 ton 340 ton 100 ton 60 ton 20 ton 100 ton 200 ton	Ukraina
15.	jagoda mrożona jeżyna mrożona	180 ton 40 ton	Ukraina
16.	malina mrożona jeżyna mrożona	200 ton 200 ton	Republika Serbii

Tabela 2: Zestawienie produktów, na które w 2012 r. Główny Inspektor JHARS wydał upoważnienia do importu z państw trzecich

Lp.	Rodzaj produktu	Ilość	Państwo pochodzenia
1.	herbata Pu Erh	400 ton	Chińska Republika Ludowa
2.	rooibos herbata czarna herbata Earl Grey herbata czarna cytrynowa herbata zielona Sencha mieszanka owocowo-ziółowa Berry Explosion rumianek mieszanka owocowo-ziółowa Fruity Minty Delicious czarny pieprz mielony czarny pieprz w ziarnach biały pieprz mielony biały pieprz w ziarnach kardamon cynamon mielony cynamon w łaskach goździki mielone goździki w całości imbir mielony imbir w plastrach osłonka gałki muszkatałowej mielona osłonka gałki muszkatałowej w całości kurkuma mielona gałka muszkatałowa w całości	500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 500 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg 200 kg	Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki

3.	rooibos	500 kg	Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki
	herbata czarna	500 kg	
	herbata Earl Grey	500 kg	
	herbata czarna cytrynowa	500 kg	
	herbata zielona Sencha	500 kg	
	rumianek	500 kg	
	mieszanka owocowo-ziołowa Berry Explosion	500 kg	
	mieszanka owocowo-ziołowa Fruity Minty Delicious	500 kg	
	czarny pieprz mielony	200 kg	
	czarny pieprz w ziarnach	200 kg	
	biały pieprz mielony	200 kg	
	biały pieprz w ziarnach	200 kg	
	kardamon	200 kg	
	cynamon mielony	200 kg	
	cynamon w laskach	200 kg	
	goździki mielone	200 kg	
goździki w całości	200 kg		
imbir mielony	200 kg		
imbir w plastrach	200 kg		
osłonka gałki muszkatałowej mielona	200 kg		
osłonka gałki muszkatałowej w całości	200 kg		
kurkuma mielona	200 kg		
4.	herbata Pu Erh	400 ton	Chińska Republika Ludowa
5.	siemię lniane	500 kg	Ukraina
	kwiat nagietka	200 kg	
	mięta liść (ziele)	200 kg	
	melisa liść (ziele)	200 kg	
	rumianek kwiat (ziele)	200 kg	
	serdecznik ziele	200 kg	
	uczep ziele	200 kg	
	szałwia liść	200 kg	
	jeżówka ziele (kwiat)	200 kg	
	soja (ziarno)	200 kg	
6.	siemię lniane	200 ton	Ukraina
	nagietek, kwiat	200 ton	
	melisa, liść (ziele)	100 ton	
	rumianek, kwiat (ziele)	100 ton	
	uczep (ziele)	100 ton	
	szałwia, liść	100 ton	
	jeżówka, kwiat (ziele)	100 ton	
	soja, ziarno	500 ton	
	serdecznik (ziele)	200 ton	
7.	malina mrożona	400 ton	Republika Serbii
	jeżyna mrożona	200 ton	
8.	mrożona malina czerwona	200 ton	Republika Chile
9.	truskawka mrożona	200 ton	Republika Turcji
10.	jagoda świeża	3 000 ton	Republika Białorusi
	jagoda mrożona	3 000 ton	
	kurka świeża	1 000 ton	
	kurka mrożona	1 000 ton	
	borówka brusznica świeża	1 500 ton	
	borówka brusznica mrożona	1 500 ton	
	żurawina świeża	2 000 ton	
	żurawina mrożona	2 000 ton	
	borowik – prawdziwek świeży	500 ton	
	borowik – prawdziwek mrożony	500 ton	
	jeżyna świeża	500 ton	
	jeżyna mrożona	500 ton	
11.	herbata czarna	4 000 ton	Chińska Republika Ludowa

12.	ziarno kakaowca kakao w proszku kruszone ziarno kakaowca likier kakaowy masło kakaowe	10 ton 10 ton 10 ton 10 ton 10 ton	Republika Peru
13.	odparowany cukier palmowy	20 ton	Republika Indonezji
14.	ADOBE Sauvignon Blanc ADOBE Chardonnay ADOBE Gewurztraminer ADOBE Carmenerre ADOBE Merlot ADOBE Syrah NOVAS Chardonnay NOVAS Pinot Noir SIGNOS Syrah NOVAS Carmenerre Cabernet Sauvignon SIGNOS Chardonnay, Viognier Marsanne, Rousanne COYAM Ge	1 800 litrów 1 800 litrów 800 litrów 3 500 litrów 1 200 litrów 1 000 litrów 1 000 litrów 1 000 litrów 600 litrów 1 500 litrów 500 litrów 500 litrów 300 litrów	Republika Chile
15.	ADOBE Sauvignon Blanc ADOBE Chardonnay ADOBE Gewurztraminer ADOBE Viognier ADOBE Carmenerre ADOBE Cabernet Sauvignon ADOBE Malbec ADOBE Merlot ADOBE Syrah ADOBE Rose Cabernet Sauvignon ADOBE Pinot Noir NOVAS Chardonnay NOVAS Viognier NOVAS Sauvignon Blanc NOVAS Pinot Noir SIGNOS Syrah SIGNOS Carmenerre SIGNOS Cabernet Sauvignon NOVAS Carmenerre Cabernet Sauvignon NOVAS Merlot Cabernet Sauvignon SIGNOS Chardonnay, Viognier Marsanne, Rousanne COYAM Ge	1 000 litrów 1 000 litrów 600 litrów 400 litrów 1 200 litrów 1 200 litrów 800 litrów 1 200 litrów 1 200 litrów 600 litrów 800 litrów 600 litrów 600 litrów 600 litrów 600 litrów 800 litrów 1 200 litrów 800 litrów 1000 litrów 800 litrów 600 litrów 300 litrów 100 litrów	Republika Chile

Załącznik 3 – Odstępstwa od zasad produkcji ekologicznej

Tabela 1. Informacje dotyczące decyzji wydanych przez wojewódzkich inspektorów JHARS w latach 2011–2012, w związku z wnioskami producentów o pozwolenie na zastosowanie odstępstw

Lp.	Odstępstwo	2011 r.		2012 r.	
		Pozwolenie	Odmowa	Pozwolenie	Odmowa
1.	przewidziane w art. 9 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: wprowadzenie do gospodarstwa, w celu odnowienia stada, nieekologicznych samic w liczbie większej niż przewiduje art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 889/2008	30	15	16	12
2.	przewidziane w art. 18 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: mocowanie taśmy do ogonów owiec, przycinanie ogonów, piłowanie zębów, kształtowanie dziobów, usuwanie rogów	20	0	20	2
3.	przewidziane w art. 27 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: stosowanie naturalnych barwników do tradycyjnego barwienia skorup gotowanych jaj wielkanocnych	3	0	0	0
4.	przewidziane w art. 36 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: uznanie z mocą wsteczną poprzedniego okresu, jako części okresu konwersji	39	13	54	1
5.	przewidziane w art. 38 a ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: w sprawie wstecznego zaliczenia udokumentowanego okresu do okresu konwersji dla urządzeń wykorzystywanych w produkcji w sektorze akwakultury	1	0	0	0
6.	przewidziane w art. 39 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: trzymanie bydła na uwięzi w małym gospodarstwie	2 094	54	1 769	36
7.	przewidziane w art. 40 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: prowadzenie równoległej ekologicznej i nieekologicznej produkcji roślin wieloletnich o odmianach trudnych do rozróżnienia, wymagających co najmniej 3-letniego okresu uprawy.	2	0	0	0
8.	przewidziane w art. 40 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: prowadzenie równoległej ekologicznej i nieekologicznej produkcji roślin na obszarze przeznaczonym do badań rolniczych lub formalnych działań edukacyjnych.	1	0	1	0
9.	przewidziane w art. 40 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: prowadzenie równoległej produkcji nasion, wegetatywnego materiału rozmnożeniowego i transplantów metodą ekologiczną i nieekologiczną.	0	0	0	0
10.	przewidziane w art. 40 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: równoległy chów zwierząt tego samego gatunku metodą ekologiczną i nieekologiczną w gospodarstwie objętym badaniami rolniczymi lub formalnymi działaniami edukacyjnymi.	1	0	0	0
11.	przewidziane w art. 42 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: wprowadzenie do ekologicznej jednostki produkcji drobiarskiej nieekologicznego drobiu.	254	6	233	13
12.	przewidziane w art. 47 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: użycie zwierząt nieekologicznych w celu odnowienia lub odbudowy stada w związku z zaistniałymi okolicznościami katastroficznymi.	1	2	0	1
13.	przewidziane w art. 47 lit. b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: odtworzenie ekologicznej pasieki przy użyciu nieekologicznych pszczoł w związku z zaistniałymi okolicznościami katastroficznymi.	0	0	0	0
14.	przewidziane w art. 47 lit. c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: użycie nieekologicznych pasz w związku z zaistniałymi okolicznościami katastroficznymi.	7	3	1	0
15.	przewidziane w art. 47 lit. d) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: dokarmianie pszczoł miodem, cukrem lub syropem cukrowym uzyskanymi metodami ekologicznymi w związku z zaistniałymi okolicznościami katastroficznymi.	0	0	0	0
16.	przewidziane w art. 95 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: trzymanie w budynkach inwentarskich bydła na uwięzi.	95	6	62	3
17.	przewidziane w art. 95 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: zmiana warunków w pomieszczeniach inwentarskich i/lub obsady zwierząt.	38	0	6	0
18.	przewidziane w przypisie nr 1 do tabeli w sekcji A załącznika nr VIII rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: zastosowanie dodatku (azotyn sodu, azotan potasu).	1	0	3	0

19.	przewidziane w art. 25c ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: w zakresie akwakultury – równoczesny chów młodych osobników w tych samych wylęgarniach i/lub odchowalniach, w ramach tego samego gospodarstwa, złożonego z jednostek produkcji ekologicznej i nieekologicznej.	-	-	0	0
20.	przewidziane w art. 25c ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008: w zakresie akwakultury – równoczesny ekologiczny i nieekologiczny chów zwierząt w etapie wzrostowym w ekologicznej i nieekologicznej jednostce produkcyjnej, w ramach tego samego gospodarstwa.	-	-	1	0
Razem		2 587	99	2 168	84

*Ustawa o rolnictwie ekologicznym, nakładająca na wojewódzkich inspektorów JHARS zadanie w zakresie rozpatrywania wniosków o odstąpieniu, weszła w życie w dniu 7 sierpnia 2009.

Załącznik 4 – Producenci ekologiczni

Tabela 1: Producenci ekologiczni w podziale na kategorie prowadzonej działalności i wg województw, w 2011 r.

Województwo	Liczba producentów ekologicznych	W tym									
		Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie									
		produkcji rolnej			przetwórstwa produktów ekologicznych oraz produkcji pasz i/lub drożdży	wprowadzania na rynek produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich	wprowadzania na rynek produktów ekologicznych (z wyłączeniem importowanych z państw trzecich)	dostawcy kwalifikowanego materiału siewnego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego	pszczelarstwa	zbioru ze stanu naturalnego	akwakultury i/lub wodorostów morskich
		łącznie	po zakończeniu okresu konwersji	w okresie konwersji							
dolnośląskie	1 342	1 322	914	408	11	0	12	0	2	2	0
kujawsko-pomorskie	384	371	259	112	12	1	6	0	0	0	0
lubelskie	2 111	2 065	1 469	596	28	2	27	3	1	8	0
lubuskie	1 088	1 081	560	521	6	0	1	1	0	0	0
łódzkie	493	478	298	180	12	0	7	0	0	0	0
małopolskie	2 165	2 138	1 908	230	23	0	15	1	0	3	0
mazowieckie	2 228	2 140	1 409	731	54	6	54	1	3	3	1
opolskie	89	86	55	31	1	0	3	0	0	0	0
podkarpackie	2 079	2 045	1 724	321	20	0	24	0	5	4	0
podlaskie	2 449	2 440	1 417	1 023	6	0	5	0	0	4	0
pomorskie	779	763	460	303	11	0	3	1	0	4	0
śląskie	259	238	173	65	13	0	11	0	0	1	0
świętokrzyskie	1 307	1 296	1 009	287	9	1	4	0	0	1	0
warmińsko-mazurskie	3 040	3 033	1 438	1 595	7	1	1	1	0	0	0
wielkopolskie	944	888	534	354	41	5	19	3	0	2	1
zachodniopomorskie	3 090	3 065	1 607	1 458	16	1	10	0	0	8	1
Polska	23 847	23 449	15 234	8 215	270	17	202	11	11	40	3

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

Tabela 2: Producenci ekologiczni w podziale na kategorie prowadzonej działalności i wg województw, w 2012 r.

Województwo	Liczba producentów ekologicznych	W tym									
		Producenci ekologiczni prowadzący działalność w zakresie									
		produkcji rolnej			przetwórstwa produktów ekologicznych oraz produkcji pasz i/lub drożdży	wprowadzania na rynek produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich	wprowadzania na rynek produktów ekologicznych (z wyłączeniem importowanych z państw trzecich)	dostawy kwalifikowanego materiału siewnego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego	pszczelarstwa	zbioru ze stanu naturalnego	akwakultury i/lub wodorostów morskich
		łącznie	po zakończeniu okresu konwersji	w okresie konwersji							
dolnośląskie	1 336	1 312	1 041	271	13	1	16	0	2	2	0
kujawsko-pomorskie	406	390	297	93	15	1	7	0	0	0	0
lubelskie	2 222	2 174	1 613	561	36	2	34	3	1	8	0
lubuskie	1 363	1 356	772	584	6	0	3	0	1	0	0
łódzkie	537	518	340	178	15	1	9	2	1	0	0
małopolskie	2 132	2 103	1 911	192	24	1	16	2	0	3	0
mazowieckie	2 476	2 373	1 655	718	59	13	75	3	3	0	1
opolskie	95	90	66	24	2	0	4	1	0	0	0
podkarpackie	1 971	1 940	1 706	234	18	0	18	0	7	5	0
podlaskie	2 932	2 924	1 911	1 013	5	0	6	0	1	3	0
pomorskie	913	894	601	293	17	1	9	2	3	5	0
śląskie	257	236	192	44	16	1	11	0	0	0	0
świętokrzyskie	1 301	1 288	1 077	211	10	3	4	0	0	1	0
warmińsko-mazurskie	3 803	3 793	2 160	1 633	10	1	6	2	0	0	0
wielkopolskie	1 032	974	651	323	42	4	25	5	0	2	1
zachodniopomorskie	3 600	3 579	2 194	1 385	24	1	9	4	2	8	0
Polska	26 376	25 944	18 187	7 757	312	30	252	24	21	37	2

Tabela 3: Producenci prowadzący działalność w zakresie ekologicznej uprawy roślin i utrzymania zwierząt w latach 2011–2012

Województwo	Producenci rolni po zakończeniu okresu konwersji		Dynamika zmian [w %]	Producenci rolni w okresie konwersji		Dynamika zmian [w %]	Producenci rolni łącznie		Dynamika zmian [w %]
	2011	2012		2011	2012		2011	2012	
dolnośląskie	914	1 041	13,9	408	271	-33,6	1 322	1 312	-0,8
kujawsko-pomorskie	259	297	14,7	112	93	-17,0	371	390	5,1
lubelskie	1 469	1 613	9,8	596	561	-5,9	2 065	2 174	5,3
lubuskie	560	772	37,9	521	584	12,1	1 081	1 356	25,4
łódzkie	298	340	14,1	180	178	-1,1	478	518	8,4
małopolskie	1 908	1 911	0,2	230	192	-16,5	2 138	2 103	-1,6
mazowieckie	1 409	1 655	17,5	731	718	-1,8	2 140	2 373	10,9
opolskie	55	66	20,0	31	24	-22,6	86	90	4,7
podkarpackie	1 724	1 706	-1,0	321	234	-27,1	2 045	1 940	-5,1
podlaskie	1 417	1 911	34,9	1 023	1 013	-1,0	2 440	2 924	19,8
pomorskie	460	601	30,7	303	293	-3,3	763	894	17,2
śląskie	173	192	11,0	65	44	-32,3	238	236	-0,8
świętokrzyskie	1 009	1 077	6,7	287	211	-26,5	1 296	1 288	-0,6
warmińsko-mazurskie	1 438	2 160	50,2	1 595	1 633	2,4	3 033	3 793	25,1
wielkopolskie	534	651	21,9	354	323	-8,8	888	974	9,7
zachodniopomorskie	1 607	2 194	36,5	1 458	1 385	-5,0	3 065	3 579	16,8
Polska	15 234	18 187	13,9	8 215	7 757	-5,6	23 449	25 944	10,6

Załącznik 5 - Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych

Tabela 1: Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2011 r.

Województwo	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji [w ha]	Powierzchnia ekologicznych użytków w okresie konwersji [w ha]	Łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]
dolnośląskie	30 031,37	15 515,09	45 546,46
kujawsko-pomorskie	6 494,77	1 881,15	8 375,92
lubelskie	24 717,37	10 119,69	34 837,06
lubuskie	23 867,23	20 392,13	44 259,36
łódzkie	4 716,74	4 029,57	8 746,31
małopolskie	18 673,88	2 721,88	21 395,76
mazowieckie	31 101,80	18 998,05	50 099,85
opolskie	1 586,67	1 116,20	2 702,87
podkarpackie	26 334,71	6 023,75	32 358,46
podlaskie	30 140,62	21 925,32	52 065,94
pomorskie	16 403,00	10 953,53	27 356,53
śląskie	4 251,90	2 534,82	6 786,72
świętokrzyskie	10 791,07	3 509,92	14 300,99
warmińsko-mazurskie	51 579,94	46 893,14	98 473,08
wielkopolskie	24 394,92	14 039,43	38 434,35
zachodniopomorskie	70 949,93	48 830,02	1 19779,95
Polska	376 035,92	229 483,69	605 519,61

Tabela 2: Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w 2012 r.

Województwo	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji [w ha]	Powierzchnia ekologicznych użytków w okresie konwersji [w ha]	Łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]
dolnośląskie	34 423,03	9 881,09	44 304,12
kujawsko-pomorskie	6 955,68	1 856,67	88 12,35
lubelskie	28 164,08	9 302,38	37 466,45
lubuskie	31 609,67	20 970,85	52 580,52
łódzkie	5 598,34	4 310,38	9 908,72
małopolskie	18 890,07	2 159,66	21 049,73
mazowieckie	39 211,98	16 592,18	55 804,15
opolskie	1 815,85	1 114,41	2 930,26
podkarpackie	26 309,37	4 072,10	30 381,46
podlaskie	39 173,28	17 194,02	56 367,30
pomorskie	21 223,45	9 392,25	30 615,70
śląskie	5 537,02	1 587,95	7 124,97
świętokrzyskie	11 408,58	3 142,25	14 550,84
warmińsko-mazurskie	67 615,21	45 330,13	112 945,30
wielkopolskie	29 186,91	12 291,67	41 478,58
zachodniopomorskie	89 966,02	45 400,78	135 366,80
Polska	457 088,52	204 598,75	661 687,30

Tabela 3: Zmiany wielkości powierzchni ekologicznych użytków rolnych w poszczególnych województwach w latach 2011–2012

Województwo	Powierzchnia ekologicznych użytków w okresie konwersji [w ha]		Dynamika zmian [w %]	Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych po zakończonym okresie konwersji [w ha]		Dynamika zmian [w %]	Łączna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]		Dynamika zmian [w %]
	2011	2012		2011	2012		2011	2012	
dolnośląskie	15 515,09	9 881,09	-36,3	30 031,37	34 423,03	14,6	45 546,46	44 304,12	-2,7
kujawsko-pomorskie	1 881,15	1 856,67	-1,3	6 494,77	6 955,68	7,1	8 375,92	88 12,35	5,2
lubelskie	10 119,69	9 302,38	-8,1	24 717,37	28 164,08	13,9	34 837,06	37 466,45	7,5
lubuskie	20 392,13	20 970,85	2,8	23 867,23	31 609,67	32,4	44 259,36	52 580,52	18,8
łódzkie	4 029,57	4 310,38	7,0	4 716,74	5 598,34	18,7	8 746,31	9 908,72	13,3
małopolskie	2 721,88	2 159,66	-20,7	18 673,88	18 890,07	1,2	21 395,76	21 049,73	-1,6
mazowieckie	18 998,05	16 592,18	-12,7	31 101,80	39 211,98	26,1	50 099,85	55 804,15	11,4
opolskie	1 116,20	1 114,41	-0,2	1 586,67	1 815,85	14,4	2 702,87	2 930,26	8,4
podkarpackie	6 023,75	4 072,10	-32,4	26 334,71	26 309,37	-0,1	32 358,46	30 381,46	-6,1
podlaskie	21 925,32	17 194,02	-21,6	30 140,62	39 173,28	30,0	52 065,94	56 367,30	8,3
pomorskie	10 953,53	9 392,25	-14,3	16 403,00	21 223,45	29,4	27 356,53	30 615,70	11,9
śląskie	2 534,82	1 587,95	-37,4	4 251,90	5 537,02	30,2	6 786,72	7 124,97	5,0
świętokrzyskie	3 509,92	3 142,25	-10,5	10 791,07	11 408,58	5,7	14 300,99	14 550,84	1,7
warmińsko-mazurskie	46 893,14	45 330,13	-3,3	51 579,94	67 615,21	31,1	98 473,08	112 945,30	14,7
wielkopolskie	14 039,43	12 291,67	-12,4	24 394,92	29 186,91	19,6	38 434,35	41 478,58	7,9
zachodniopomorskie	48 830,02	45 400,78	-7,0	70 949,93	89 966,02	26,8	1 19779,95	135 366,80	13,0
Polska	229 483,69	204 598,75	-10,8	376 035,92	457 088,52	21,6	605 519,61	661 687,30	9,3

Załącznik 6 – Produkcja ekologiczna

Tabela 1: Produkcja ekologiczna wybranych artykułów rolno-spożywczych w poszczególnych województwach w 2011 r.

Województwo	Mleko krowie [hektolitry]	Przetwórstwo kawy i herbaty [tony]	Przetwórstwo owoców i warzyw [tony]
dolnośląskie	11 886,2	0,0	51,3
kujawsko-pomorskie	6 329,6	0,0	103,5
lubelskie	8 654,0	5,6	421,2
lubuskie	245,0	0,0	4,4
łódzkie	6 032,7	1,8	0,0
małopolskie	115 365,6	0,0	157,2
mazowieckie	31 410,1	15,3	378,7
opolskie	293,0	0,0	0,0
podkarpackie	59 949,2	0,1	8,0
podlaskie	17 493,1	56,1	0,4
pomorskie	21 883,0	177,4	47,9
śląskie	1 358,7	0,0	0,0
świętokrzyskie	28 221,1	0,4	7,1
warmińsko-mazurskie	44 409,7	0,0	9,0
wielkopolskie	6 075,0	1672,6	148,9
zachodniopomorskie	35 819,6	0,0	797,0
Polska	395 425,8	1 929,2	2 134,7

Tabela 2: Produkcja ekologiczna wybranych artykułów rolno-spożywczych w poszczególnych województwach w 2012 r.

Województwo	Mleko krowie [hektolitry]	Przetwórstwo kawy i herbaty [tony]	Przetwórstwo owoców i warzyw [tony]
dolnośląskie	9 814,8	0,0	69,2
kujawsko-pomorskie	8 039,8	0,0	561,0
lubelskie	3 447,0	7,8	2 599,0
lubuskie	0,0	0,0	0,0
łódzkie	3 075,5	33,9	0,0
małopolskie	112 554,1	283,4	228,3
mazowieckie	15 874,3	94,2	111,9
opolskie	50,0	0,0	0,0
podkarpackie	49 676,9	0,0	11,7
podlaskie	13 845,3	70,0	0,3
pomorskie	19 830,0	331,8	8,8
śląskie	872,1	123,4	8,5
świętokrzyskie	19 424,2	0,3	7,8
warmińsko-mazurskie	41 191,0	0,0	3,1
wielkopolskie	3 515,8	459,6	39,2
zachodniopomorskie	40 087,6	0,0	1 254,4
Polska	341 298,2	1 404,3	4 903,1

Załącznik 7 – Program rolnośrodowiskowy w latach 2011–2012¹

kampania 2011 rok

Tabela 1: Liczba wniosków, powierzchnia oraz kwoty wypłacone dla gospodarstw za prowadzenie produkcji metodami ekologicznymi w ramach PROW 2004–2006 w 2011 roku w poszczególnych wariantach (S02a01-S02b02).

Nr OR	Oddział Regionalny ARiMR	Pakiet S02a01		Pakiet S02a02		Pakiet S02b01		Pakiet S02b02	
		Uprawy rolnicze (bez certyfikatu zgodności)		Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)		Trwałe użytki zielone (bez certyfikatu zgodności)		Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności)	
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji
1.	Dolnośląski	0	0,00	90	1 584,15	0	0,00	180	4 488,86
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0,00	17	257,20	0	0,00	32	570,73
3.	Lubelski	1	2,63	233	1 594,36	0	0,00	263	2 929,16
4.	Lubuski	0	0,00	54	1 331,65	0	0,00	94	4 146,86
5.	Łódzki	0	0,00	21	284,89	0	0,00	26	198,64
6.	Małopolski	0	0,00	272	1 205,14	0	0,00	270	1 415,04
7.	Mazowiecki	1	0,00	190	1 633,37	0	0,00	197	2 674,65
8.	Opolski	0	0,00	7	213,77	0	0,00	4	36,88
9.	Podkarpacki	1	0,53	248	1 416,22	0	0,00	304	3 222,78
10.	Podlaski	1	0,00	169	1 543,10	1	0,00	185	1 208,99
11.	Pomorski	1	0,00	31	949,61	0	0,00	36	937,81
12.	Śląski	0	0,00	26	569,76	0	0,00	24	478,79
13.	Świętokrzyski	0	0,00	145	944,08	0	0,00	134	380,87
14.	Warmińsko-Mazurski	1	0,00	135	2 398,87	1	0,00	128	2 052,09
15.	Wielkopolski	1	0,00	70	1 876,54	0	0,00	115	4 113,63
16.	Zachodniopomorski	0	0,00	217	4 116,95	0	0,00	282	6 375,13
	Polska	7	3,16	1 925	21 919,66	2	0,00	2 274	35 230,91

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

Cd tabeli 1: Liczba wniosków, powierzchnia oraz kwoty wypłacone dla gospodarstw za prowadzenie produkcji metodami ekologicznymi w ramach PROW 2004–2006 w 2011 roku w poszczególnych wariantach (S02c01–S02d02).

Nr OR	Oddział Regionalny ARiMR	Pakiet S02c01		Pakiet S02c02		Pakiet S02d01		Pakiet S02d02		Pakiet S02
		Uprawy warzywnicze (bez certyfikatu zgodności)		Uprawy warzywnicze (z certyfikatem zgodności)		Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (bez certyfikatu zgodności)		Uprawy sadownicze, w tym jagodowe (z certyfikatem zgodności)		Rolnictwo ekologiczne
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]
1.	Dolnośląski	0	0,00	10	3,70	0	0,00	68	1 557,03	4 581 738,09
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0,00	1	1,05	0	0,00	39	1 047,08	1 904 930,94
3.	Lubelski	1	0,20	46	56,89	2	0,00	335	2 505,12	5 609 110,00
4.	Lubuski	0	0,00	3	16,39	0	0,00	62	1 642,55	4 290 369,03
5.	Łódzki	1	0,00	4	0,95	1	0,00	53	476,17	974 651,40
6.	Małopolski	0	0,00	17	14,51	0	0,00	158	573,15	2 153 585,88
7.	Mazowiecki	1	0,00	12	8,72	3	5,40	163	2 441,80	5 583 727,95
8.	Opolski	0	0,00	2	0,51	0	0,00	4	18,15	171 584,10
9.	Podkarpacki	0	0,00	28	8,13	0	0,00	249	778,43	3 039 784,16
10.	Podlaski	0	0,00	8	19,48	1	0,00	112	709,53	2 453 510,13
11.	Pomorski	1	0,00	3	29,37	0	0,00	29	687,14	1 692 336,01
12.	Śląski	0	0,00	0	0,00	0	0,00	21	389,18	1 045 264,69
13.	Świętokrzyski	0	0,00	31	49,21	1	0,00	118	408,64	1 383 042,44
14.	Warmińsko-Mazurski	0	0,00	11	8,50	0	0,00	53	845,70	3 169 945,84
15.	Wielkopolski	0	0,00	6	18,01	0	0,00	111	3 345,18	7 216 917,85
16.	Zachodniopomorski	0	0,00	7	2,25	0	0,00	310	9 113,91	19 169 099,97
	Polska	4	0,20	189	237,67	8	5,40	1 885	26 538,76	64 439 598,48

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

Tabela 2: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (2.1-2.6)

Nr OR	Oddział Regionalny ARiMR	Pakiet 2.1			Pakiet 2.2			Pakiet 2.3			Pakiet 2.4			Pakiet 2.5			Pakiet 2.6		
		Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)			Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)			Uprawy warzywne (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy warzywne (w okresie przestawiania)		
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]
1.	Dolnośląski	394	7 512,15	5 733 576,86	314	7 409,32	5 900 933,23	604	11 529,51	2 754 694,82	301	2 819,88	846 672,51	107	47,06	58 960,62	66	543,32	841 702,54
2.	Kujawsko-Pomorski	176	3 495,06	2 751 709,43	112	2 317,33	1 852 030,40	135	1 402,55	359 265,93	72	705,46	213 939,92	74	102,81	131 092,78	25	59,35	91 962,89
3.	Lubelski	796	7 065,65	5 506 578,99	509	4 612,75	3 839 222,60	713	6 140,77	1 246 341,91	400	2 543,33	672 243,43	303	376,57	492 778,39	136	135,92	206 703,50
4.	Lubuski	311	7 325,70	5 602 334,22	432	11 886,14	9 329 184,65	334	7 065,80	1 592 159,38	291	3 341,58	1 006 960,21	63	546,73	710 060,26	97	1 362,99	2 020 146,20
5.	Łódzki	156	2 181,67	1 598 990,58	162	2 010,91	1 667 220,91	137	588,96	136 690,93	122	382,69	119 724,36	52	48,87	62 755,45	75	400,38	617 130,48
6.	Małopolski	1 323	4 570,48	3 554 762,24	222	1 079,75	906 699,02	1 349	8 468,47	2 014 005,30	181	516,35	169 017,59	876	234,92	302 020,78	122	39,87	61 224,05
7.	Mazowiecki	1 001	13 159,95	9 867 438,91	666	13 133,30	10 461 671,23	922	10 068,51	2 338 752,90	467	3 884,20	1 124 364,88	292	233,25	221 105,81	126	164,58	252 886,86
8.	Opolski	29	465,97	367 116,16	18	647,04	466 607,99	23	252,62	55 364,21	15	198,10	65 606,31	14	9,81	12 753,00	2	1,46	2 263,00
9.	Podkarpacki	890	5 600,94	4 305 458,91	286	1 889,55	1 570 551,86	1 007	11 433,53	2 740 471,61	209	1 576,69	466 389,13	537	180,75	232 231,06	124	84,48	130 750,87
10.	Podlaski	1 136	13 839,06	10 751 541,56	1 022	12 729,41	10 527 175,47	1 026	8 580,39	1 927 516,04	746	7 429,70	1 554 801,39	492	232,24	302 230,16	461	204,30	312 130,43
11.	Pomorski	296	6 839,76	5 082 562,66	269	7 270,82	5 771 056,15	310	5 596,09	1 327 326,98	166	995,93	326 910,73	75	70,59	91 246,71	36	72,99	113 067,85
12.	Śląski	103	1 499,85	1 178 723,52	67	1 825,23	1 513 042,20	87	882,60	221 374,02	42	603,28	184 950,23	34	11,31	14 622,01	8	4,36	6 758,00
13.	Świętokrzyski	735	4 111,77	3 204 109,70	262	1 594,77	1 282 099,75	694	2 672,49	665 892,25	208	512,73	164 125,30	485	318,43	404 389,47	130	59,15	89 147,32
14.	Warmińsko-Mazurski	1 011	22 141,17	16 312 297,04	1 364	27 161,71	22 234 301,94	921	12 618,15	2 748 076,56	842	6 362,26	1 937 350,90	302	180,68	230 967,27	375	145,22	212 167,35
15.	Wielkopolski	223	7 545,32	5 513 408,65	271	8 420,40	6 756 819,67	232	4 956,38	1 140 810,28	190	2 559,94	803 984,74	41	76,71	98 221,63	16	44,57	54 327,50
16.	Zachodniopomorski	896	28 137,23	20 082 379,92	1 206	28 003,78	22 718 329,46	781	16 206,02	3 452 640,39	741	7 009,05	1 969 959,51	104	148,48	191 984,65	118	88,21	135 195,96
	Polska	9 476	135 491,73	101 412 989,35	7 182	131 992,21	106 796 946,53	9 275	108 462,84	24 721 383,51	4 993	41 441,17	11 627 001,14	3 851	2 819,21	3 557 420,05	1 917	3 411,15	5 147 564,80

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

cd. tabeli 2: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2011 w poszczególnych wariantach (2.7–2.12)

Nr OR	Oddział Regionalny ARIMR	Pakiet 2.7			Pakiet 2.8			Pakiet 2.9			Pakiet 2.10			Pakiet 2.11			Pakiet 2.12		
		Uprawy zielarskie (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)			Uprawy sad.+ jagod. (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)			Pozost. upr.sad.+ jag. (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Pozostałe uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)		
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]
1.	Dolnośląski	2	1,32	1 386,00	1	0,55	632,50	101	1 094,79	1 678 294,81	88	1 050,18	1 791 730,91	19	84,92	32 457,33	6	25,98	20 784,00
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	77	444,02	684 756,05	47	219,44	385 712,25	14	107,94	64 904,90	1	0,00	0,00
3.	Lubelski	19	40,40	42 420,00	10	24,03	27 634,50	582	1 766,60	2 697 613,19	414	1 621,58	2 834 002,24	132	211,50	128 706,84	55	96,53	74 362,64
4.	Lubuski	2	0,29	304,50	3	37,32	42 916,85	87	490,38	753 371,23	129	1 423,33	2 519 101,14	8	10,78	5 643,85	4	1,88	1 498,40
5.	Łódzki	2	0,30	315,00	2	1,19	1 368,50	84	325,43	496 433,67	95	958,75	1 711 420,26	39	400,97	251 843,89	24	204,21	161 752,00
6.	Małopolski	2	2,30	2 415,00	0	0,00	0,00	620	608,06	915 794,70	201	373,27	648 575,04	72	32,60	16 707,62	19	24,19	19 342,40
7.	Mazowiecki	5	9,64	10 090,29	1	1,40	1 610,00	377	1 524,18	2 329 228,33	337	2 747,72	4 875 454,33	82	251,45	120 574,10	28	169,43	135 536,24
8.	Opolski	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	13	87,98	135 483,89	20	224,45	389 582,10	2	3,79	2 463,50	1	24,93	19 944,00
9.	Podkarpacki	3	4,18	4 389,00	1	6,86	7 889,00	467	1 035,67	1 544 711,13	267	656,20	1 139 932,95	102	140,23	75 742,04	17	43,78	34 322,88
10.	Podlaski	11	43,77	45 958,50	2	2,70	3 105,00	256	422,20	645 456,15	268	477,63	749 637,56	30	111,57	68 484,32	9	16,52	13 216,00
11.	Pomorski	1	13,10	13 755,00	0	0,00	0,00	76	377,51	597 575,65	81	1 172,92	2 100 791,70	17	105,97	43 933,30	4	19,64	15 712,00
12.	Śląski	0	0,00	0,00	1	0,74	851,00	31	72,05	110 271,56	21	112,70	201 049,30	7	7,65	4 972,50	2	57,10	8 631,28
13.	Świętokrzyski	15	10,66	10 788,85	4	2,98	3 427,00	428	584,10	881 507,14	234	424,14	737 209,81	31	18,10	10 090,35	9	14,28	11 421,84
14.	Warmińsko-Mazurski	5	3,95	4 147,50	3	14,32	14 840,75	187	1 032,34	1 576 178,09	327	3 206,14	5 630 257,52	11	36,52	23 483,80	9	43,47	24 648,00
15.	Wielkopolski	6	17,77	18 658,50	1	0,00	0,00	87	1 473,07	2 248 879,65	119	2 323,19	4 171 983,41	15	61,87	31 869,80	8	48,97	38 808,80
16.	Zachodniopomorski	3	45,43	47 701,50	1	0,56	644,00	225	3 566,86	5 450 835,69	520	8 841,29	15 597 196,24	28	118,71	72 975,10	7	23,75	12 880,00
	Polska	76	193,11	202 329,64	30	92,65	104 919,10	3 698	14 905,24	22 746 390,93	3 168	25 832,93	45 483 636,76	609	1 704,57	954 853,24	203	814,66	592 860,48

kampania 2012 (w trakcie realizacji)

Tabela 3: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2012 w poszczególnych wariantach (2.1-2.6)

Nr OR	Oddział Regionalny ARiMR	Pakiet 2.1			Pakiet 2.2			Pakiet 2.3			Pakiet 2.4			Pakiet 2.5			Pakiet 2.6		
		Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności – dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)			Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności – dla których zakończono okres przestawiania)			Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)			Uprawy warzywne (z certyfikatem zgodności – dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy warzywne (w okresie przestawiania)		
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]
1.	Dolnośląski	647	6 802,85	0,00	243	1 877,81	0,00	835	5 267,25	0,00	151	325,55	0,00	163	54,00	0,00	48	71,19	0,00
2.	Kujawsko-Pomorski	248	1 888,37	0,00	97	393,93	0,00	188	533,31	0,00	46	94,09	0,00	80	121,02	0,00	19	3,50	0,00
3.	Lubelski	1 232	5 077,13	0,00	486	1 765,56	0,00	1 052	1 860,69	0,00	290	370,81	0,00	419	209,36	0,00	125	22,58	0,00
4.	Lubuski	579	7 393,59	4 913,80	530	6 748,66	0,00	538	2 655,07	2 009,80	258	536,69	0,00	120	590,28	338,00	109	807,36	0,00
5.	Łódzki	244	1 380,60	0,00	165	974,63	0,00	205	284,84	0,00	100	136,64	0,00	87	242,70	0,00	57	121,17	0,00
6.	Małopolski	1 606	4 078,60	0,00	192	729,67	0,00	1 570	4 838,54	0,00	130	146,21	0,00	1 002	171,46	0,00	103	33,99	0,00
7.	Mazowiecki	1 457	10 380,97	0,00	672	5 516,23	0,00	1 260	4 589,55	0,00	379	1 115,28	0,00	358	198,31	0,00	134	57,12	0,00
8.	Opolski	49	673,33	0,00	13	291,89	0,00	32	114,29	0,00	13	15,68	0,00	17	12,62	0,00	2	0,00	0,00
9.	Podkarpacki	1 185	3 597,51	0,00	249	743,24	0,00	1 244	3 950,64	0,00	104	94,94	0,00	680	158,70	0,00	89	13,28	0,00
10.	Podlaski	1 807	13 022,18	2 731 862,66	1 025	7 587,86	2 365 937,11	1 553	4 789,28	229 704,02	598	1 424,72	96 039,90	758	176,12	52 052,00	454	89,03	52 306,30
11.	Pomorski	464	4 327,52	0,00	277	2 137,91	173 859,00	415	2 344,00	0,00	125	100,84	0,00	105	135,42	0,00	37	3,92	0,00
12.	Śląski	149	1 680,26	0,00	55	769,54	0,00	123	414,09	0,00	22	29,78	0,00	44	5,23	0,00	6	1,68	0,00
13.	Świętokrzyski	949	1 744,52	0,00	211	368,67	0,00	866	617,24	0,00	138	72,87	0,00	590	154,02	0,00	81	16,24	0,00
14.	Warmińsko-Mazurski	1 762	8 035,78	0,00	1 484	6 258,19	0,00	1 453	4 026,07	0,00	643	973,03	0,00	512	50,88	0,00	381	59,77	0,00
15.	Wielkopolski	445	4 728,56	0,00	307	2 240,09	0,00	398	694,56	0,00	142	141,55	0,00	49	18,25	0,00	17	0,97	0,00
16.	Zachodniopomorski	1 759	21 724,85	0,00	1 238	12 081,96	0,00	1 299	4 836,34	0,00	636	944,69	0,00	183	94,63	0,00	88	14,89	0,00
	Polska	14 582	96 536,62	2 736 776,46	7 244	50 485,84	2 539 796,11	13 031	41 815,76	231 713,82	3 775	6 523,37	96 039,90	5 167	2 393,00	52 390,00	1 750	1 316,69	52 306,30

Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011–2012

cd. tabeli 3: Liczba wniosków, powierzchnia i kwoty wypłacone dla gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą metodami ekologicznymi w ramach PROW 2007–2013 w roku 2012 w poszczególnych wariantach (2.7-2.12)

Nr OR	Oddział Regionalny ARiMR	Pakiet 2.7			Pakiet 2.8			Pakiet 2.9			Pakiet 2.10			Pakiet 2.11			Pakiet 2.12		
		Uprawy zielarskie (z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)			Uprawy sad.+ jagod.(z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)			Pozost.uprsad.+ jag.(z certyfikatem zgodności - dla których zakończono okres przestawiania)			Pozostałe uprawy sadownicze + jagodowe (w okresie przestawiania)		
		Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]	Liczba złożonych wniosków	Powierzchnia z decyzji	Zrealizowane płatności [PLN]
1.	Dolnośląski	3	1,96	0,00	0	0,00	0,00	157	667,81	0,00	78	268,73	0,00	24	33,28	0,00	11	13,61	0,00
2.	Kujawsko-Pomorski	0	0,00	0,00	2	0,84	0,00	99	286,04	0,00	33	63,68	0,00	15	21,34	0,00	0	0,00	0,00
3.	Lubelski	33	38,61	0,00	9	9,23	0,00	832	1 446,56	0,00	474	1 219,20	0,00	186	158,60	0,00	51	31,69	0,00
4.	Lubuski	4	4,17	0,00	2	0,60	0,00	126	270,16	0,00	165	920,63	0,00	10	4,49	0,00	5	3,17	0,00
5.	Łódzki	7	8,94	0,00	1	0,00	0,00	122	286,83	0,00	79	616,71	0,00	58	154,89	0,00	20	52,27	0,00
6.	Małopolski	6	5,45	0,00	2	0,00	0,00	771	613,71	0,00	154	159,67	0,00	88	25,86	0,00	14	7,20	0,00
7.	Mazowiecki	5	1,50	0,00	1	4,89	0,00	523	1 098,86	0,00	365	1 751,31	0,00	98	87,82	0,00	28	53,46	0,00
8.	Opolski	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	20	35,45	0,00	14	61,65	0,00	2	24,44	0,00	0	0,00	0,00
9.	Podkarpacki	2	0,35	0,00	0	0,00	0,00	668	914,14	0,00	266	305,42	35 928,00	134	67,14	0,00	9	3,57	0,00
10.	Podlaski	8	28,07	0,00	5	22,23	0,00	373	370,09	32 694,20	307	329,61	16 758,00	44	137,80	0,00	7	9,70	0,00
11.	Pomorski	3	0,00	0,00	0	0,00	0,00	102	362,82	0,00	93	346,49	0,00	22	23,97	0,00	1	9,96	0,00
12.	Śląski	1	0,32	0,00	1	0,00	0,00	43	159,96	0,00	16	73,90	0,00	8	62,97	0,00	1	0,10	0,00
13.	Świętokrzyski	21	9,32	0,00	2	1,57	0,00	565	321,86	0,00	174	113,86	0,00	39	14,16	0,00	4	10,89	0,00
14.	Warmińsko-Mazurski	5	0,00	0,00	1	0,20	0,00	254	271,31	0,00	377	503,95	0,00	23	37,16	0,00	11	0,00	0,00
15.	Wielkopolski	7	2,46	0,00	0	0,00	0,00	150	611,45	0,00	108	484,46	0,00	24	133,31	0,00	5	18,45	0,00
16.	Zachodniopomorski	2	0,56	0,00	0	0,00	0,00	420	2 854,71	0,00	615	4 294,85	0,00	42	102,20	0,00	8	14,25	0,00
	Polska	107	101,71	0,00	26	39,56	0,00	5 225	10 571,76	32 694,20	3 318	11 514,12	52 686,00	817	1 089,43	0,00	175	228,32	0,00

Załącznik 8

Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej*

Tabela 1. Gospodarstwa ekologiczne, przetwórnice ekologiczne oraz powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w latach 2011–2012

Państwo członkowskie UE	Liczba gospodarstw ekologicznych		Liczba przetwórnice ekologicznych		Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych ha	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Belgia	1 256	bd	691	bd**	55 304	bd
Bułgaria	1 562	2 754	67	81	25 022	39 138
Republika Czeska	3 904	bd	422	bd	460 498	bd
Dania	2 677	bd	517	bd	162 173	bd
Niemcy	22 506	23 032	8 905	9 183	1 015 626	960 200
Estonia	1 431	1 478	58	72	133 779	142 065
Irlandia	bd	bd	bd	bd	47 864	bd
Grecja	18 456	23 433	1 505	1 551	213 276	462 618
Hiszpania	32 195	30 462	2 729	2 790	1 803 661	1 593 197
Francja	23 135	24 425	8 785	8 957	977 234	1 032 939
Włochy	41 831	43 852	6 375	5 873	1 096 889	1 167 362
Cypr	bd	719	bd	53	3 184	bd
Łotwa	3 484	3 496	69	87	184 096	195 658
Litwa	bd	2 527	bd	91	152 305	156 539
Luxemburg	bd	bd	bd	bd	3 614	bd
Węgry	1 439	1 560	336	414	124 402	130 608
Malta	9	bd	1	bd	23	bd
Holandia	1 646	1 646	1 066	1 035	47 205	48 038
Austria	22 058	21 843	bd	bd	536 877	533 230
Polska	23 449	25 944	260	312	609 412	661 956
Portugalia	3 563	bd	bd	bd	219 683	bd
Rumunia	9 443	15 315	106	105	229 946	288 261
Słowenia	2 363	2 682	150	177	32 149	35 101
Słowacja	365	bd	41	bd	166 700	bd
Finlandia	4 114	4 322	351	454	188 189	197 751
Szwecja	5 524	5 601	655	680	480 185	477 685
Wielka Brytania	4 650	4 281	2 135	2 052	638 528	590 011

* Dane EUROSTAT 2013

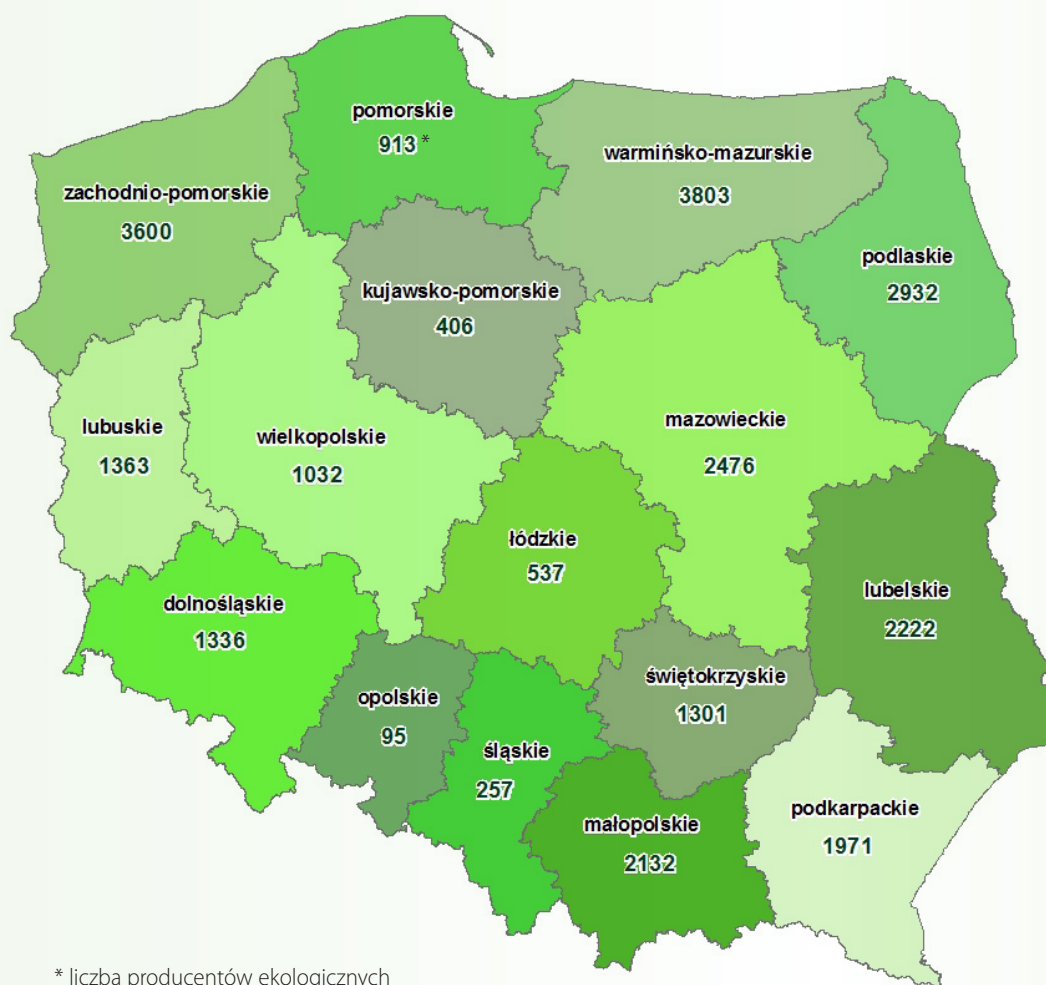
** bd – brak danych

Załącznik 9

Wykaz wybranych instytucji działających w zakresie rolnictwa ekologicznego

- **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – www.minrol.gov.pl.**
- **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – www.arimr.gov.pl**
- **Polskie Centrum Akredytacji – www.pca.gov.pl**
- **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – www.uokik.gov.pl**
- **Inspekcja Weterynaryjna – www.wetgiw.gov.pl**
- **Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa – www.piorin.gov.pl**
- **Agencja Rynku Rolnego – www.arr.gov.pl**
- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Radomiu – www.odr.net.pl/rolnictwo_ekologiczne**
- **Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, PIB – www.ierigz.waw.pl**
- **Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznastwa w Puławach – www.iung.pulawy.pl**
- **Instytut Ochrony Roślin, PIB – www.ior.poznan.pl**

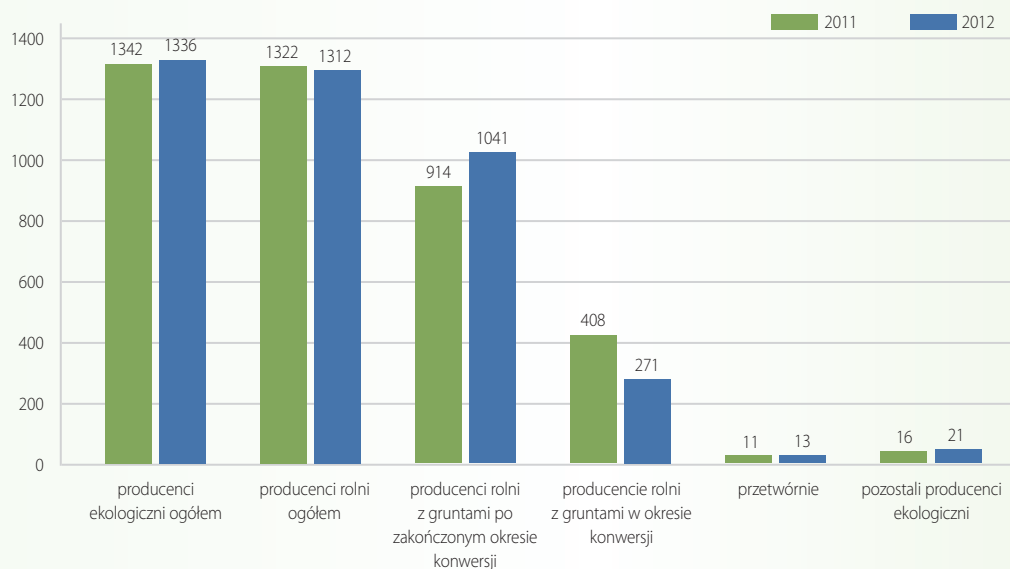
6. Dane statystyczne dotyczące rolnictwa ekologicznego, wg województw

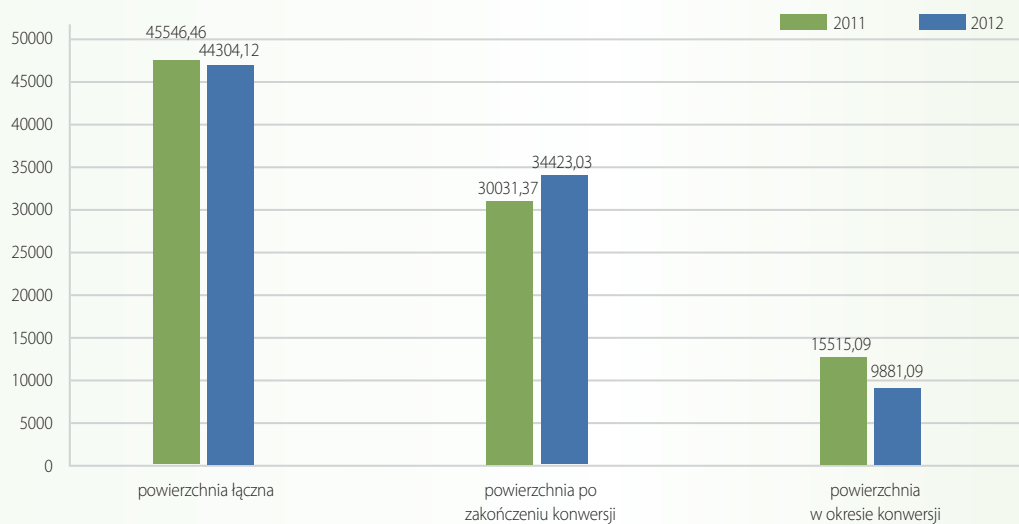
DOLNOŚLĄSKIE

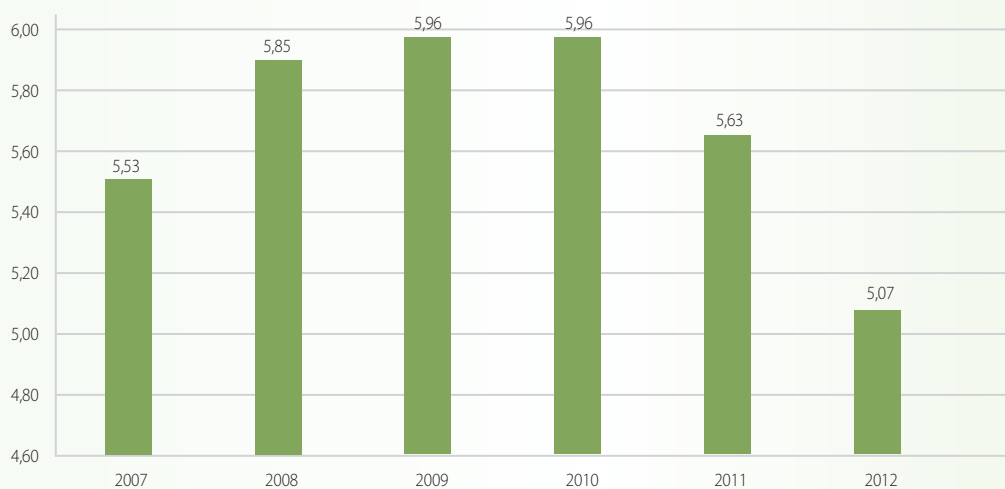
Producenci ekologiczni

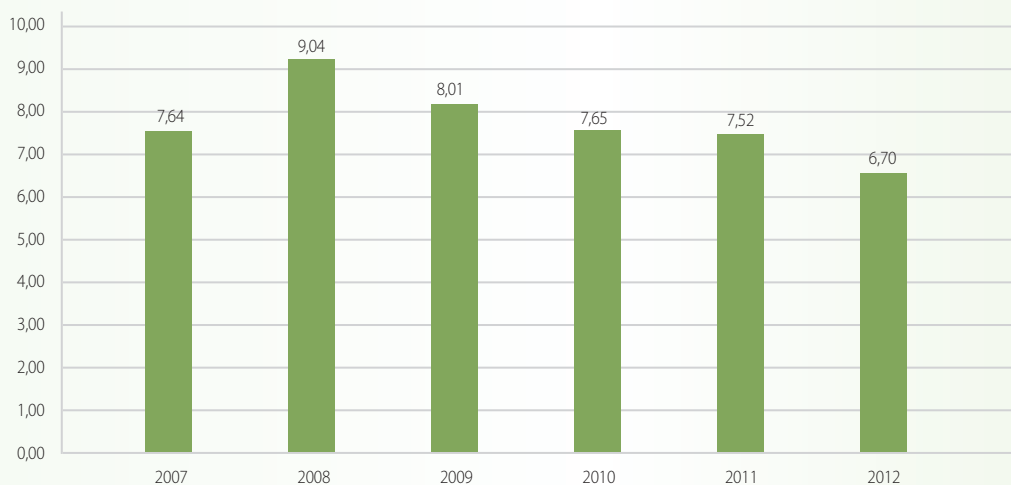
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007-2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007-2012 [w %]

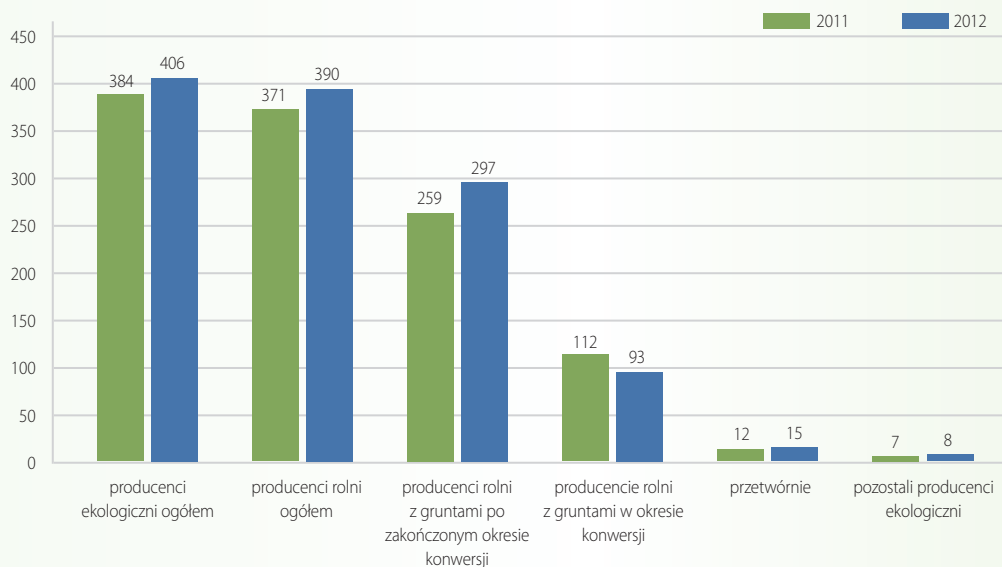
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	11,5	17,9	23,4	26,3	15,8	5,1
2012	11,6	18,2	24,2	25,4	15,2	5,4

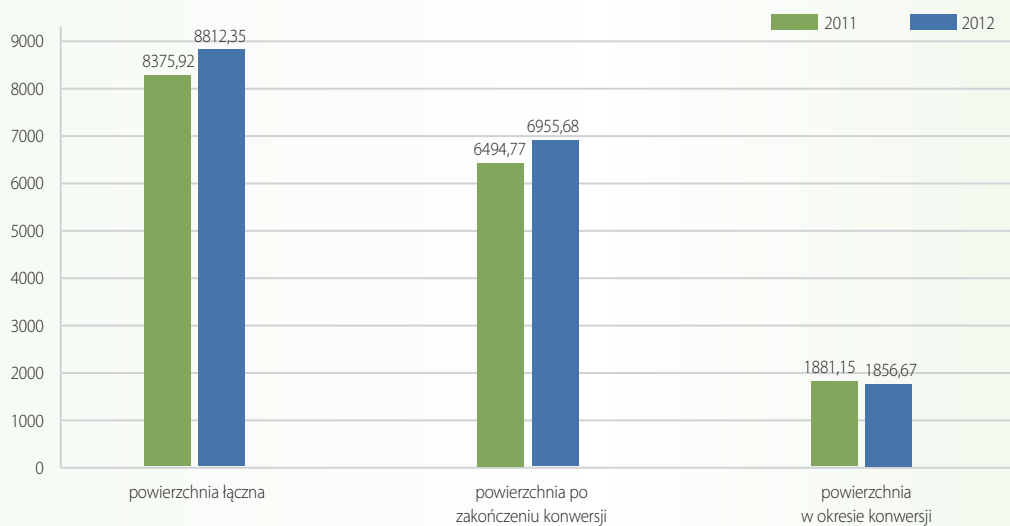

KUJAWSKO-POMORSKIE

Producenci ekologiczni

Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

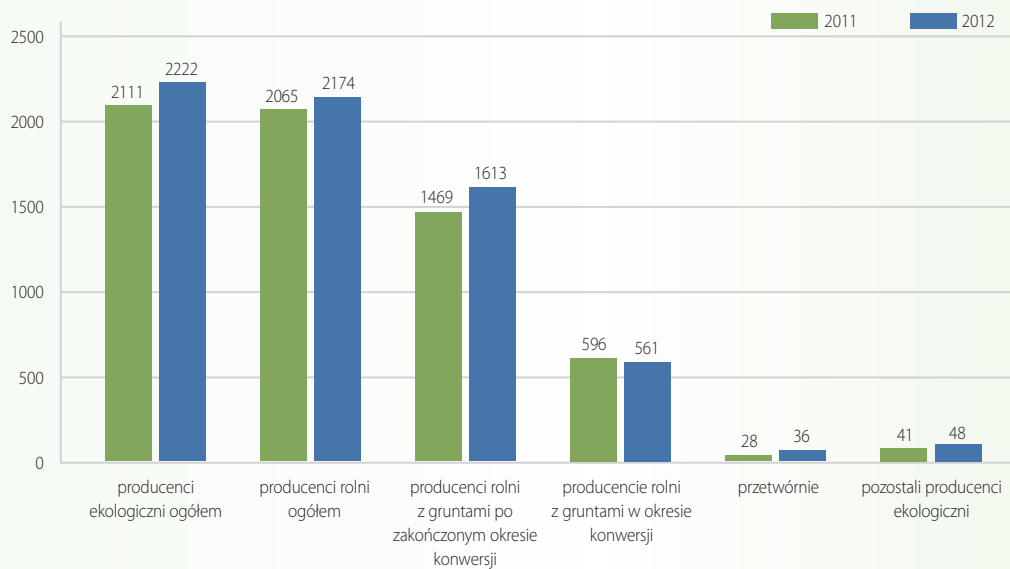

Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

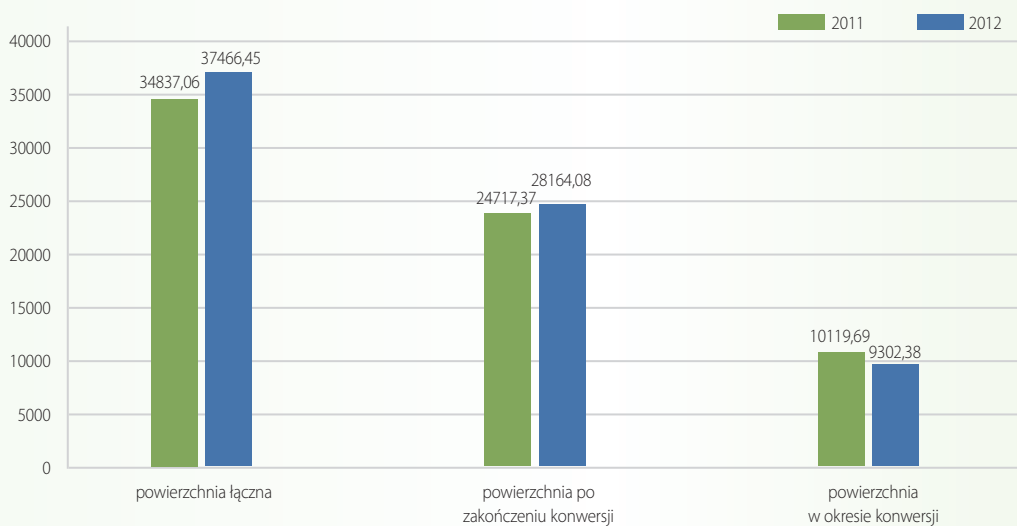
ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	17,5	20,2	30,5	21,3	6,7	3,8
2012	16,2	21,5	30,0	21,5	7,7	3,1

LUBELSKIE

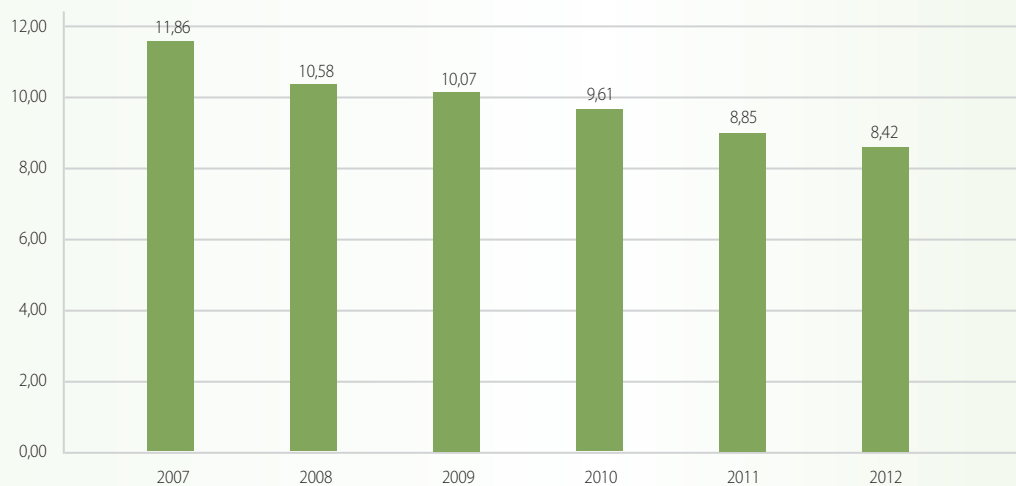
Producenci ekologiczni

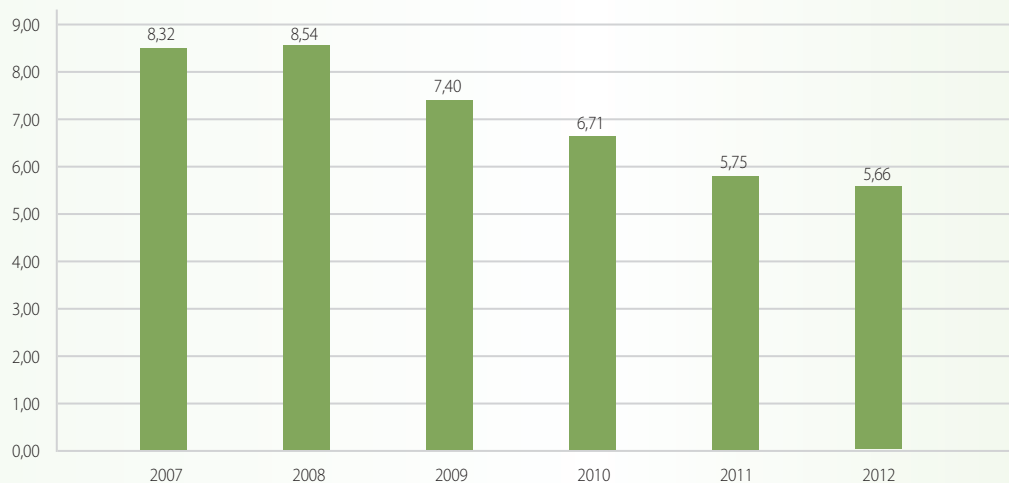
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

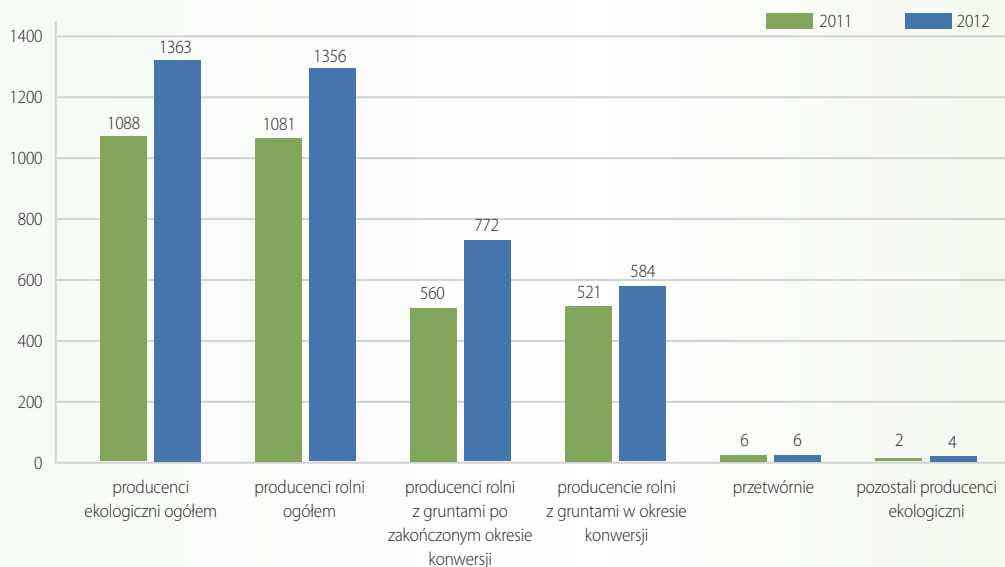
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	30,5	29,2	22,4	11,0	5,3	1,6
2012	27,7	28,7	25,0	11,5	5,5	1,6

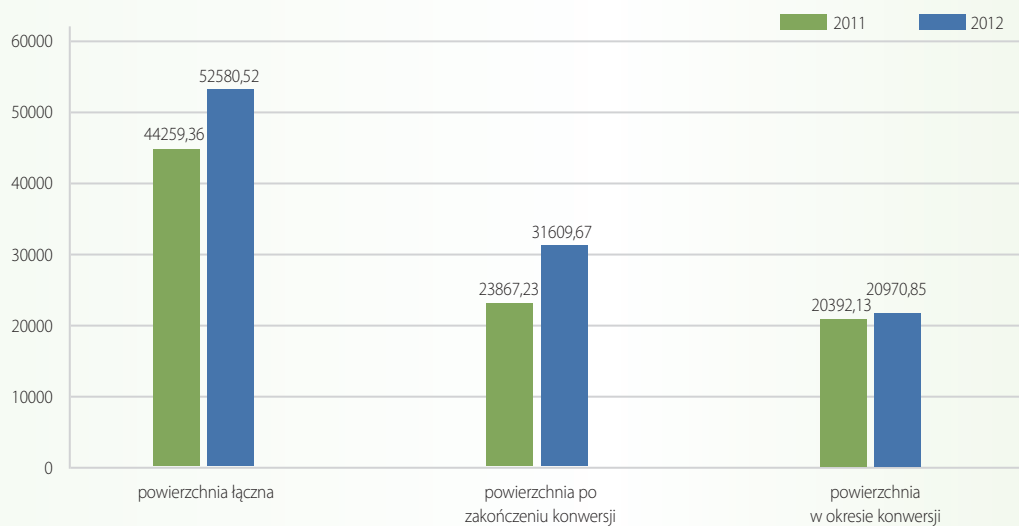
LUBUSKIE

Producenci ekologiczni

Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

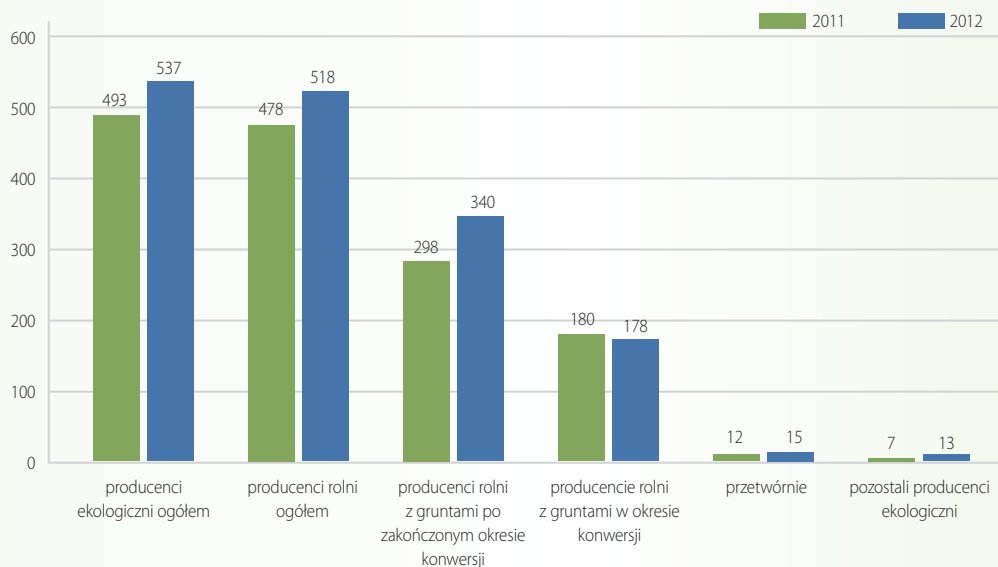
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	10,5	15,7	22,8	23,7	18,5	8,8
2012	11,1	17,0	23,7	23,4	16,4	8,4

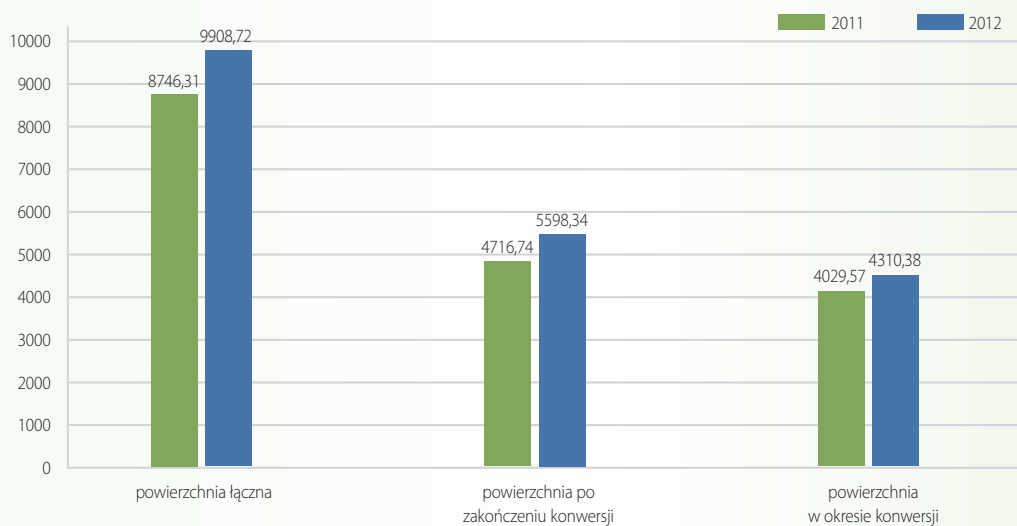
ŁÓDZKIE

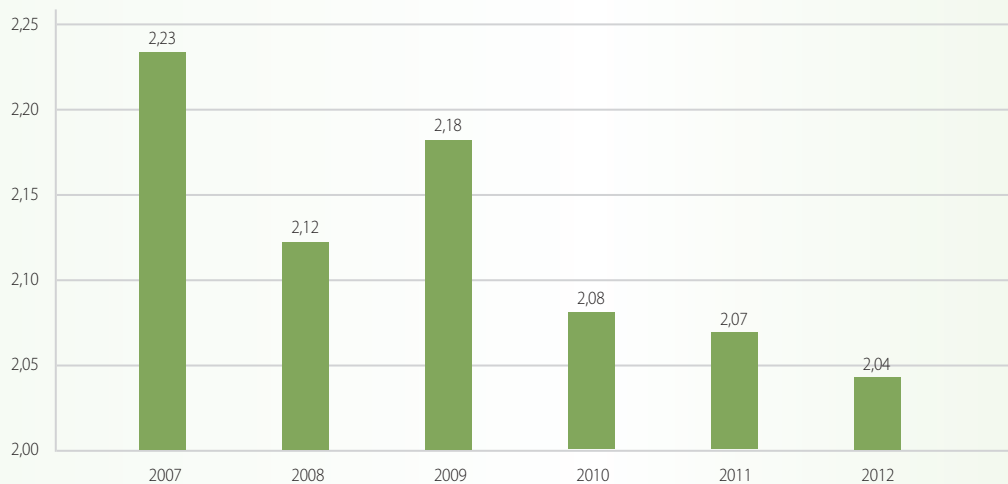
Producenci ekologiczni

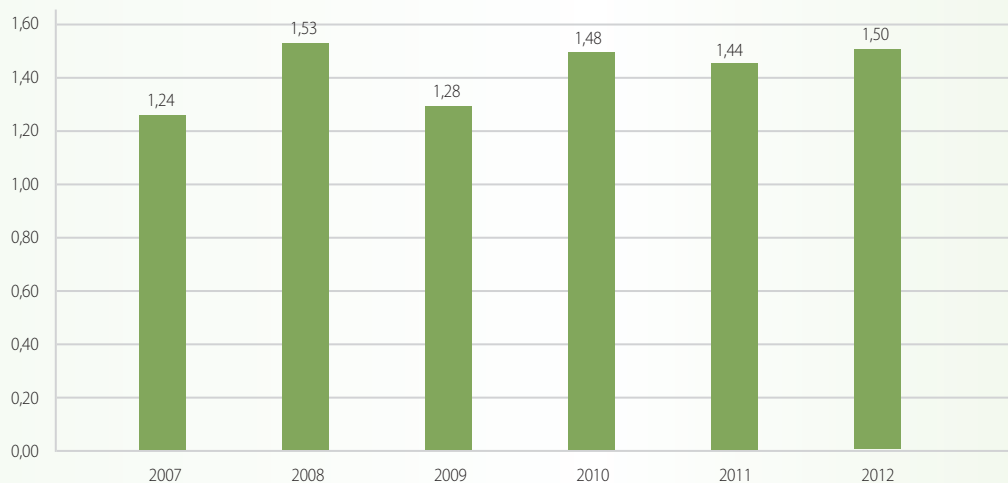
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

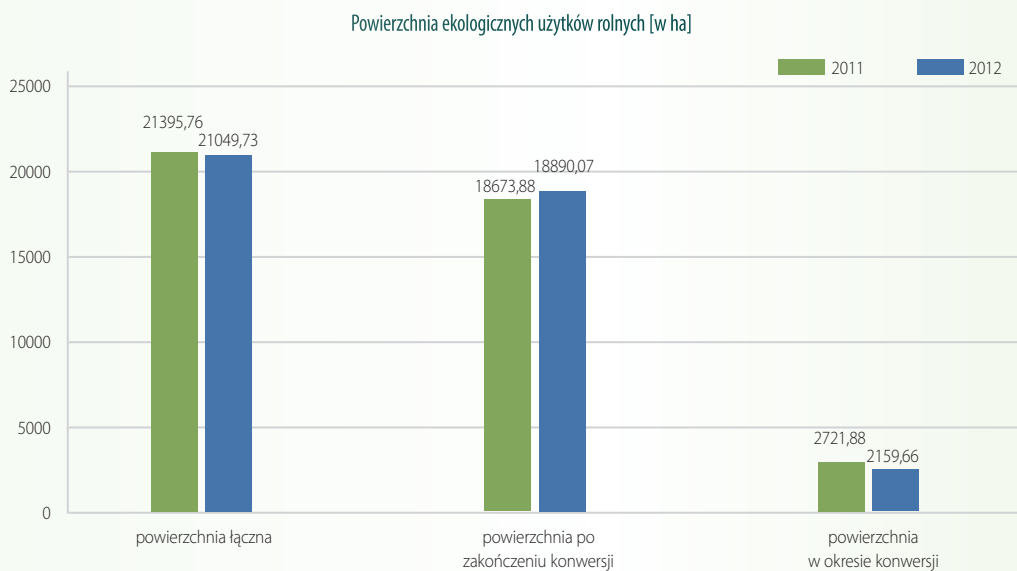
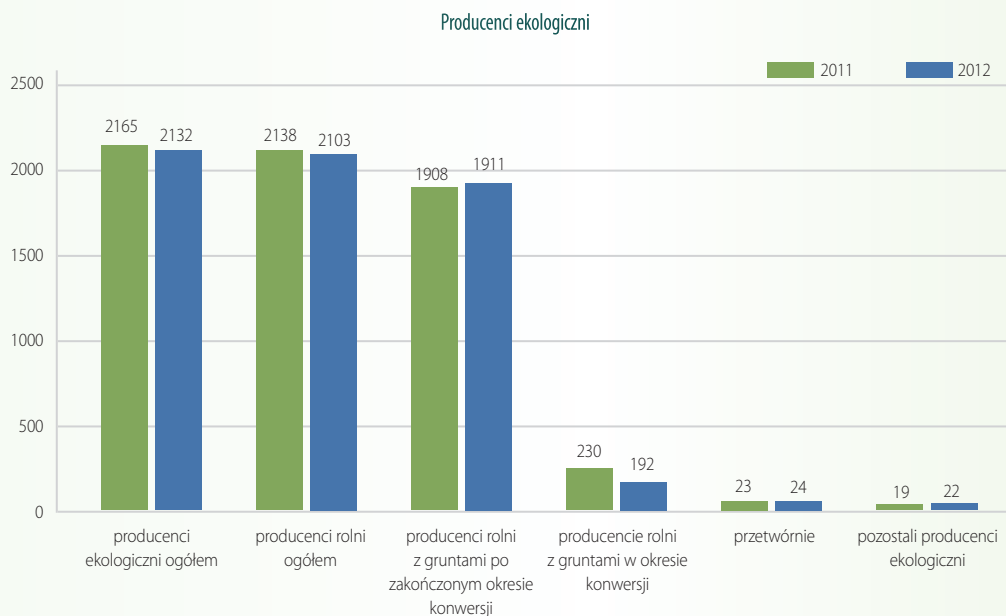

Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

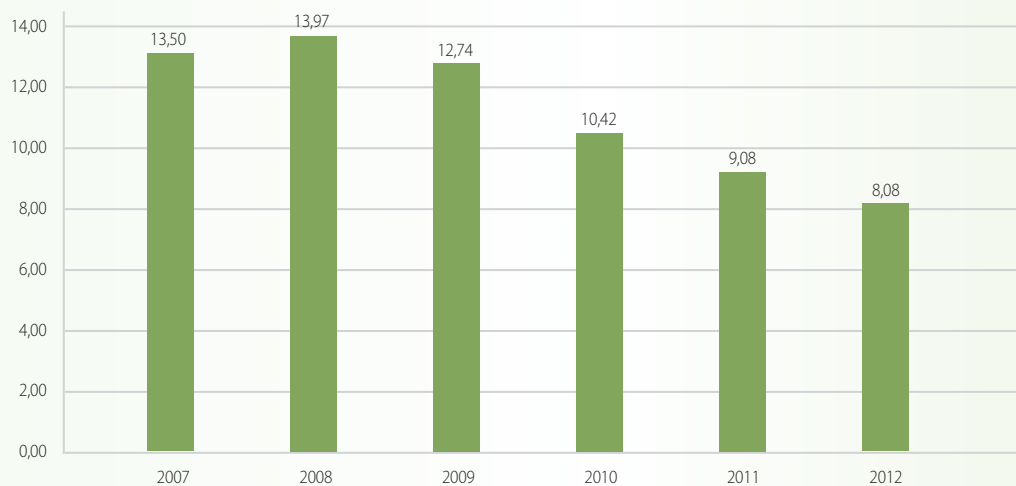
ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	30,1	29,9	21,3	10,5	4,6	3,6
2012	25,5	29,5	24,3	11,0	6,0	3,7

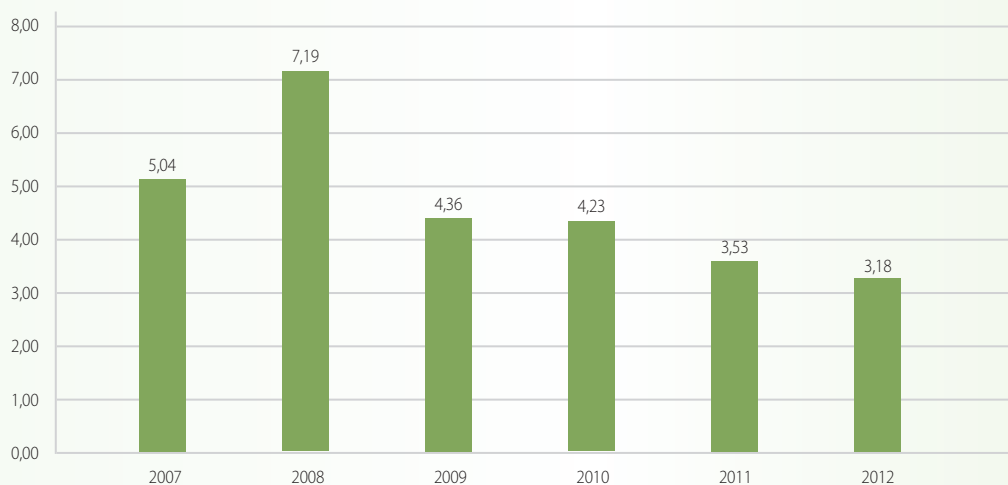
MAŁOPOLSKIE

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

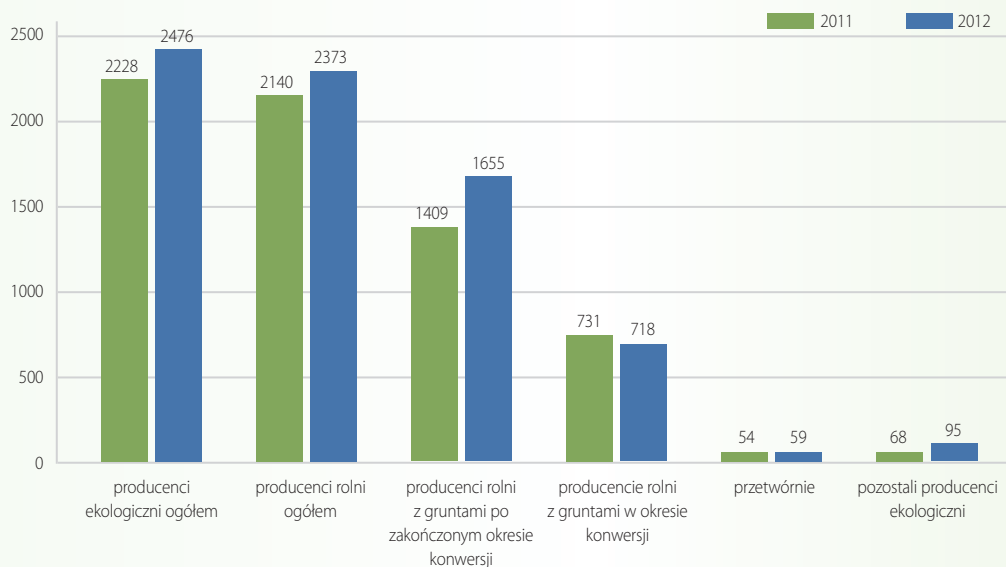
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	49,5	32,2	10,4	4,5	2,5	0,9
2012	48,4	33,2	10,8	4,2	2,4	1,0

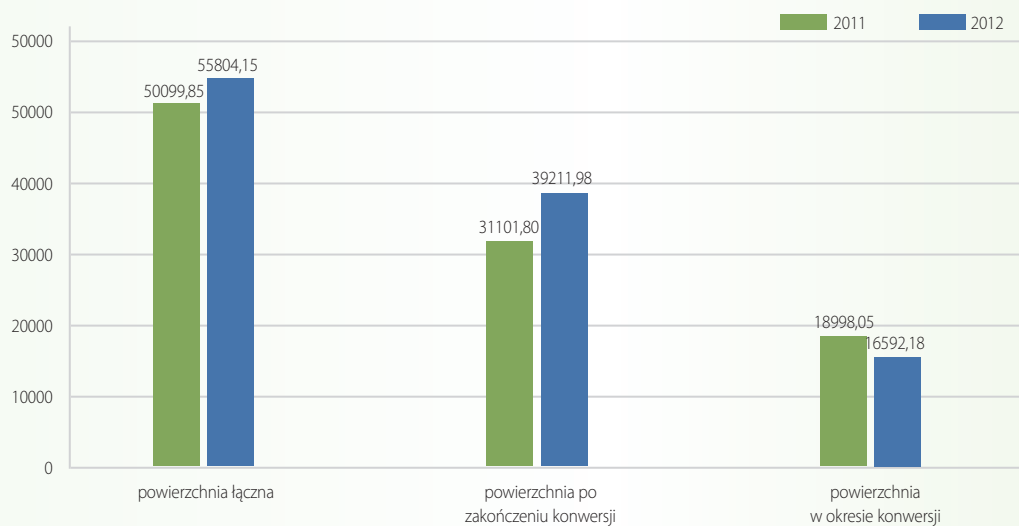
MAZOWIECKIE

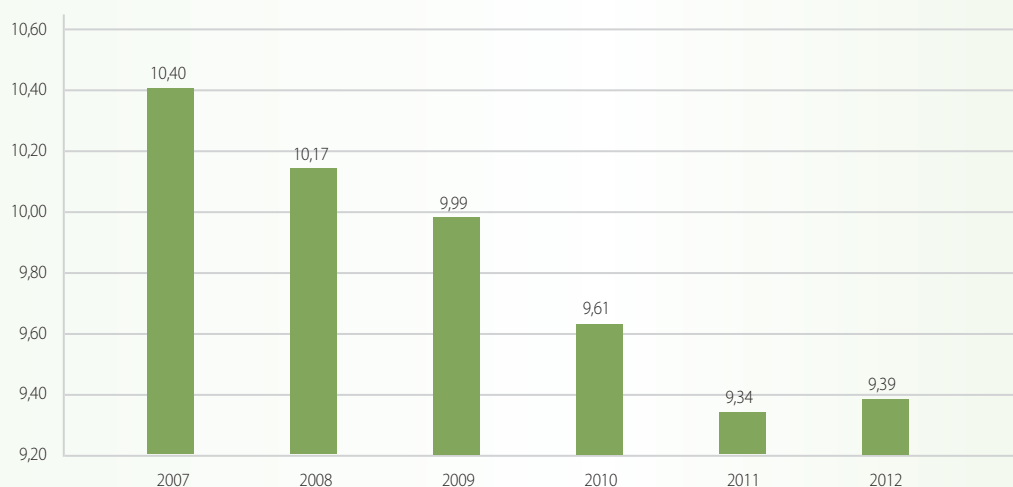
Producenci ekologiczni

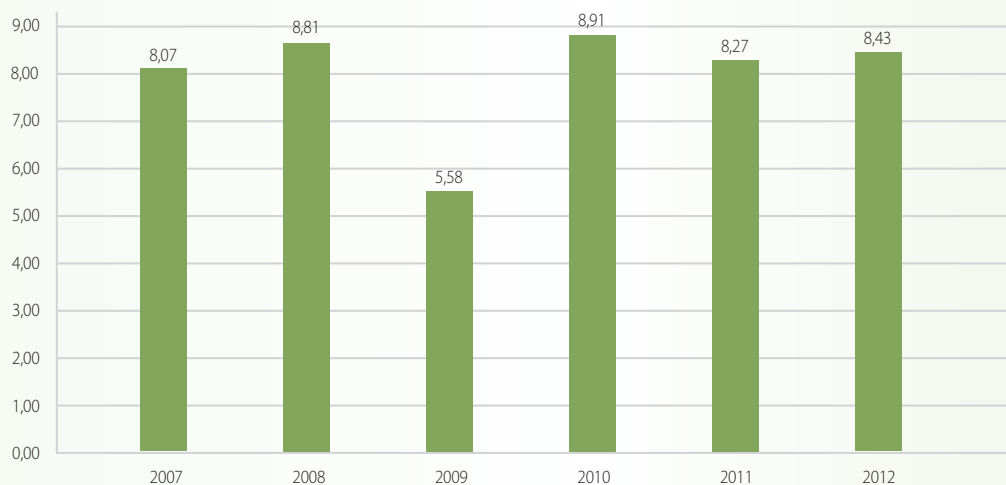
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

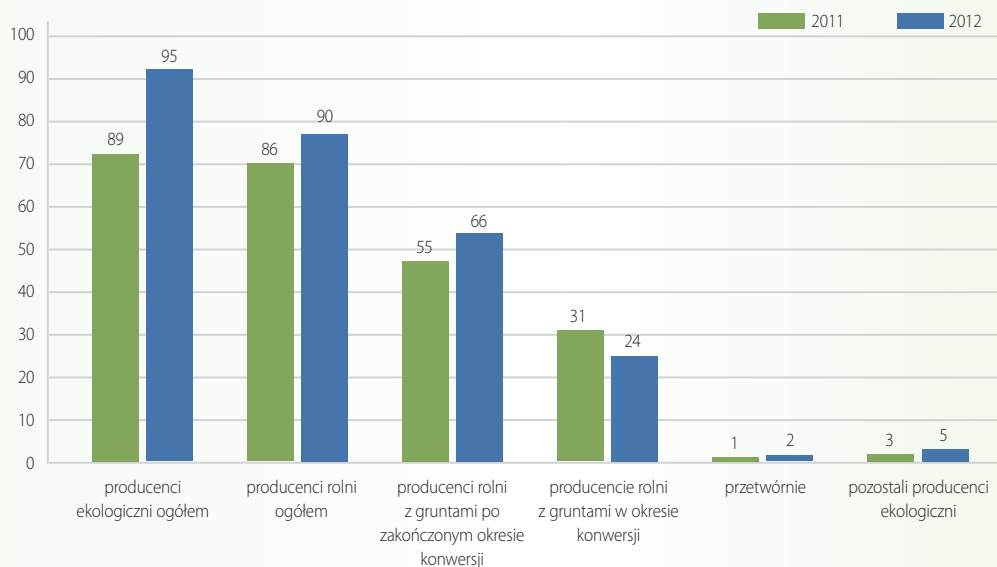
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	17,9	29,5	26,9	13,6	7,6	4,5
2012	17,5	29,6	26,9	13,9	7,7	4,4

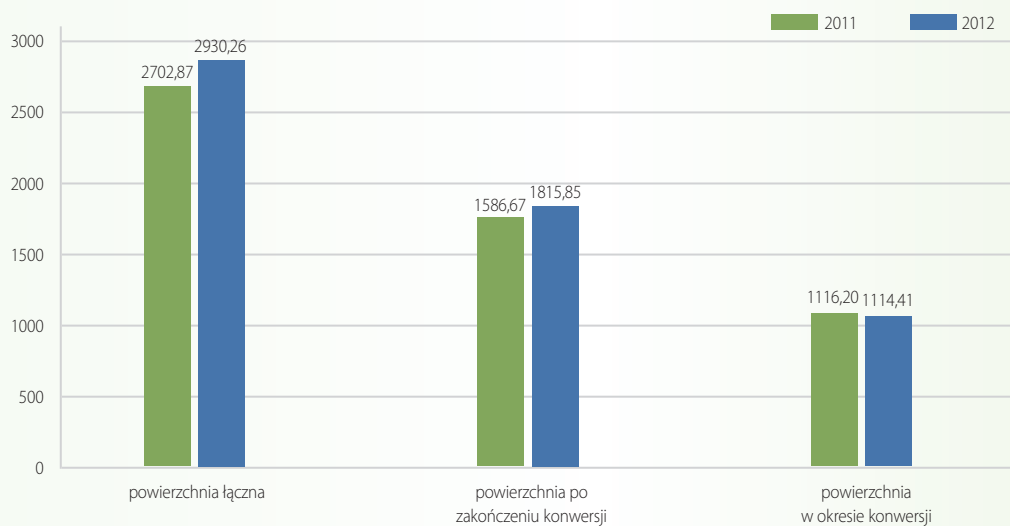
OPOLSKIE

Producenci ekologiczni

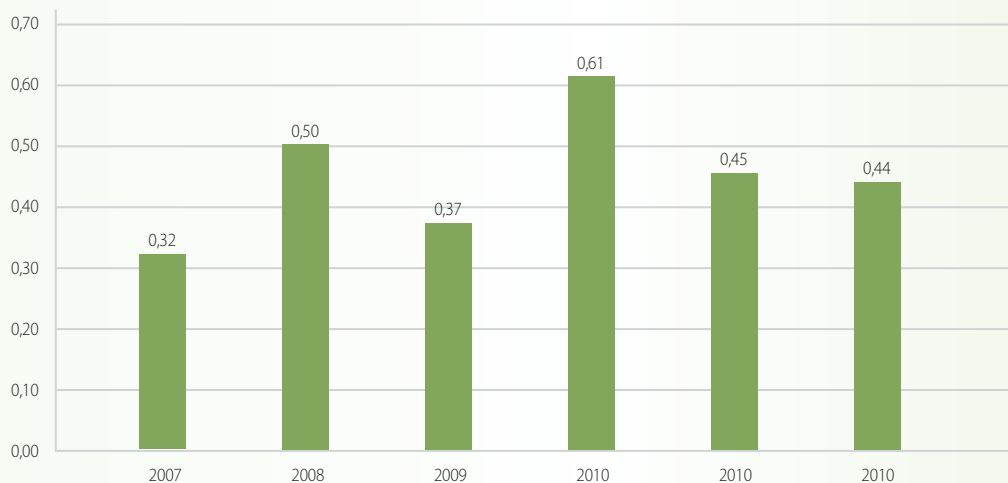
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

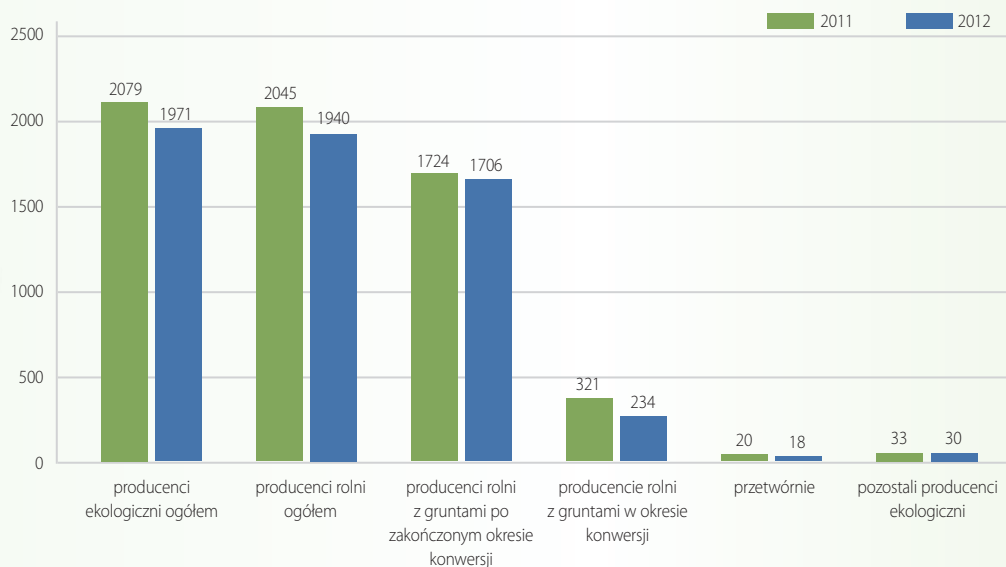
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	15,1	23,3	24,4	17,4	12,8	7,0
2012	12,2	25,6	24,4	15,6	14,4	7,8

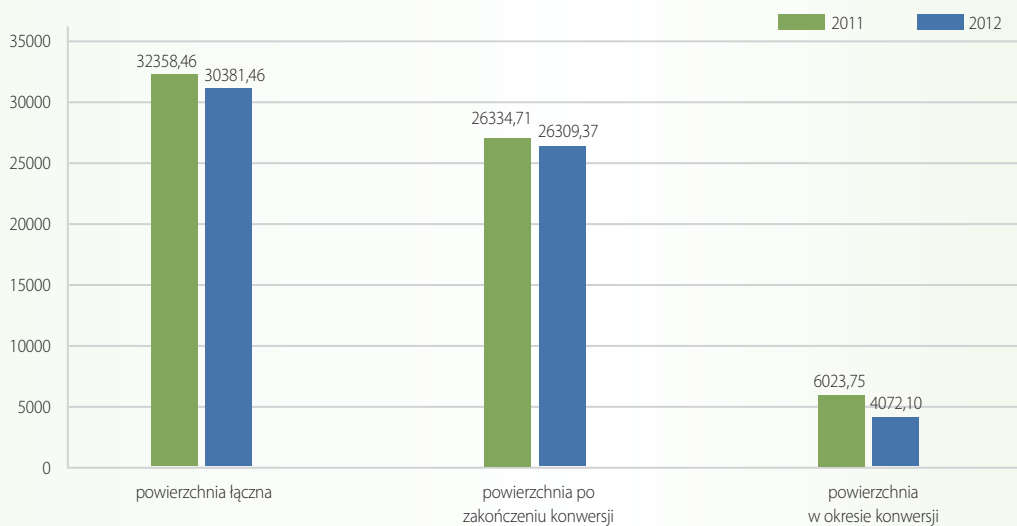

PODKARPACKIE

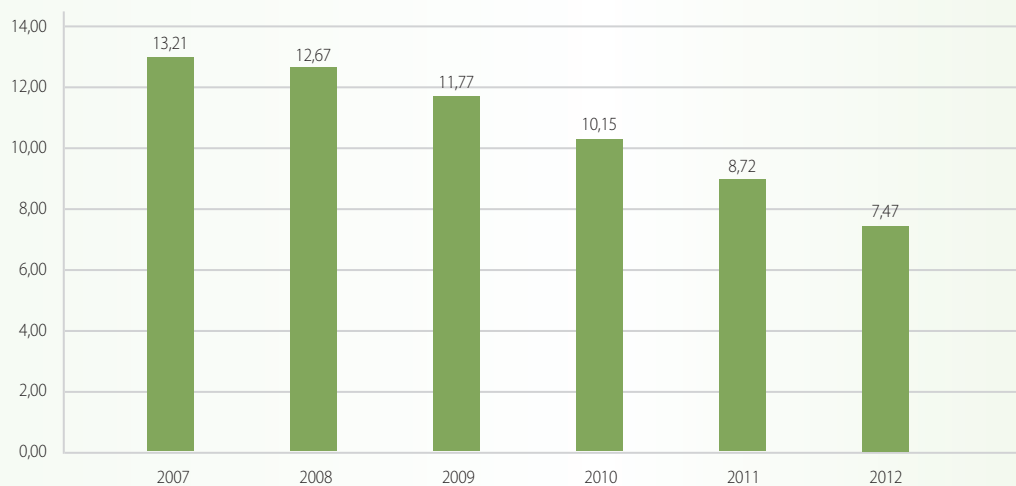
Producenci ekologiczni

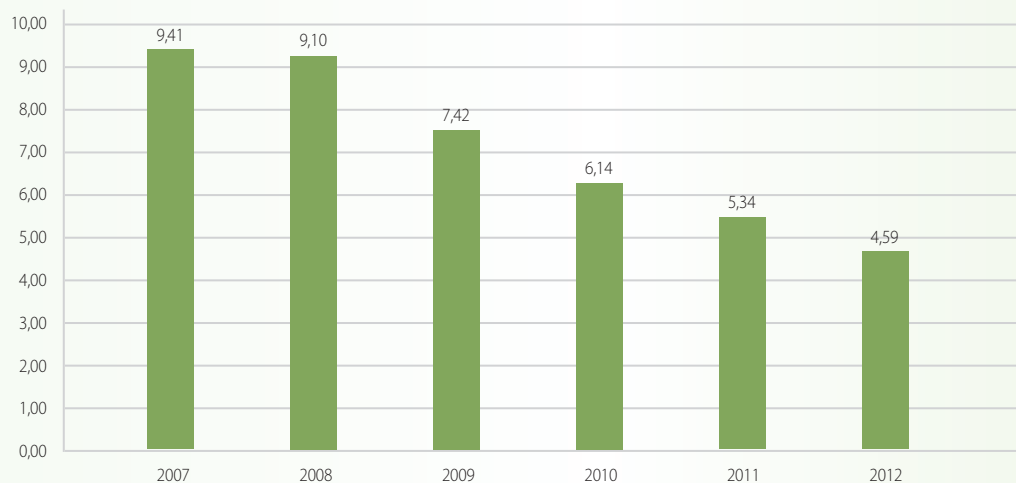
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

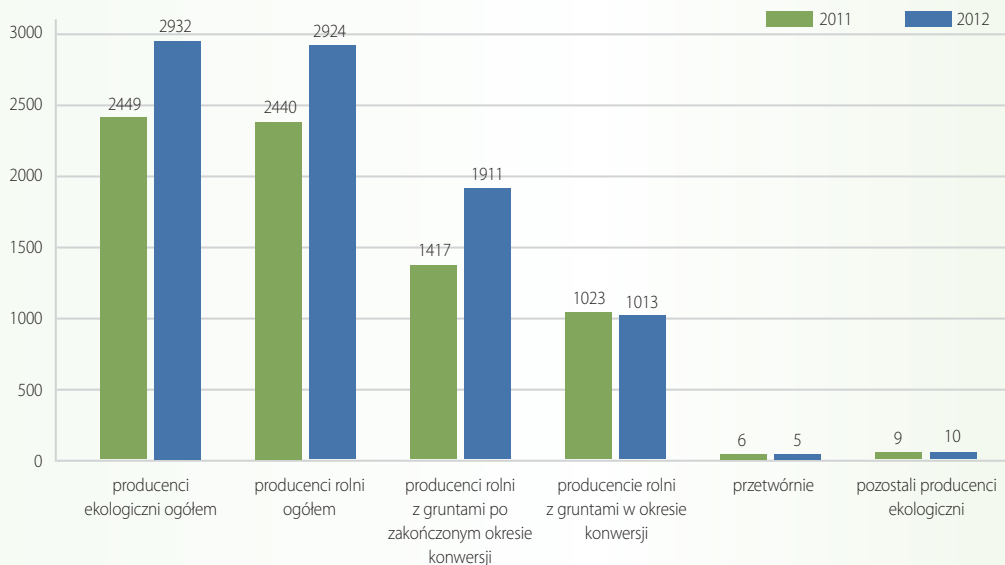
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	40,3	28,4	14,9	9,4	4,5	2,5
2012	39,2	28,9	15,4	9,6	4,3	2,6

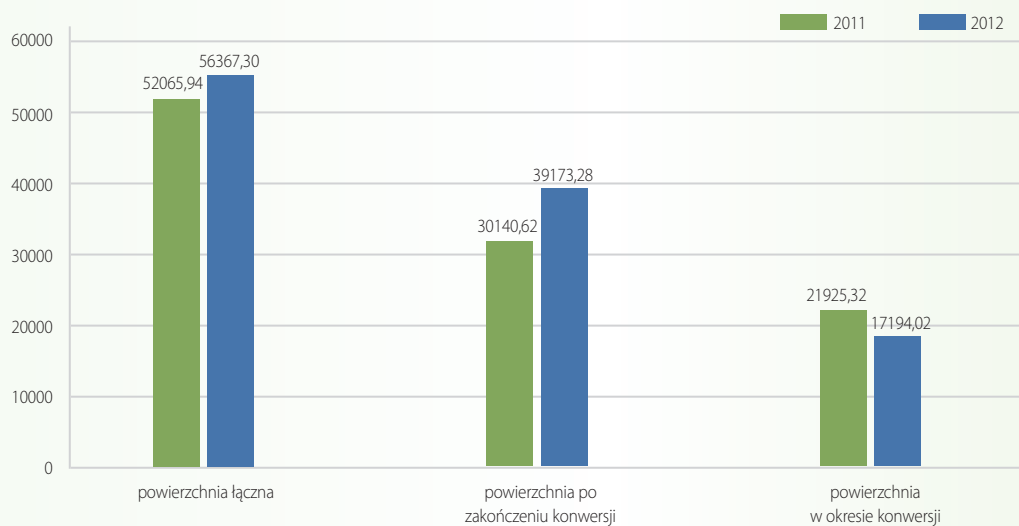
PODLASKIE

Producenci ekologiczni

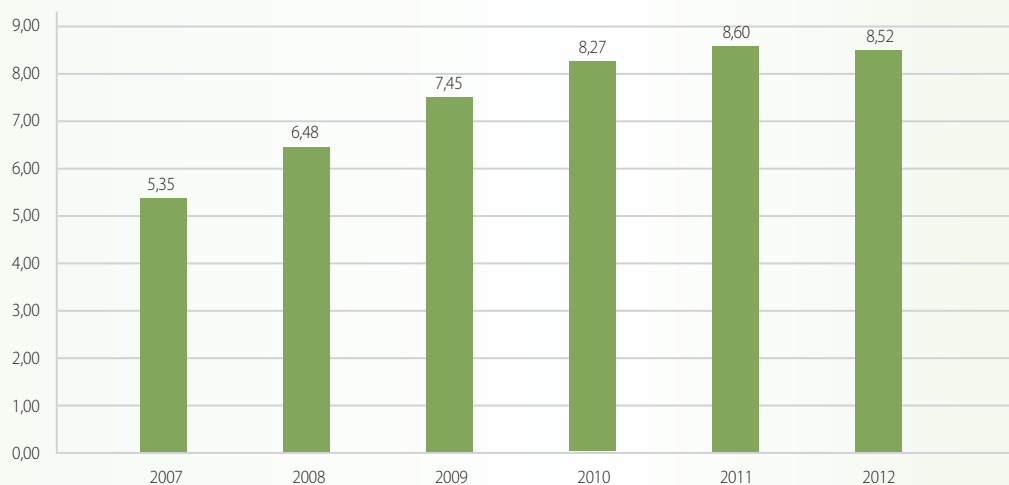
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

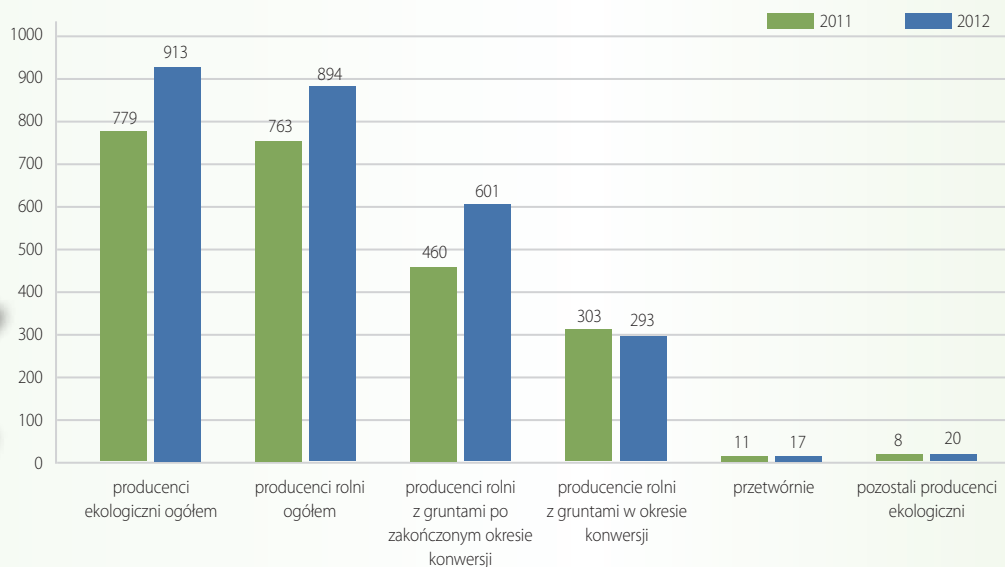
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	10,5	27,3	39,5	17,4	3,4	1,9
2012	9,7	27,0	41,7	16,8	3,1	1,7

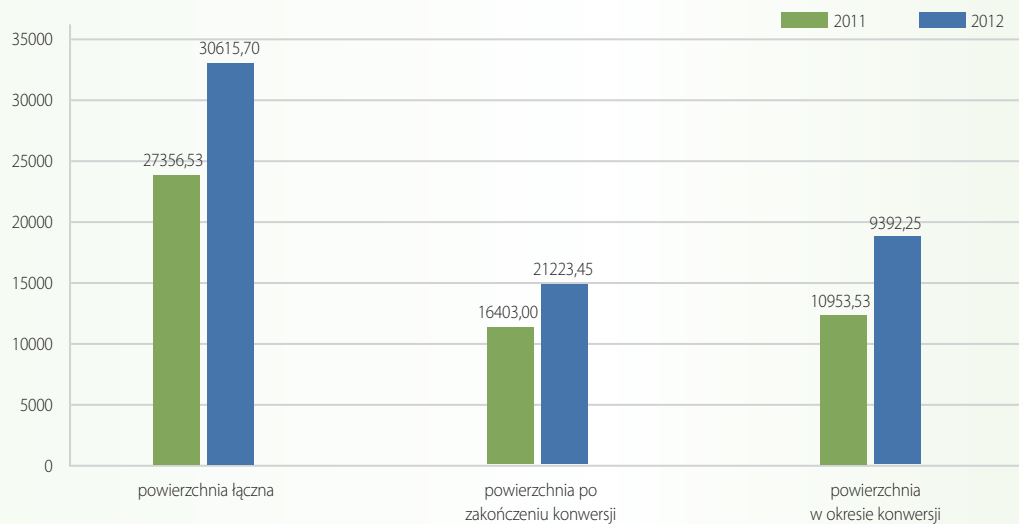
POMORSKIE

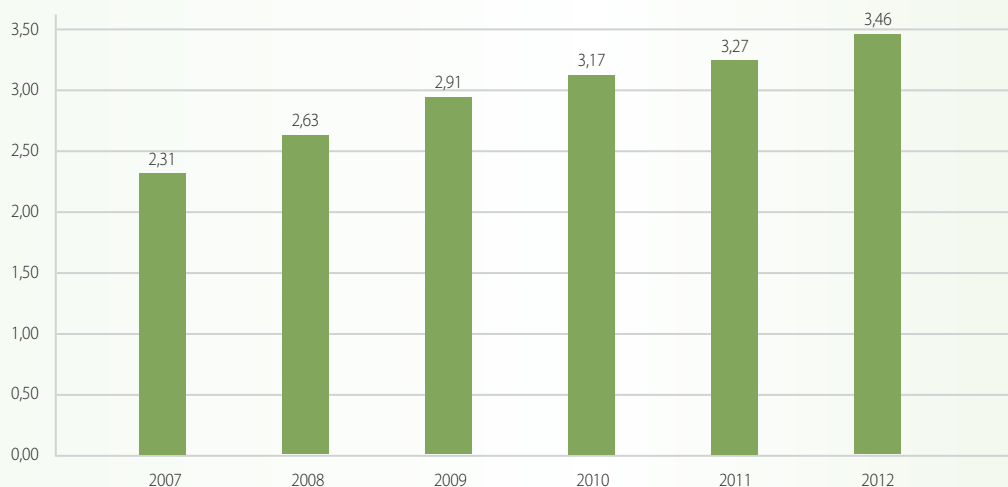
Producenci ekologiczni

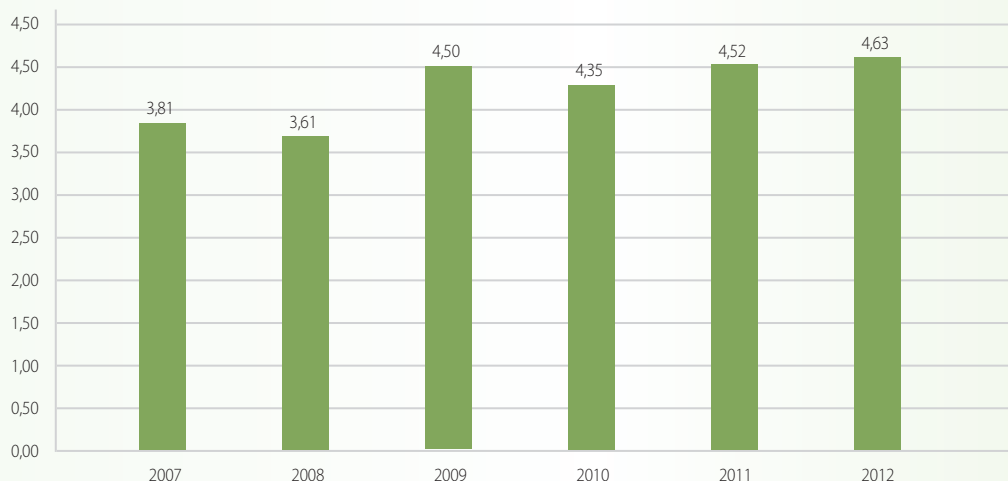
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

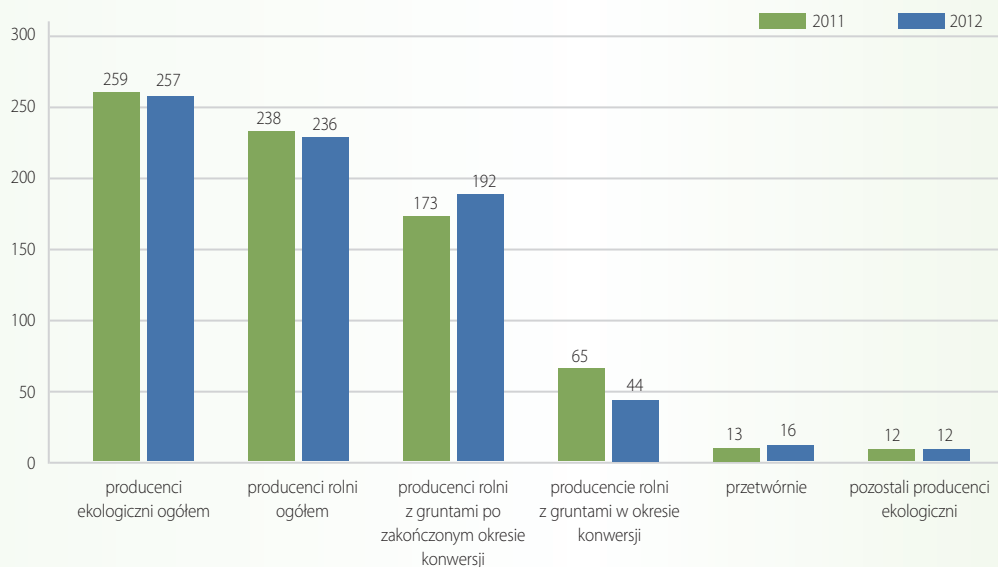
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	10,2	17,6	25,7	23,9	14,5	8,1
2012	10,3	19,5	26,2	23,0	13,8	7,2

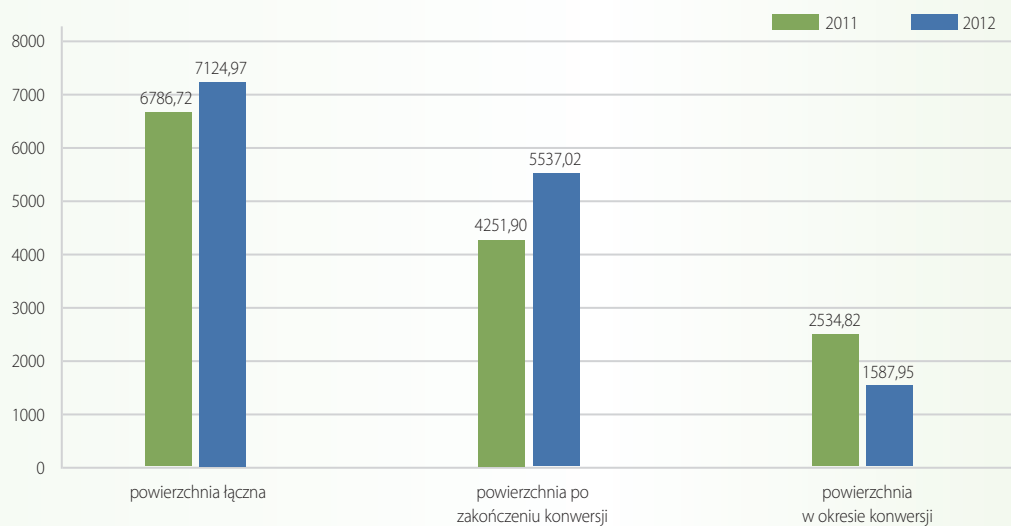
ŚLĄSKIE

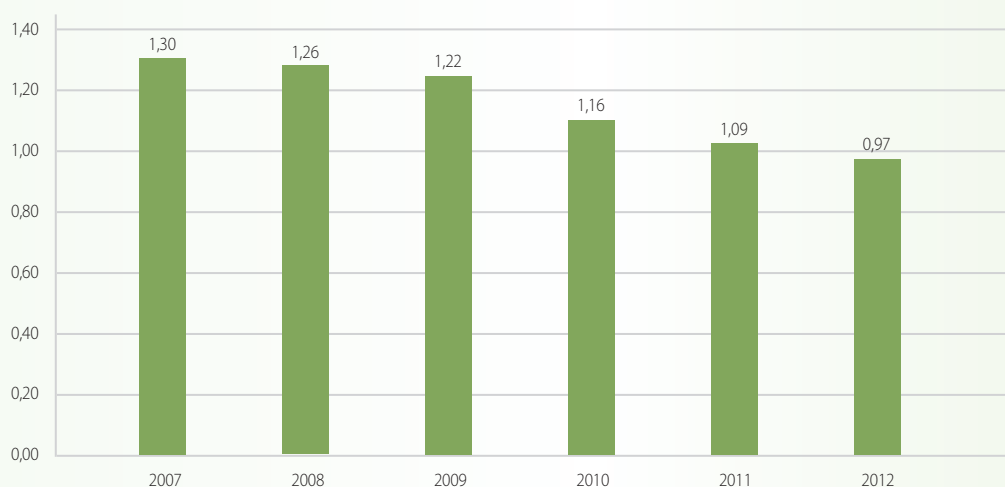
Producenci ekologiczni

Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

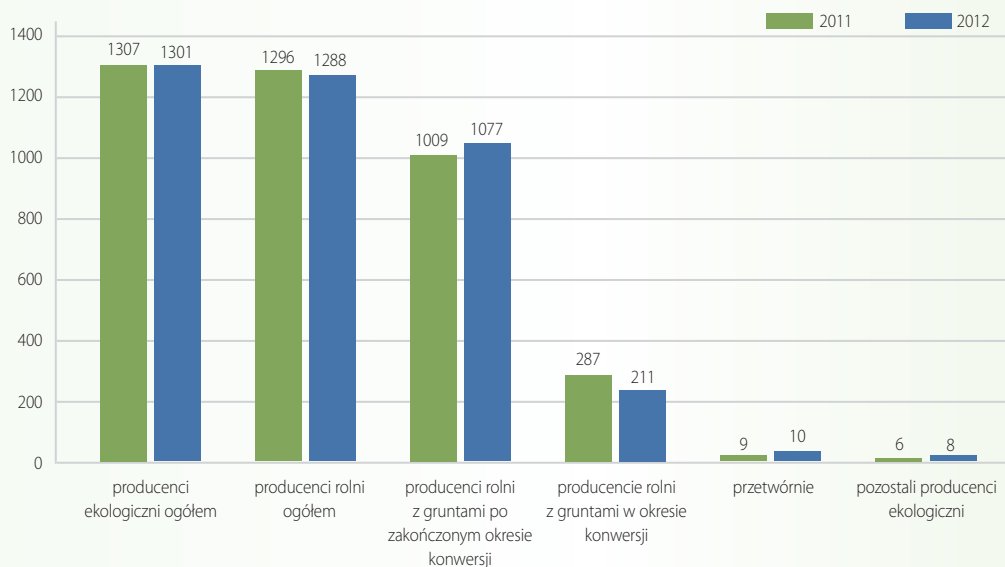
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	35,7	19,3	12,6	10,1	14,3	8,0
2012	28,8	19,5	14,4	14,0	15,7	7,6

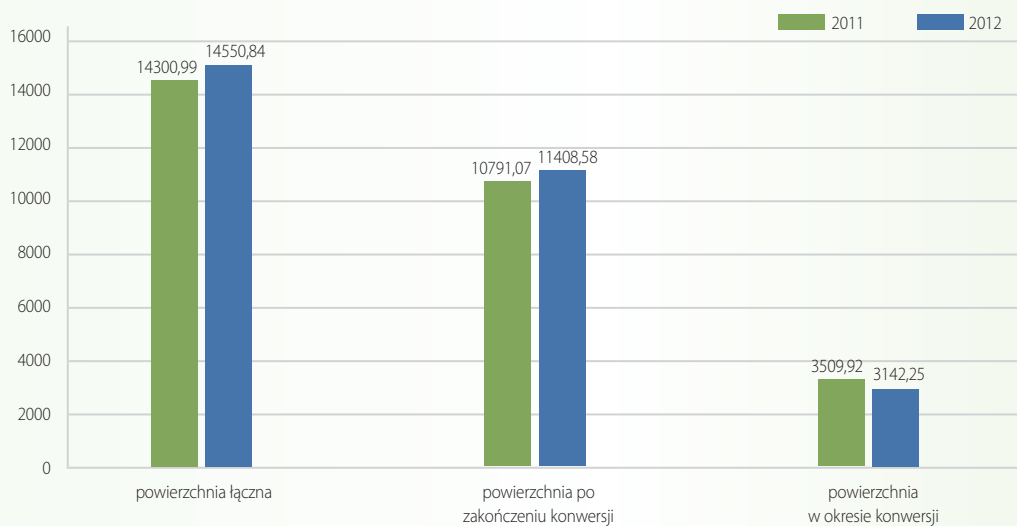

ŚWIĘTOKRZYSKIE

Producenci ekologiczni

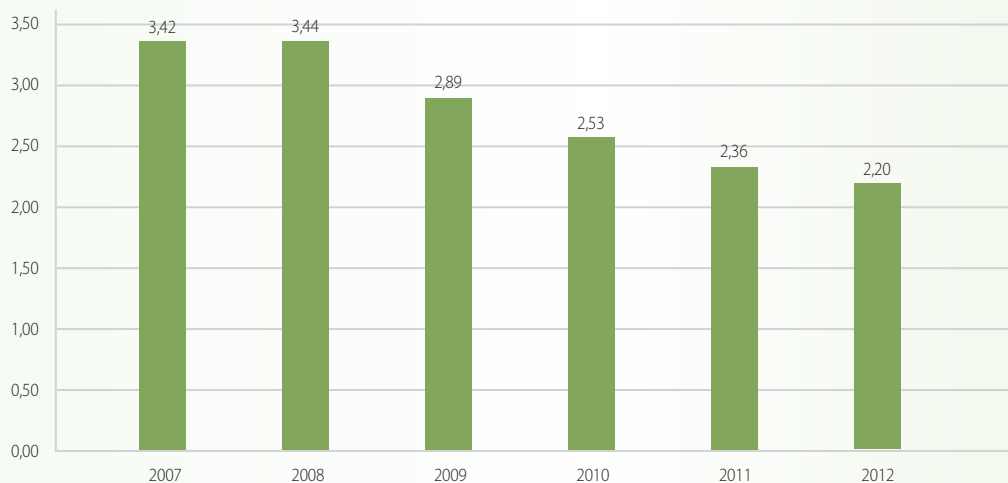
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

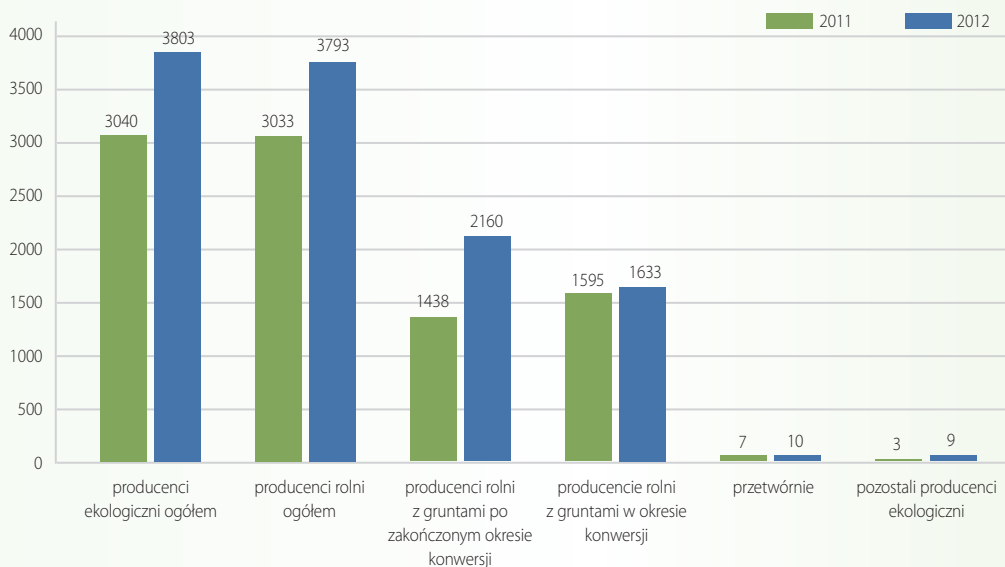
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	34,0	37,4	18,8	6,6	2,4	0,8
2012	32,8	36,8	20,4	6,7	2,5	0,8

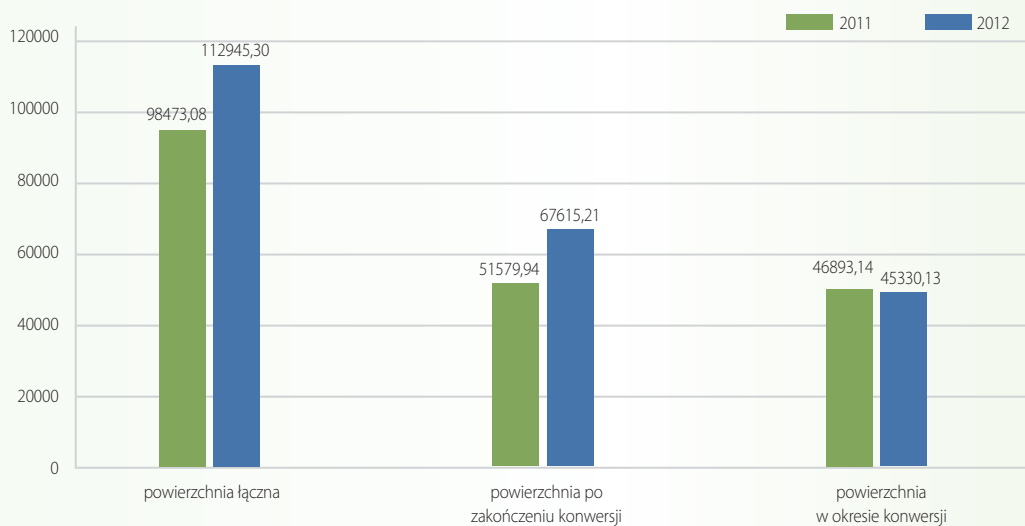

WARMIŃSKO-MAZURSKIE

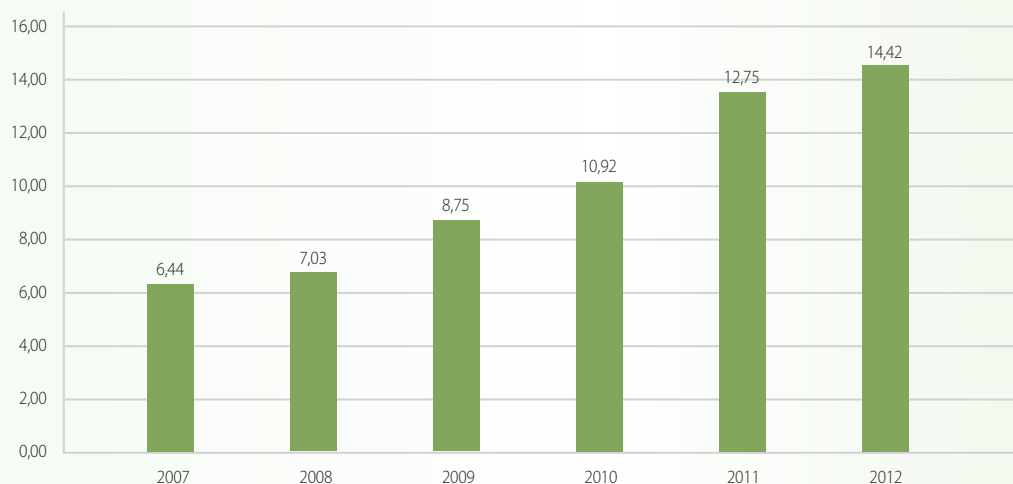
Producenci ekologiczni

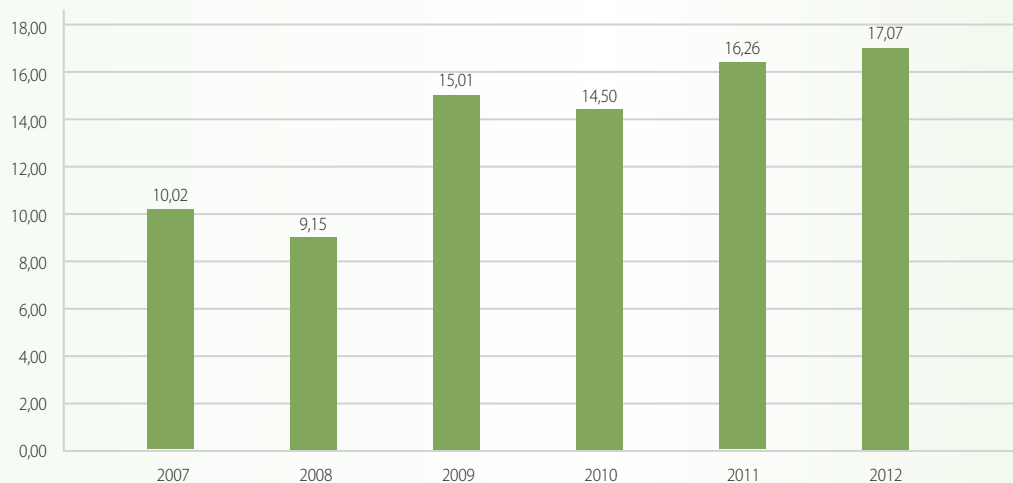
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007-2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007-2012 [w %]

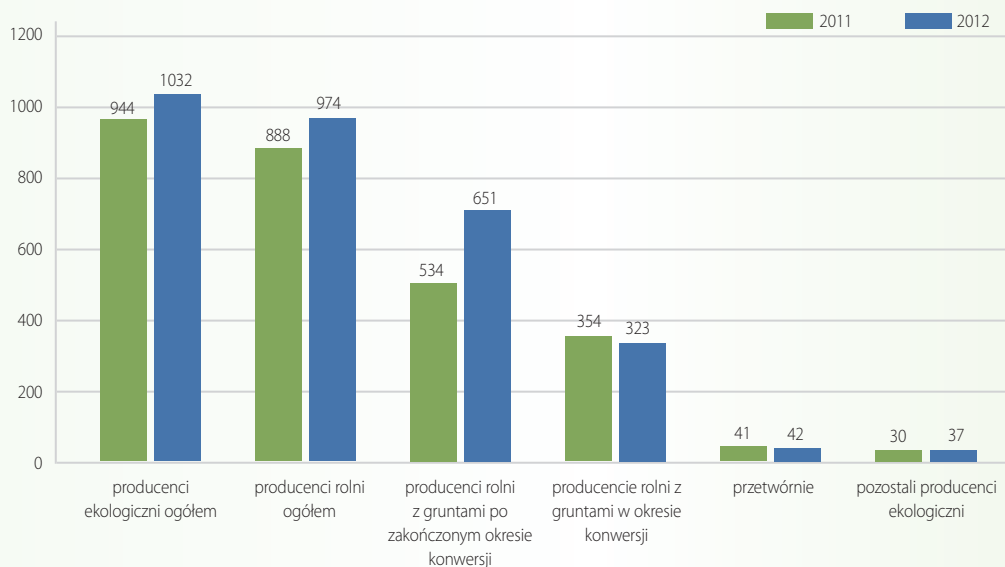
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	8,4	17,6	30,4	26,1	11,5	6,0
2012	9,2	18,2	31,5	25,3	10,6	5,2

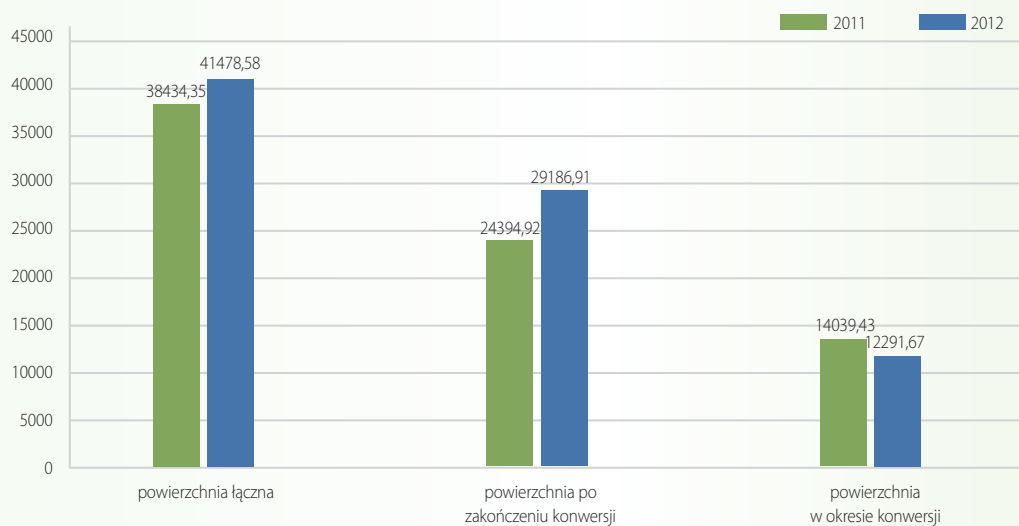
WIELKOPOLSKIE

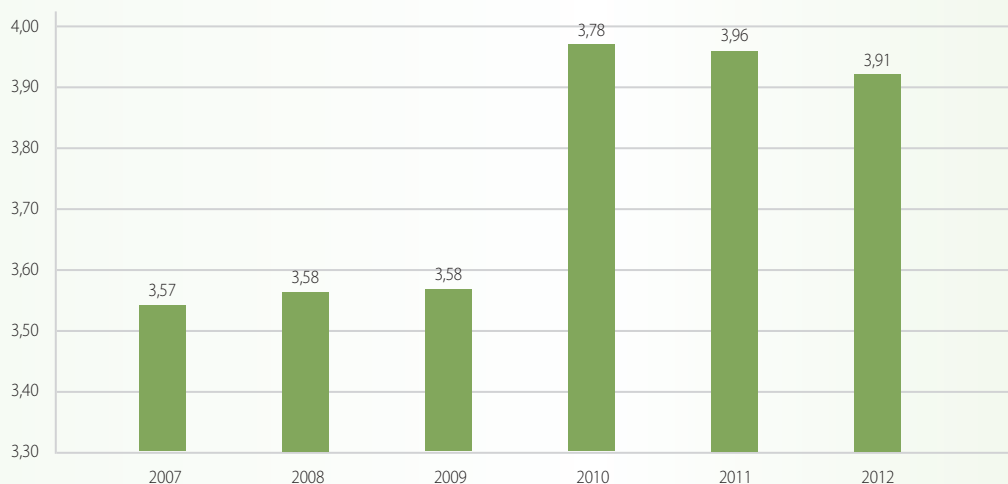
Producenci ekologiczni

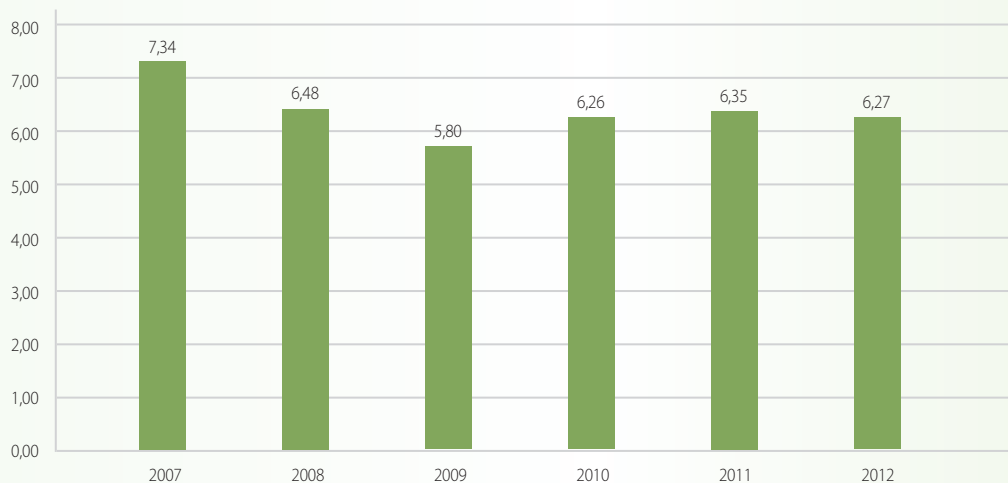
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

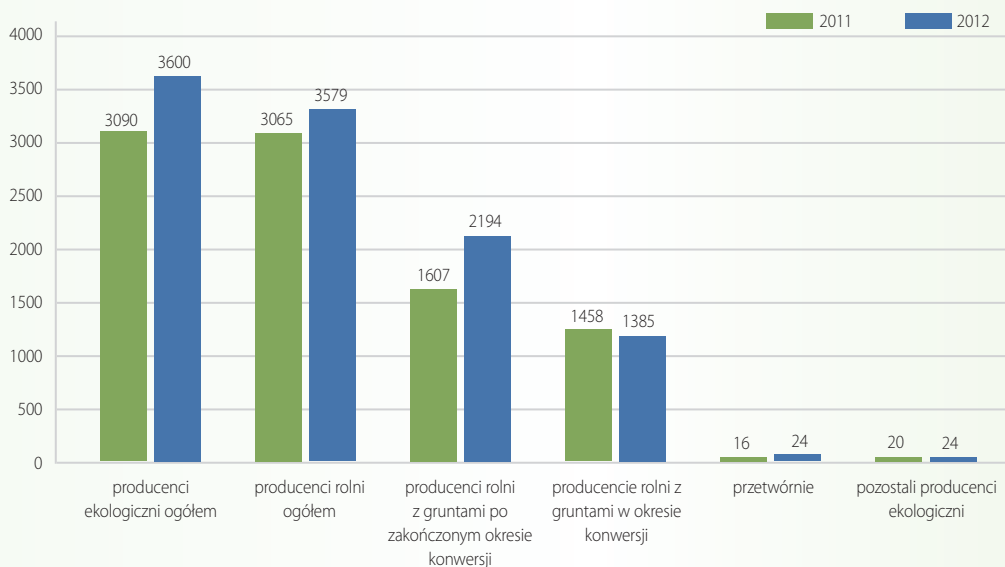
Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	10,9	16,3	19,1	22,7	20,5	10,5
2012	8,8	16,5	21,4	23,9	18,9	10,5

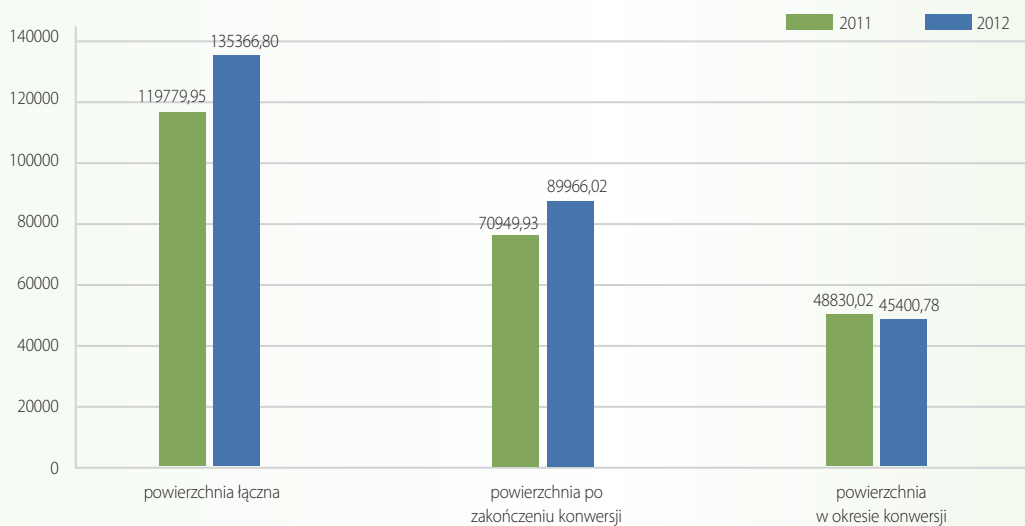

ZACHODNIOPOMORSKIE

Producenci ekologiczni

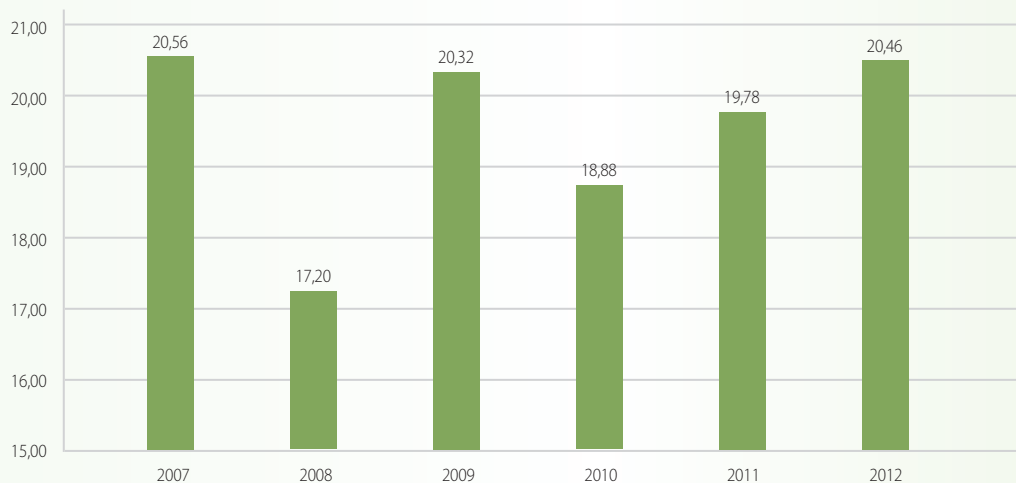
Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych [w ha]

Udział producentów ekologicznych w województwie, w stosunku do producentów ekologicznych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Udział powierzchni ekologicznych użytków rolnych w województwie, w stosunku do powierzchni ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2007–2012 [w %]

Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych [w %]

ROK \ WIELKOŚĆ	WIELKOŚĆ					
	do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2011	11,6	16,8	22,5	24,3	15,4	9,4
2012	11,1	16,9	24,1	23,6	15,4	8,9

GIJHARS

W przypadku wykorzystywania w całości lub fragmentach danych zawartych w „Raporcie o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011-2012” należy podać informację o źródle pochodzenia: „**Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2011-2012**”, GIJHARS, Warszawa 2013.

